

A PETŐFI RÁDIO és a MOL bemutatja

5.

STRAND

FESZTIVÁL

2017. augusztus 23-26.
Zamárdi

BASTILLE JOHN NEWMAN PAROV
STELAR

YOU ME AT SIX ICONA POP Redfoo

WILKINSON LIVE ALAN WALKER alle
farben

VICHLAND HALGT PÉNZ PINNANY MASSIF Well Hello

QUIMBY RÚZSA MAGDI IRIE X MAFFIA Margarét ISLAND hiperkarma BRAINS

MARY POPKIDS KISCILLAG SZABÓ BALÁZS BANDA FISH! Vadfrutkák PÉTERFY BORI & LOVE BAND

SUPERNEM HELEMEN HABATBAN BÉLGA FRAN PALERMO CLOUD+ E

... és még sokan mások!

www.strandfesztival.com

FREE

TERJESZTÉSI PONTJAINKON: INGYENES. ELŐFIZETŐINKNEK: 789 Ft.
ZENE FASHION ZENE TECH ZENE MEDIA ZENE DESIGN ZENE BUSINESS ZENE ART ZENE DIGITAL ZENE LIVE

RECORDER

REC054
2017/07-08

POL-BEAT 50
SZIGET TOP 10
POHODA
EURÓPAI FESZTIVÁLOK
POPZENE 1854-1954
LORDE.
HAIM
ARCADE FIRE
LANA DEL REY
SZŰCS KRISZTIÁN
KISTEHÉN
BEACH HOUSE
VINCE STAPLES
SHABAZZ PALACES
FOXYGEN

WWW.RECORDER.HU
FACEBOOK.COM/RECORDER.HU

28

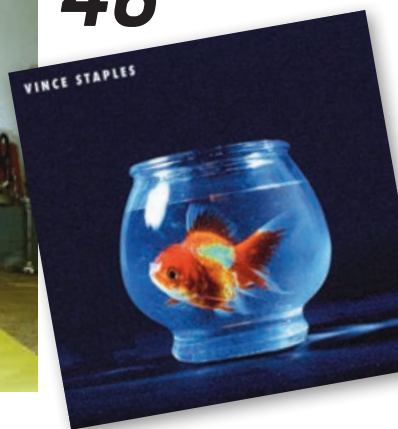
TARTALOM

26

8

46

18

WWW.RECORDER.HU
FACEBOOK.COM/RECORDER.HU

REC054
2017 / 07-08

LEMEZTÁSKA

4 Szűcs Krisztián (NAZA).

FESZTIVÁL

6 Európai fesztiválok 2.

8 Szíget Top 10.

POPZENE 1854-1954

10 Popóskor.

16 A legjobb albumok 1954 előtt.

18 Magyar popsztárok 1954 előtt.

TREND

20 Hazai promóterek 3.

FRONT

24 Lorde.

26 Női dalszerző-popsztárok.

PROFIL

28 Arcade Fire.

FESZTIVÁL

30 Pohoda 2017: beszámoló.

INTERJÚ

34 Kistehén 15.

PAST PERFECT

36 50 éve volt a Pol-beat fesztivál.

RERECORDER

42 Újrakiadások 2017 első feléből.

PROFÜL

44 Csordás Zita a Beach House-ról.

RECORDER

45 Lemezkritikák.

PROGRAMAJÁNLÓ

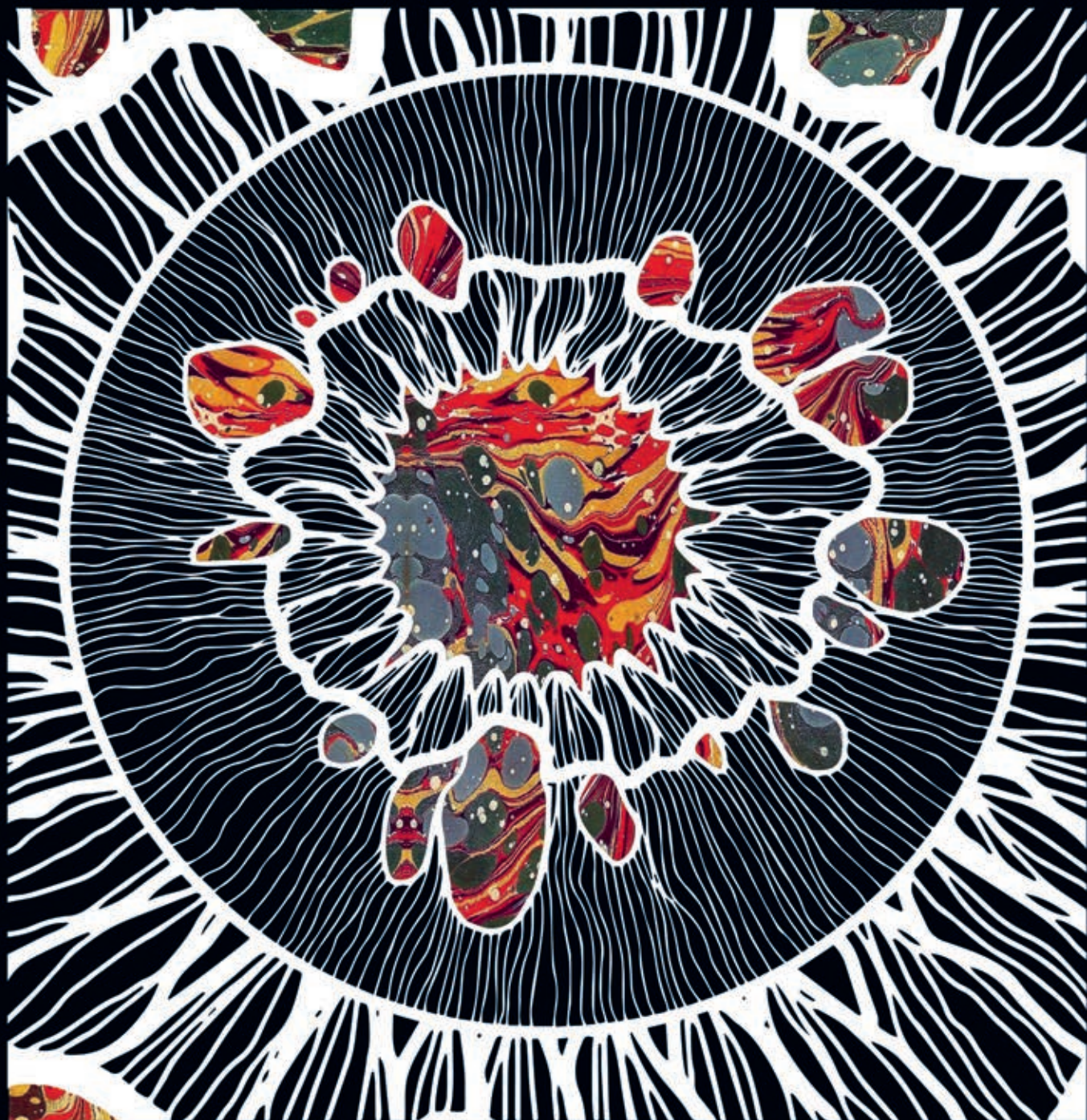
48 Augusztus-szeptemberi koncertek és partik.

RECORDER • Ingyenes zenemagazin • REC054: 2017. július-augusztus
www.recorder.hu • www.facebook.com/recorder.hu • www.twitter.com/recorderhu • info@recorder.hu
Kiadó: Recorder Kft. • Felelős kiadó: a Kft. ügyvezetője. • ISSN: 2062-9656 • Postacím: 1277 Budapest, Pf. 106
Főszerkesztő: Dömötör Endre • Szerkesztő: Forrai Krisztián • Szerzők: Csada Gergely, Csordás Zita, Dömötör Géza, Fábíán Titusz, Kálmán Attila, Kollár Bálint, Mihályi Dávid, Mika László, Rónai András, Salamon Csaba, Szabó Kata, Szabó Sz. Csaba, Szepesi Dániel, Varga Zsófia, Velkei Zoltán • Lapterv és tördelés: Simon Sags
Kreatív producer: Pawlowszky Tamás • Hirdetés: 06.30.2803098 • sales@recorder.hu • Előfizetés: www.recorder.hu/elofizetes

Minden jog fenntartva. Tilos a kiadvány bármely grafikai vagy tartalmi elemének felhasználása, egészben vagy részleteiben történő újraközlése a kiadó írásbeli engedélye nélkül.
A terjesztési pontok listája és a rendelési információk megtalálhatók a Recorder.hu weboldalon. Korábbi számaink megrendelhetők: www.recorder.hu/rendeles

A MIDDLEMIST RED, A FINGERS CROSSED ÉS A DÜRER KERT BEMUTATJA

VANISHING POINT

2017.09.16.

DÜRER KERT

DK

KERT

Smoking

NEW
LEAT

BUDAPEST

DUNAPEST

2017. 09. 1-3.

FESZTIVÁL

ZENE · URBANISZTIKA
SZÍNHÁZ · KÉPZŐMŰVÉSZET · IRODALOM
FILM · GYEREKPROGRAMOK

A PARTI
KULTÚRA

dunapest.hu [f/dunapest](https://www.facebook.com/dunapest)

VIEW · BUDAPESTI FESZTIVÁLZENEKAR

IVAN & THE PARAZOL · ZUBOLY · MNDSGN · SATELLITES · AMOEBA

MONKEYNECK · HUNGER · REDRED · SÉF · SLOW VILLAGE · REPPÓZ

BARBI & JANCsó · KODACHROME · METEO · STAHL BARBI & HAVAI GÁBOR

ELEFÁNT · THE PAPAYAZZ · W.H. - SHAKESPEARE'S SONNETS & SONGS

bookline

SZÜCS KRISZTIÁN A HEAVEN STREET SEVEN 2015-ÖS FELOSZLÁSA UTÁN NAZA NÉVEN JELENTKEZETT ÚJ FORMÁCIÓVAL, AMELYET A MAGNA CUM LAUDE-S MEZŐ MIHÁLYVAL ÉS MÁS ISMERT HAZAI ZENÉSZEKSEL ALAPÍTOTT. *Az kell, ami nincs* CÍMMEL JÚNIUSBAN JELENT MEG ELSŐ NAGYLEMEZÜK – ENNEK ÖRÖMÉRE SZÜCS BEMUTATJA KEDVENC ZENÉIT, INSPIRÁCIÓT KORÁBBI ZENEKARAITÓL A NAZA-IG.

ELSŐ ZENEI EMLÉK

Nagyapám a balatonakarattyvai nyaralóban minden reggel fél hétkor gyakorol brácsán. Nem biztos, hogy ez önmagában a zenészség felé terelt volna. Ennél meghatározóbb az anyámtól kapott Beatles 1962-66 kazetta, ami kék volt és jugoszláv. A fröccsöntött termék illata ma is az orromban van.

ELSŐ LEMEZ, AMIT SAJÁT PÉNZBŐL VETTÉL

Madness: *Complete Madness* ❶, asszem. A Rózsavölgyi Zeneműboltban találtam.

MEGHATÁROZÓ KONCERTÉLMÉNY

Hungária-koncert a Budapest Sportcsarnokban 1983-ban. Bár inkább a színpadon felépített hungarocell *Hotel Menthol* lehetett nagy hatással, mert arra emlékszem csak az egézből. De ha az egész eddigi életemre vetítjük a kérdést, akkor a három legjobb koncert az Faith No More, Pulp és National volt.

ZENE, AMI ZENÉLÉSRE INSPÍRÁLT

Teljesen reménytelen vállalkozás a felsorolás, de a Beatles biztos megkerülhetetlen, tinédzserkorban The Cure, Joy Division, Pink Floyd, Edith Piaf, Peter Gabriel, később a HS7 megalakulása-kor fontos testközeli hatás voltak az Andersen és a Sexepil.

HATÁSOK A BABYFACE INDULÁSOKOR

Egyszerre iszonyú dárkok voltunk (tehát megint Cure és JD, Bauhaus, Sisters Of Mercy stb.), de ugyanakkor Faith No More-fertőzésünk is volt, főleg miután megjelent az *Angel Dust*, meg persze Alice In Chains is, majdnem elfelejtettem.

HATÁSOK A HEAVEN STREET SEVEN INDULÁSÁKOR

A már felsoroltakon kívül bekerült a képbe a Jesus And Mary Chain, Suzanne Vega és az R.E.M., meg ezer aktuális britpop- és nem britpopzene.

HATÁSOK A NAZA INDULÁSOKOR

Erre már végképp képtelenség válaszolni, mert ennyi idő zenehallgatás és zenélés után már

szerintem csak felületi szinten befolyásolja bármi új zene a dalírást. Meg hát kérdés, hogy léteznek-e egyáltalán bármilyen szempontból újdonságnak ható zene ma. Hangszerelés szempontjából részemről próbáltam a kényesereses állandó gitárjelenlétet, illetve az agyonhangszerelést leküzdeni. De szerintem sokkal meghatározóbbak a nem zenei hatások.

KEDVENC MAGYAR LEMEZ

Cseh Tamás: *Utóirat*. ❷

KEDVENC MAGYAR DAL

KFT: *Nem sikerül kiküldni magam és LGT: Nézd, az örült!*

KEDVENC LEMEZ A 60-AS, 70-ES ÉVEKBŐL

Bor-sőr mester és *Hunky Dory*.

KEDVENC LEMEZ A 80-AS ÉVEKBŐL

The Jesus And Mary Chain: *Darklands* és Suzanne Vega: *Solitude Standing*.

KEDVENC LEMEZ A 90-ES ÉVEKBŐL

Pulp: *Different Class*. ❸

KEDVENC LEMEZ A 2000-ES ÉVEKBŐL

Interpol: *Antics*.

KEDVENC LEMEZ A 2010-ES ÉVEKBŐL

The National: *High Violet*.

MINDEN IDŐK LEGJOBB LEMEZE

Najóvanmá.

LEMEZGYŰJTEMÉNYED LEGKÜLÖNLEGESEBB/LEGÉRTÉKESEBB DARABJA

Nincs lemezyűjteményem, de van két szent bakelitem: The La's: *There She Goes* kislemez ❹, és egy Robbie Nevil *C'est la Vie* maxi.

BÚNÖS ZENEI ÖRÖMÖD

Aki korombeliéket letagadja, hogy volt Modern Talking műsoros kazettája, az nem egyenes ember. Illetve a *Need For Speed*-ből megismert Suni Clay: *In A Hood Near You*.

DAL, AMIT MÁR NEM BÍRSZ MEGHALLGATNI

Bármilyen Morcheeba- vagy Manu Chao-szám, mivel a HS7-tel legalább 30 évig kellett hallgatnunk a turnébuszban ezeket. Eleinte még oké volt, de aztán már nem annyira.

DAL, AMIT BÁRCSAK TE ÍRTÁL VOLNA

Prefab Sprout: *We Let The Stars Go*, vagy alkalmasint szinte bármelyik Paddy McAloon-dal. Persze van még tízezer más is, csak most hirtelen ez jutott eszembe.

ZENE, AMITŐL BOLDOG LESZEL

The Association: *Windy*, meg persze *Penny Lane* forever. Bár a *Penny Lane* olyan kozmikus szintre emeli a boldogságot, hogy az már inkább ijesztő.

KEDVENC HEARTBREAK LEMEZ

Björk: *Debut*. Ez régen volt, kábé amikor megjelent, azóta nincs heartbrék, de elméletileg még lehetne Bob Lindtől a *Cool Summer*.

KEDVENC ZENE SZEXHEZ

Elvonja a figyelmet, de hogyha már valamit kell mondani, akkor az *Is This It*.

KEDVENC SZOMBAT ESTI BULIZENE

Basement Jaxx: *Where's Your Head At?* és Black Grape: *Reverend Black Grape*.

KEDVENC VASÁRNAP REGGELI PIHENŐS ZENE

Ilyen nincs, de legjobban elaludni a Suzanne Vega *Solitude Standing*-jére ❺ tudok.

KEDVENC FRISS, IDEI LEMEZEK

Hát, őszintén szólva nem nagyon figyeltem, de ha lett volna valami nagyon OLYAN, akkor biztos megakadt volna rajta a fülem. De például nagyon ötletesnek tűnik a Roosevelt nevű kölni egyszemélyes zenekar debütáló albuma.

KEDVENC DAL 1954 ELŐTTŐL

Legyen mondjuk az 1933-ban a Jerome Kern-Otto Harbach szerzőpáros által írt *Yesterdays* című dal, aminek a legklasszikusabb verzióját Billie Holiday adta elő, de nekem a kedvencem a 90-es években Marianne Faithfull által énekelt. ❻

P N T O O N

URBAN HIDEAWAY
2017 — SUMMER

LIVE MUSIC — SUNSET CHILL — MOONLIGHT PARTY — BEACH FRIENDLY FOOD
CHAIN BRIDGE — PEST SIDE — NORTH PILLAR
FB/PONTOONBUDAPEST — IG/PONTOON_BUDAPEST — PONTOONBUDAPEST.COM

08 — 03
MANAKY

08 — 08
RANDOM TRIP
SPECIAL

08 — 09
REDRED

08 — 10
JESSIE DAVIS (NY)

08 — 19
MOONDOGS (PL)
TENSNAKE (D)

08 — 21
HENRI & GONZO
AKUSZTIK

08 — 24
SIGNORE CRUST

09 — 01
DUNAPEST ~
NIGHTDRIVE PRES.
HARVEY SUTHERLAND (AU)

09 — 02
DUNAPEST ~
ZUBOLY

09 — 03
DUNAPEST ~
REPPÓZ HIP-HOP
TANODA

09 — 04
NIGHTDRIVE ~
MONDAY SESSION
DĀM-FUNK (L.A.)

09 — 07
FREAKIN' DISCO
LIVE JAM

09 — 14
JORDÁN ADÉL
ÉS A PUSZI

AGUSZTUSI-SZEPTEMBERI FESZTIVÁLOK A KÖZELBEN.

VAKÁCIÓ FESZT ZENÉVEL 2.

TOMBOL A NYÁR, VÁLASSZ HOZZÁ KÜLFÖLDI FESZTIVÁLÉLMÉNYT! AHOGYAN KORÁBBAN MINDIG, ÚGY EZÚTTAL IS A RÉGIÓBAN LÉVŐ (PLUSZ KÖNNYEN ELÉRHETŐ) ESEMÉNYEKRE FÓKUSZÁLUNK, AMELYEKEN ELSŐSORBAN A FELLÉPŐK NÉVSORÁNAK ÉRTÉKE ÉS A JEGYÁR JÓ ARÁNYA ÉRDEKEL MINKET, MINDEN MÁS SOKADLAGOS. EZEK ALAPJÁN AZ ÉVSZAK MÁSODIK FELÉRE, VÉGÉRE IS ÉRDemes ERŐ (FORRÁS)T TARTALÉKOLNI.

CSADA GERGELY.

OFF FESTIVAL

Időpont: augusztus 4-6.

Helyszín: Katowice, Lengyelország

Jegyár: bérlet 310 zlotyi (kb. 23.000 Ft) + 60 zlotyi kemping

Jó pár éve a legerősebb fellépőnévsort hozták össze Artur Rojekék, továbbra is döbbenetesen jó áron.

A befogadhatóság határán egyensúlyozó programtenger láttán nem nagyon érdemes gondolkodni a jegyvásárláson. Az alternatív-indie szcéna legnagyobbjaitól (PJ Harvey, Feist, Conor Oberst), elnyúlhatetlen underground hősökön át (Royal Trux, Shellac, Swans, Michael Gira szóloban is!) kurrens fellépőkig (Jessy Lanza, Preoccupations, Sheer Mag, Shame) terjed a szórás. Az igazi finomságokról nem is beszélve [a nagy visszatérő Arab Strap, a bomba bulilemezzel jelentkező Janka Nabay vagy épp Kornél Kovács].

MS DOCKVILLE

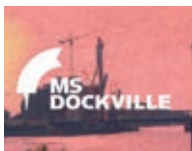
Időpont: augusztus 18-20.

Helyszín: Hamburg, Németország

Jegyár: bérlet 104 euró (kb. 32.000 Ft)

Nem éppen a régióban, de azért még elérhető közelségben van ez az évek óta magas szinten működő, erős

képzőművészeti irányultsággal bíró fesztivál, amelyet Hamburg egyik legmenőbb negyedében, az Elba által közrefogott Wilhelmsburgban rendeznek meg. Kortárs, igazán aktuális alkotók kapnak itt szerepet, legyen szó akár képzőművészeti, akár zenei részlegről. Utóbbiak közül kiemelhető King Krule, Sohn, James Vincent McMorrow, a Mount Kimbie, a Tale Of Us vagy épp a Glass Animals, na meg egy sor, egyelőre radar alatt szálló zenész. Egy hannoveri fapados repülő, plusz vonat kombóval egész jó

áron és gyorsan elérhető ez a leírások alapján meglehetősen egyedí hangulatú fesztivál.

BRAVE! FACTORY

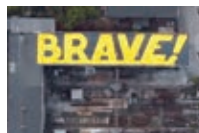
Időpont: augusztus 23-24.

Helyszín: Kijev, Ukrajna

Jegyár: bérlet augusztus 16-ig 35 euró (10.800 Ft), utána 42 euró (13.000 Ft), napijegyek 21-24 euró (6500-7500 Ft)

Ukrajnából még nem nagyon ajánlottunk programot, eddig. Ugyanis idén Kelet-

Európa egyik legmegbecsültebb elektronikus zenei klubja, a kijevi Closer mögött álló csapat szervezésében útjára indul a Brave! Factory fesztivál, a klub szellemiségéhez hűen izgalmas elektronikus zenei line-uppal. A techno felől érkező Robert Hood és Octave One, a chicagói Derrick Carter house-nagyság és a minimal technójával underground sztárrá lett The Field mellett fellép még az idén szuper lemezzel visszatért Laurel Halo, aztán Jaga Jazzist és a nehezen bekegerezálható Romano teljes zenekarral. És még csak a legnagyobb neveket említettük. A jegyárak rendkívül barátiak, ne is gondolkodjon sokat, aki szeretne menni, mert gyorsan fogynak. Az út odáig könnyen és olcsón megoldható, Kijev pedig gyönyörű.

DIMENSIONS

Időpont: augusztus 30 - szeptember 3.

Helyszín: Pula, Horvátország

Jegyár: bérlet kempinggel együtt 275 euró (kb. 85.000 Ft), anélkül 188.5 euró, (kb. 58.500 Ft), jegy a nyitókoncertre 50 euró (kb. 15.500 Ft)

A legrágább, de mindent egybevéve talán a legjobb horvát fesztivál is a Dimensions, ami simán megéri az árát. Az isztriai félszigeten a festői környezet adott, de a szükséges pluszt a fellépőkkel nyújtják a szervezők.

A horvát bulifelhozatalban megszokott nívós dj-névsort rendre megfelelik igazi kuriózumokkal. Idén a nyitóesten Grace Jones mellett a Moderat, és az egyre inkább előtérbe kerülő aktuális jazz-szintér két nagy reménysége Moses Boyd dobos és a Yussef Kamaal duóból hátramaradt Kamaal Williams zenekara lépnek majd fel. Rajtuk kívül ott lesz a sokáig elfeledett Shuggie Otis (!) soulzseni, de a bombasztikus ghánai highlife-hibrid zenéjével taroló Ata Tak sem csíphető el a környéken máshol. Folytasuk? Daphni, Jeff Mills, Theo Parrish vagy épp Adrian Sherwood szettje miatt is tökéletes nyárvégi célpont.

OUTLOOK FESTIVAL

Időpont: szeptember 7-10.

Helyszín: Pula, Horvátország

Jegyár: bérlet 264 euró kempinggel együtt (81.000 Ft)

Az Outlook a Dimensions mellett, vagy akár ahelyett – a kettő együtt már tényleg igen húzós, viszont aki nagyon bele akar csapni, annak ez a két, ugyanott tartott esemény – remek választás nyárvégére. Mélyen a pénztárcába kell nyúlni, az tény, de cserébe szokás szerint Európa legkomolyabb basszuszenei felhozatalát kapjuk, plusz egy olyan nyitóestet, ami önmagában is megérne egy nagyobb kanyart DJ Shadow-val, Dizzee Rascallal és az igazán különleges Outlook Orchestra koncertjével. Erre egyébként önállóan 50 eurós jegy is vásárolható, de ha már elutazunk a tengerig, akkor érdemes tovább maradni, hiszen a fellépők között ott lesz a rap felől Ghostface Killah, Pharoahe Monch, Wiley és Roots Manuva, a dj-k, producerek tömegéből pedig csak néhány név: The Bug, Mad Professor, Adrian Sherwood, Princess Nokia, Goldie. Szeptember eleje az Isztrián még bőven nyár! 🍷

FOGAS

bejössz

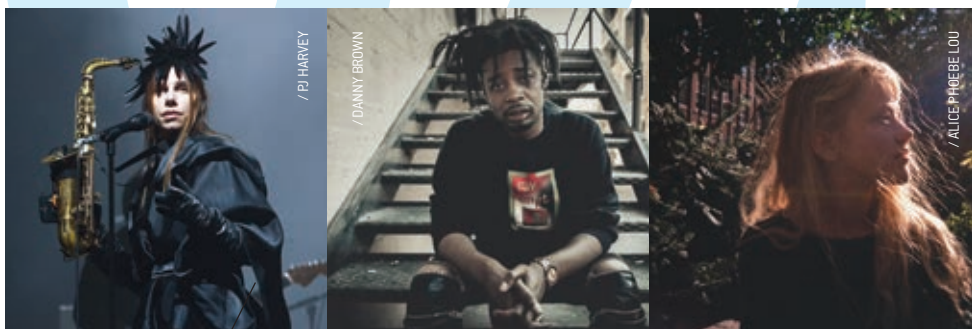
15 bár, 7 tánctér, 2 udvar,
1 kert, 4520 vendég naponta

Nyitva minden nap 16:00 - 06:00-ig, a belépés ingyenes.

SZIGET 2017.

A JUBILEUMI HUSZONÖTÖDIK.

A HATALMAS TÖMEGET VÁLTOZATOSAN SZÓRAKOZTATÓ SZIGET FESZTIVÁL IDÉN ÜNNEPLI 25. SZÜLETÉSNAJÁT. A VÁLTOZATOS SZÓRAKOZTATÁSBAN HELYET KAP A ZENE IS, EBBŐL A KÖRBŐL AJÁNLJUK A MEZŐNY ÖT LEGJOBB AKTUÁLIS SZTÁRFELLÉPŐJÉT ÉS ÖT OLYAN KONCERTET, AMIN NEM LESZ TÖMEG, DE TE – HA HALLGATSZ RÁNK – BOLDOGAN MONDHATOD MAJD, HOGY OTT VOLTÁL ÉS MEGÉRTE.

A jubileumi évben fellép néhány aktuális, de igazán komoly gigaszta (Wiz Khalifa, The Chainsmokers), néhány, 2017-ben headlinerpozícióban furán ható előadó (P!nk, Kasabian, Macklemore & Ryan Lewis), sok-sok többeszer visszatérő, rutinos műfaji sikerzenekar (Biffy Clyro, Major Lazer, Dimitri Vegas & Like Mike, Rudimental, Clean Bandit, Two Door Cinema Club, alt-J, Bad Religion stb.), meg persze szerethető produkciók is, akiket szintén nem először láthatunk Budapesten (Metronomy, DJ Shadow, Cashmere Cat, Jagwar Ma, Mac DeMarco, Allah-Las, Tamikrest, Orchestre National de Barbés – és különösen az élőben mindig megnyerő Future Islands). Valamint akad pár aktuális előadó, aki most debütál Magyarországon (a wonky-edm-es Flume vagy az r&b-s Lion Babe). Nagyrészt utóbbiakból választottuk ki az öt kihagyhatatlan produkciót, de ajánlunk öt „titkos jókoncertet” is.

ÖT NAGY NÉV

PJ Harvey

(08.11., péntek, 19:30, Dan Panaitescu Nagyszínpad) Nemcsak aktív pályafutása kezdete óta, tehát az elmúlt bő huszonöt évben, és nemcsak szezónként női szűkítésben, hanem simán minden idők egyik legjobb és legfontosabb dalszerző-előadója először Magyarországon. Ennél nem lesz fontosabb koncert idén.

Danny Brown

(08.11., péntek, 20:15, OTP Bank Színpad by A38) Danny Brown pedig a hiphop tízes évekbeli aktuális fenegyereke, lenyűgöző experimentális alterrapalbumokkal, melyek közül a tavalyi volt a legjobb eddig, szóval ő is az idei Sziget egyik csúcspontja.

Vince Staples

(08.14., hétfő, 23:45, OTP Bank Színpad by A38) De még Danny Brownnal is aktuálisabb hiphopsztár Vince Staples, aki egy kimagaslóan friss lemezzel (*kritika a 44. oldalon*) érkezik a fesztiválra. A csúcson elcsípni Kendrick Lamar és Kanye West legnagyobb kihívóját? Több mint jó.

The Kills

(08.15., kedd, 16:00, Dan Panaitescu Nagyszínpad) Szintén régi hiányosságot törleszt a Sziget azzal, hogy Magyarországon ők léptetik fel először a garázsrock/posztpunk/indieblues The Kills duót, amely tavalyi visszatérő albuma után egy friss EP-vel érkezik.

Interpol

(08.15., kedd, 23:45, OTP Bank Színpad by A38) Az előzőekkel szemben ez nem hazai debütálás lesz, de mivel az Interpol éppen a kétezres évek egyik meghatározó gitározó lemezét, 2002-es *Turn On The Bright Lights* anyagát végigjátszó turnéval érkezik, ezért kellően fontos a programban.

ÖT KIS NÉV

Bixiga 70

(08.11., péntek, 20:00, Ibis bemutatja: Világzenei Színpad)

A São Pauló-i aktuális dirty samba-színtéren is mozgolódó brazil Bixiga 70 az egyik legjobb kortárs afrobeatzenekar, tiszta pech, hogy egy időben játszanak PJ Harveyval és Danny Brownnal (az is igen sajnálatos, hogy ők is), de aki a világzenét preferálja, válassza ezt.

Alice Phoebe Lou

(08.12., szombat, 20:00, Music Box)

A Berlinben élő dél-afrikai dalszerző-énekes pillanatok alatt csavarja ujjai köré közönségét, szóval legalább miatta érdemes lesz felkeresni ezt az intim, akusztikus előadásokra kitalált új helyszínt.

Roosevelt

(08.12., szombat, 20:30, Európa Színpad)

Az Európa Színpad egyre nagyobb szerepet kap, azon pedig egyre több fényt az egyre nagyobb európai sztárok. Az indiedancepopos német Roosevelt nagyot nőtt 2016-ban, lehet, hogy utoljára lehet látni ilyen közelségből.

Weval

(08.13., vasárnap, 03:00, OTP Bank Színpad by A38)

A holland Weval duó szintén tavaly robbant be, még a Pitchfork is áradozott bemutatkozó lemezükről, a hajnali veretéseik közül ez a live act ígérkezik a leginkább kifinomultnak.

Motorpsycho

(08.15., kedd, 19:15, Európa Színpad)

A Motorpsycho persze csak Magyarországról nézve kis név, hiszen hazájában, Norvégiában (amelynek zenéjével az áprilisi RECO51-ben foglalkoztunk részletesen) az egyik legmegbecsültebb a közel harminc éve aktív, kiváló pszich-alterrocktrió. Tuti buli lesz.

pool & LIVE

AUG/20

VITUKI BEACH

FRAN PALERMO

MIDDLEMIST RED

SONYA

SÖR&FÜ

DEEP GLAZE

SUBOTAGE & NORA MATISSE

PLUSPLUS

MR. MSTRS

VATSANAH

DAVOS DETOX YOGA SET /W PETRAFLOW

 poolandbeerbudapest

Smoking

1095 BUDAPEST, KVASSAY JENŐ ÚT 1.

A POPULÁRIS ZENE ELSŐ SZÁZ ÉVE.

POPŐSKOR.

POPZENE + IDŐ = FELEJTÉS. A STREAMINGFELÜLETEKEN, VALAMINT A YOUTUBE-ON, A BANDCAMPEN, A SOUNDCLOUDON NAPONTA EZRÉVEL ÉRKEZŐ FRISS DALOK KORÁBAN NEM KÖNNYŰ ELKÉPZELNI AZT AZ IDŐT, AMIKOR AZ EMBEREK HÓNAPOKAT VÁRTAK EGY-EGY ÚJ SLÁGERRE. DE AZ INTERNET KORÁBAN AZT IS NEHÉZ ELKÉPZELNI, HOGY EZEKNEK A MOST DÖMPINGSZERŰEN ÉRKEZŐ FELVÉTELEKNEK EGYSZER NYOMUK VÉSZ. PEDIG A NEM IS ANNYIRA RÉGMÚLTNAK, A POPZENE ŐSKORÁNAK, A 20. SZÁZAD ELSŐ FELÉNEK DALAIT MÁR NEMCSAK, HOGY NEM TALÁLJUK MEG, DE MÉG AZT SEM TUDJUK MEGMONDANI, HOGY MIK IS VOLTAK A LEGNAGYOBB SLÁGEREK – MONDJUK 1927-BEN. MEGLEHETŐSEN IZGALMAS VÁLLALKOZÁS TEHÁT EBBE AZ ŐSKORBA VISZSAUTAZNI ÉS RÉGÉSZETI MUNKÁT VÉGEZNI, TARTSON VELÜNK A KEDVES OLVASÓ.

FELTÁRJUK, HOGY MIRE ÉPÜLT AZ 1954-BEN BEROBBANT ROCK AND ROLL ÉS AZ UTÁNA JÖVŐ TELJES POPZENEI KORSZAK. FELIDÉZZÜK, HOGY MIK VOLTAK A POPŐSKOR LEGFONTOSABB KRONOLÓGIAI TÖRTÉNESEI. ÉS FELELEVENÍTJÜK AZ ELFELEDETT SZTÁROKAT, SLÁGEREKET, LEMEZEKET.

DÖMÖTÖR ENDRE.

IDŐVONAL

POPZENEI EMLÉKEZET

Tetszik vagy sem, a popzene nagy korszaka véget ért. De a legiőbb esetben is a végéhez közelítünk. Hogy akkor nem is lesz popzene száz év múlva? Dehogynem! Ám az az időszak, amikor kialakultak a nagy, meghatározó stíluszai, és az az időszak, amikor akár havonta változott és alakult tovább jelentősen, már aligha fog sokáig tartani. Ez a korszak pedig az elmúlt bő hatvan év, pontosan 1954 óta, a rock and roll megjelenése óta tart. És itt álljunk is meg egy pillanatra. A *Rock Around The Clock*, a *That's All Right* és a *Shake, Rattle And Roll* kívül vajon hány korabeli, '54-es slágert tudunk még felidézni? Tudjuk ki volt az előadója a *Reconsider Baby*nek? És a Penguins milyen stílusú zenekar volt? A popzenei emlékezet erősen szelektív. Mindent tudunk Jimi Hendrix ki nem adott dalairól, Madonna botrányairól, Kurt Cobain utolsó napjairól, de nagyon keveset nagyon sok minden másról, például arról, hogy a barokkpop-mesterművet, a Loveféle 1967-es *Forever Changes*-t leginkább ki, mi ihlette (egy Bobby Jameson nevű elfeledett dalszerző-előadó, különben). És ez a memóriazavar idővel nyilván még szélsőségesebben fog romlani. Bizony, az ember és a történelem viszonya ilyen és ezen a „mindenre emlékező” internet sem fog jelentősen változtatni.

Szóval a nagy aranykornak alighanem lassan vége, és reménykedni persze lehet benne, hogy ötven-száz év múlva többet jelent majd a popzene Jimi Hendrixnél, Madonnánál és a Nirvanánál, de most például nem állunk túl jól az ötven-száz évvel ezelőtti időkből, a popzene nagy öntudatra ébredése előtti, 1954-et megelőző korok poptörténelméből, előadóiból. Azért Bessie Smith-nél, Louis Armstrongnál, Robert Johnsonnál, Billie Holidaynél, Frank Sinatra-nál csak volt ott több is. Ennek jártunk most végre utána.

A ZENEIPAR KEZDETE

1710-ben a brit parlament megszavazta azt a törvényt, amely a szerző jogait védi a leírt műveivel kapcsolatban. Azaz, ha egy írás egyszer megjelent, akkor annak jogai tizennégy évig a szerzőt illetik (és még negyvenig meghosszabbíthatja – szólt az akkori szabályozás).

/ BILLIE HOLIDAY

Mivel a zenét le lehet írni – kotta, ugyebár – így ez a törvény arra is vonatkozott. Innentől tehát bárki, aki rendelkezett egy zenemű jogával, az kinyomtathatta azt, másolatokat készíthetett belőle és árulhatta. A zene üzlet lett. És ha egyszer valami üzlet, az onnantól megállíthatatlan. A zenekészítők ekkortól kezdve tehát egészen új utakra léptek, mert a zenei kiadók pénzt akartak velük keresni és hajtották őket. Amerika brit gyarmatként átvette ugyanezt a joggyakorlatot és az üzletemberek ott kreáltak belőle sokmilliósi üzletágot.

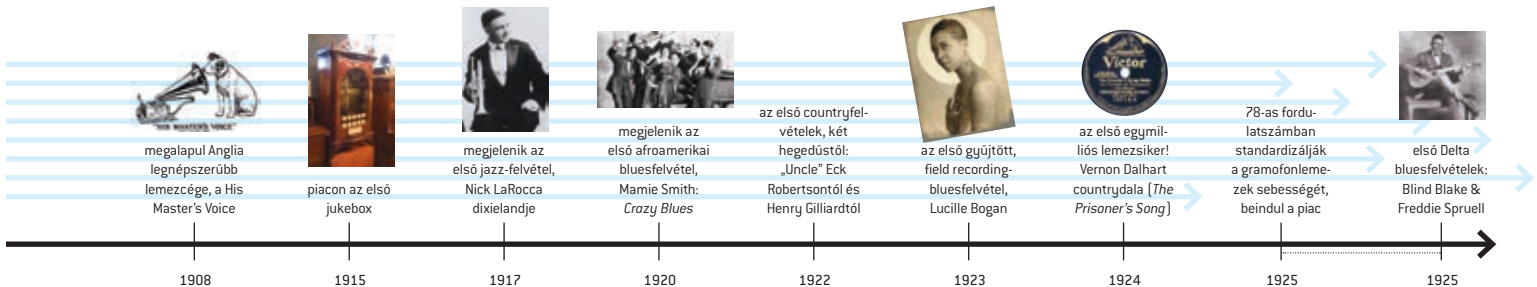
A ZENEMŰKIADÁS

De a kezdetek Londonhoz kötődnek. 1810-ben egy Samuel Chappell nevű zongorakereskedő publishing céget alapított Johann Baptist Cramer zongorista-zeneszerzővel közösen és sorra jelentették meg utóbbi bestseller kottáit, majd aztán más szerzőkét is, még a korszak klasszikus popsztárja, Beethoven is náluk publikálta műveit. Amikor Chappell fia, Thomas vette át az üzletet az 1840-es években, akkor a cég kottakinálatában a klasszikus zene mellett szép lassan megjelent a populáris zene is. Az a populáris zene, amely igazából a népzene, a szájról-szájra hagyomány útján terjedő népdalok finom etolódása volt a szerzőiség felé – ugyan ekkoriban az eredeti alkotó a legtöbbször megfejthetetlen maradt. Eleinte a korszak népszerű műfaját, balladákat kezd-

tek árulni – tehát a popzene általunk most önkényesen az 1854-nél meghúzott képzeletbeli kezdete, ha megfelelő is, de nem szigorú határvonal. Tom Chappell nagyon érezte a trendeket és az 1870-es években leszerződte Nagy-Britannia akkori legnépszerűbb dalszerzőpárosát, a színházi zenéket, nagyon sikeres operetteket író Gilbert-Sullivan duót, akik ontották a középosztályt meghódító, zongorán könnyen lejátszható slágereket. Chappell – a későbbi lemezcégek elődjeként – lett a legnépszerűbb zeneműkiadó, az üzleti modell pedig már ekkor világos volt és azóta sem sokat változott. A zeneműkiadók dalokat vettek, amilyen olcsón csak tudtak, aztán megpróbálták azokat népszerűsíteni, majd a sikerszámok kottái után számolhatták is a bevételt. Ismerős?

AZ AMERIKAI ZENE ÉS A TIN PAN ALLEY

A dalok és az azokat népszerűsítő kották zeneipari világa Amerikában is hasonlóan működött. Az iparágat az 1880-as években betelepült módos zsidók fejlesztették fel (az üzleti élet többi területe eddigre már telített volt, maradt a zene és hamarosan a film). Dalok terén pedig az egyszerű balladisztikus és operettszerzemények után a behurcolt afrikai rabszolgák és a betelepült európaiak zenéje kezdett fejlődni, kereszteződni egymással. Az amerikai zeneipar központja a New York

SLÁGER TIMELINE

Az 1800-as évekből fennmaradt két legnagyobb „sláger” a *Sousa's Band-féle The Stars And Stripes Forever* és az *After The Ball*, Charles K. Harris 1892-es dala volt. Az 1900-as években már megjelentek az első énekessztárok, Enrico Carusótól a *Vesti la giubba* volt az egyik legnépszerűbb lemez, de Billy Murray is sok sikerdalt énekelt (például *Give My Regards To Broadway*). A tízes években nemigen volt nagyobb szám Sophie Tucker *Some Of These Days*-énél. A húszas évektől aztán nagyon megsza- porodtak a lemezek és így a slágerek is, de Louis Armstrong (*West End Blues*, 1928; *St. James Infirmary*, 1928), Bessie Smith (*St. Louis Blues*, 1925), Mamie Smith (*Crazy Blues*, 1920), Ma Rainey (*See See Rider Blues*, 1925), Fats Waller (*Ain't Misbehavin'*, 1929), George Gershwin (*Rhapsody In Blue*, 1924), Jimmie Rodgers (*Blue Yodel*, 1928) ott voltak az élmezőnyben. A harmincas években megjelentek a nagy énekesnők, Billie Holiday (*Strange Fruit*, 1939) és Judy Garland (*Over The Rainbow*, 1939). A klasszik blues-szerzők, Robert Johnson (*Cross Road Blues*, 1936; *Love In Vain*, 1939) és *Lead Belly* (*The Midnight Special*, 1934). Valamint az örökzöld jazz-sztenderdeket szerzők, Glenn Miller (*In The Mood*, 1939; *Moonlight Serenade*, 1939), Count Basie (*One O'Clock Jump*, 1937), Benny Goodman (*Sing, Sing, Sing*, 1937) és Duke Ellington (*Mood Indigo*, 1930). A negyvenes években Hank Williams írta a legjobb dalokat (*I'm So Lonesome I Could Cry*, 1949; *Lovesick Blues*, 1949), Bing Crosby volt a legnagyobb sláger (minden idők legtöbb példányban fog- gyó kislemeze, az 1942-es *White Christmas*), és Edith Piafé volt az európai csúcsdal (*La Vie En Rose*, 1945). Thelonius Monk mutatta az utat a jazzben (*Round Midnight*, 1946), John Lee Hooker a blues-ban (*Boogie Chillen*, 1948), Louis Jordan pedig a rhythm & blues- ban (*Caldonia*, 1945). Nat King Cole-é voltak a legmenőbb swingslágerek (*Route 66*, 1946; *Nature Boy*, 1947), de persze Frank Sinatra volt a nagyobb dzsigolósztár (*All Or Nothing At All*, 1940; *I'll Never Smile Again*, 1940). Az öt- venes évek elején a legnagyobb hatású sláger a folklalnok, Woody Guthrie 1951-es *This Land Is Your Land* című szerzeménye volt.

ötödik és hatodik utcájában elhelyezkedő Tin Pan Alley negyed lett, itt tömörültek a zene- műkiadók, aztán a dalszerzők, majd az 1900- as évektől az egyre szaporodó lemezcégek is. A kották (azaz az eladásra kínált dalok) népszerűsítésére egy idő után a gépzongorák szolgálták, a dalok lejátszását lehetővé tévő zongoraszalagok pedig újabb bevételi forrást jelentettek, de aztán a gramofonlemez század- végi elterjedése nemcsak a zenerőgítést indí- totta útjára (Edison némileg korábbi fonográfja még inkább kuriózumnak számított), hanem lassan a zeneipart is átállította a kottákról a hanglemezkiadásra. Na és persze a szerzők mellett feltűntek az előadók is – akik ekkor még csak ritkán voltak azonosak –, az ő te- hetségüktől függött, hogy egy dalt felkaptak-e vagy sem és aztán kezdtek mások is énekelni az ország más részein, majd vált slágerré a szám, népszerűvé a kotta.

SLÁGERGYÁROSOK

Az időszak legnagyobb slágere az *After The Ball* című 1892-es dal volt, amit egy Charles K. Harris nevű szerző írt, aki maga is volt a dal kiadója, így miután rekordmértékű, ötmil- lió példányban fogyott a kotta, ő lett az egyik leggazdagabb dalszerző. A szám egy félreérté- ses szerelmi történet: a férfi dobja a nő, miután látta őt megcsókolni egy másik férfit, a magyarázatot sem hajlandó meghallgatni, amire a nő bánatában megöli magát, és persze kiderül, hogy a megcsókolott férfi a nő testvére volt. Az efféle szentimentális balladák egészen az 1920-as évekig uralták a Tin Pan Alley- korszakot. Az időszak legnépszerűbb szerzői között volt Irving Berlin, George M. Cohan, George és Ira Gershwin, Harold Arlen és a Lorenz Hart-Richard Rodgers páros. A bal- ladák, a komikus noveltó dalok és a színpadi zenék mellett (uralkodnak az 1900-as évek elején beindult Broadway-musicalok, amelyek- nek Al Jolson volt a sztárja és Cole Porter a sztárszerzője), a századfordulón feljövő fekete gyökerű stílusok, a cakewalk és a ragtime voltak népszerűek (ezek a John Phi- lip Sousa nevével fémjelzett indulók és a New Orleans-ben hallható afrikai ritmusok keresz- tezéséből jöttek létre). Később, a tízes évek végétől, húszas évek elejétől felfutó blues és

dixieland jazz elemei is beépültek a Tin Pan Alley-iskolába, amely aztán a harmincas évek- re kezdte elveszteni jelentőségét, de addigra már a gramofonlemez is végleg átvetté a kották elől a zeneipar népszerűsítés szerepét. Amerikában a Victor, a Columbia és az Edison voltak az első nagy lemezcégek, Angliában az HMV uralta a piacot.

DENMARK STREET ÉS MUSIC HALL

Ne higgyük, hogy a lemezcégek csak a 20. század második felében kezdték lenyomni az emberek torkán a minél egyszerűbb slágerze- né. Az, hogy a populáris zene csak nehezen lépett a művészet útjára (ha egyáltalán, ugye a Beatles-szel), leginkább a bevételt maximali- zálni kívánó publishing cégek miatt volt. Hogy minél több kottát adhassanak el, a daloknak minél egyszerűbbnek kellett lenni- ük, hogy a kevésbé képzettek is el tudják ját- szani azt, azaz megvegyék. Ekkoriban alakult ki a popdalok ismétlésre, kevés eltérése építő AABA-szerkezete. Minden bizonnyal Vernon Dalhart countrydala, a *The Prisoner's Song* volt az első milliós lemezsiker 1924-ben, de ekkor még fej-fej mellett haladt a két formátum, hiszen a dal kottájából is eladtak ugyanennyit. Angliában a londoni Denmark Streeten kezdtek gyülekezni a publishing cégek és lemezkidók, ez volt az ottani Tin Pan Alley. Mint ahogyan az amerikai vaudeville-ek is volt angol megfelelője, mégpedig a music hallok. Ezekben a tánc, a pantomim, az akrobatika mellett a daloknak

/ GEORGE GERSHWIN

/ NAT KING COLE

jutott főszerep, a századelőn messze ezek voltak a legnépszerűbb szórakozóhelyek és az itt hallható számok voltak a legnagyobb sláger-ek. Persze a musicalek Angliában is hódítottak, Ivor Novello volt a legkiemelkedőbb szerző.

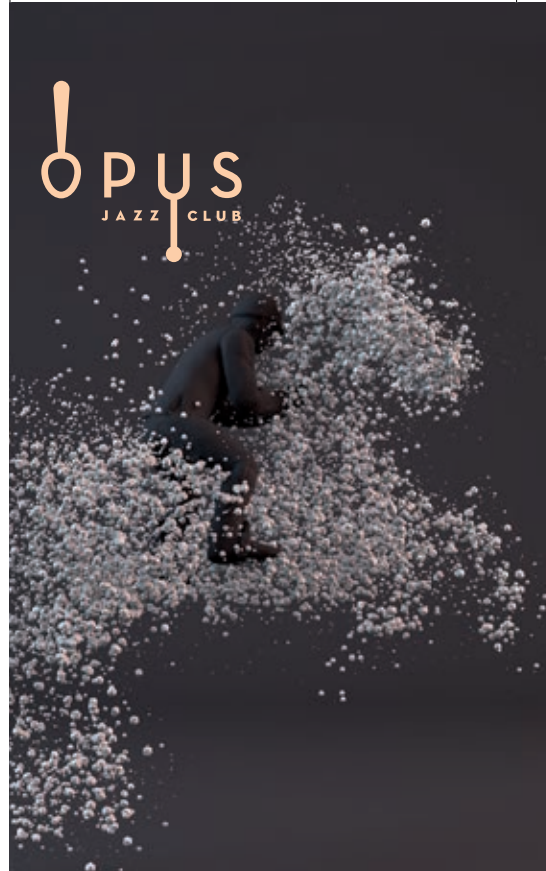
EVA TANGUAY, AZ ELSŐ POPSZTÁR

Mint látjuk, sokáig a szerző volt a legfontosabb, a dal számított, az előadó nem, hiszen az rengeteg mindenki lehetett. A lemezek megjelenésével aztán ez változni kezdett, és az első mai értelemben vett popsztár egy nő lett. A kanadai Eva Tanguay gyereksztárként futott be, és ő jött rá először, hogy személyiség előretolásával is lehet sikert elérni. Merthogy az énekhangja csak átlagos volt, ám előadásával kevésből hozott ki nagyon is sokat. A mikrofon húszas évek közepi megjelenéséig az énekesek maximum megafonba énekelhettek, de Tanguay örült sikolyaival gyorsan felhívta magára a figyelmet. Elsőként használta a szex-kártyát, a színpadon orgazmust szimulált, pezsgővel locsolta magát, a mellét alig – és néha egyáltalán nem – takarta szerény melltartója. Az emberek megőrültek show-jaiért, mindenki látni akarta. A provokátor előadó rekordkeresetet zsebelt be, aztán méregdrága ruhákban jelent meg puccos bálókön, és bármit tett, publicitást intézett mellé. A recepten lényegében azóta sem változtattak. Angliában a századelőn Marie Lloyd volt hasonló, bár koránt sem ennyire vad sztár. Ő viszont énekesként is emlékeztetesebbet nyújtott. A korszak,

a századelő legnagyobb énekese azonban Enrico Caruso volt. Az olasz tenor a klasszikus iskolából érkezett, és bármit slágerré énekel, de azért 260 felvétele nagyrészt operabetéket tartalmazott.

A TÁNCZENEKAROK KORA

A brit slágerek és az amerikai slágerek gyakran vándoroltak át egyik partról a másikra, de a rádió húszas évekbeli elterjedése előtt jobbra hajón, kottákban. A két ország szerzői között gyakoriak lettek a jogviták, így a zeneipar következő logikus lépése a jogvédőszervezetek létrehozása volt. Az 1914-ben alapított ASCAP az amerikai szerzők, a szintén 1914-ben alapított PRS a brit szerzők jogvédő szövetsége lett, hamarosan kitört a béke. Minderre a rádió megjelenésével hamar égető szükség is lett. A rádió első évtizedeiben ugyanis élő zenekar játszott a népszerű dalokat és bonyolult jogviták alakultak ki arról, hogy ki fizet kinek és mennyit. De kialakult más is. A dalok slágerré tételében, eladhatóságában továbbra is az zeneipar volt érdekelt, a rádió megjelenésével jelentősen leegyszerűsödött ez a folyamat, hiszen pillanatok alatt lehetett hallgatók tömegét elérni. De hogy melyik dalt játssza a rádió zenekara? Na, az erre irányuló csatározás igen felerősödött a lemezcégek között és megkezdődött a rádiós szerkesztők megvesztegetése, ami aztán folytatódott, amikor a negyvenes években a rádiók élő zenekarait lecserélték lemezeket játszó – először gúnyosan lemezlova-

2017. AUGUSZTUS 3. CSÜTÖRTÖK 21:00

SZIKRÁK ÉS LÍRA A LOS ANGELES-BŐL HAZALÁTOGATÓ ZONGORISTA KONCERTJÉN

Szabó Dániel Trió (H/I/A)

2017. AUGUSZTUS 15. KEDD & 16. SZERDA 21:00

A MAGYAR ETNOJAZZ TALÁLKOZÁSA AZ AMERIKAI SZAXOFONÓRIÁSSAL

Dresch Quartet és Chris Potter (USA)

2017. AUGUSZTUS 19. SZOMBAT 21:00

A TANGÓ SZENVEDÉLYE EGY ÖRMÉNY LÉLEK TÜKRÉBEN

David Yengibararian Trio

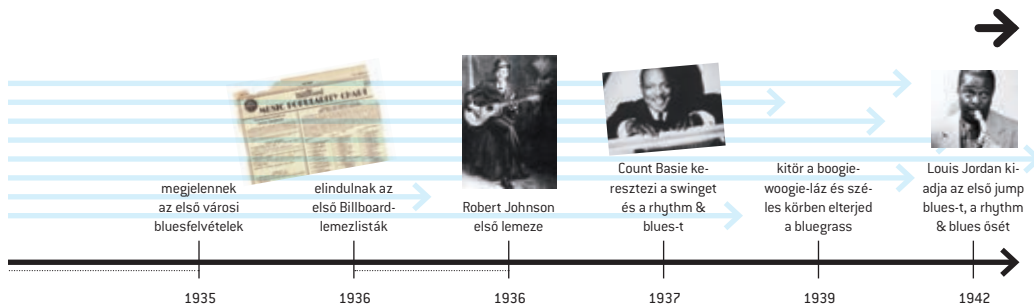
2017. AUGUSZTUS 23. SZERDA 21:00

MÁMOR, BÁNAT ÉS ÉLETÖRÖM NAGYVÁROSI DALOKBA REJTVE
Jazzy Live | Szeder

1093 Budapest, Mátyás u. 8. | +361 216 7894
info@bmc.hu | www.bmc.hu

támogatója az

A

soknak hívott – dj-kre. Pedig a lemezek népszerűsége a századelős felfutás után pont a rádió miatt nagyon visszaesett a húszas években. De aztán az új stílusok (blues, country, jazz) terjedése és a filmek népszerűvé válása, az azokhoz kapcsolt filmbetétdalok, filmzenék visszahozták a formátumot, amely további fejlődésnek indult. Főleg az egyre népszerűbb tánczenekarok miatt, amelyek a jazz aktuális divatformáit, a dixielandet, majd a swinget és a big bandet játszották.

AZ AFRIKAI GYÖKERŰ ZENÉK – JAZZ ÉS BLUES

A behurcolt rabszolgák afrikai gyökerű zenéi, dallamai (és ilyenek voltak a vallásos énekek, a spirituálék és a gospelek is) eleinte az ültetvényeken kezdtek egymásra hatással lenni, a különböző dallamvariációk és ritmusok új formába rendeződtek és persze kezdtek hatni a fehérek zenéire is. Így jött létre a ragtime a 19. század végén. Abszurd helyzet volt ez, hiszen az erősen rasszista közép- és felső osztály az általa megvetett bőrszínű emberek zenéjére örült meg. Merthogy a nyugati zenében a legfontosabb zenei fejlődés az volt, hogy a négynegyedes ritmusban a korábbi hangsúlyos ütemekről áttevődött a fókusz

a másképp és hatásosabban táncolható, afrikai poliritmikus gyökerű hangsúlytalan ütemekre. A ragtime (úttörő: Scott Joplin) ezt tette népszerűvé és innentől nem volt megállás.

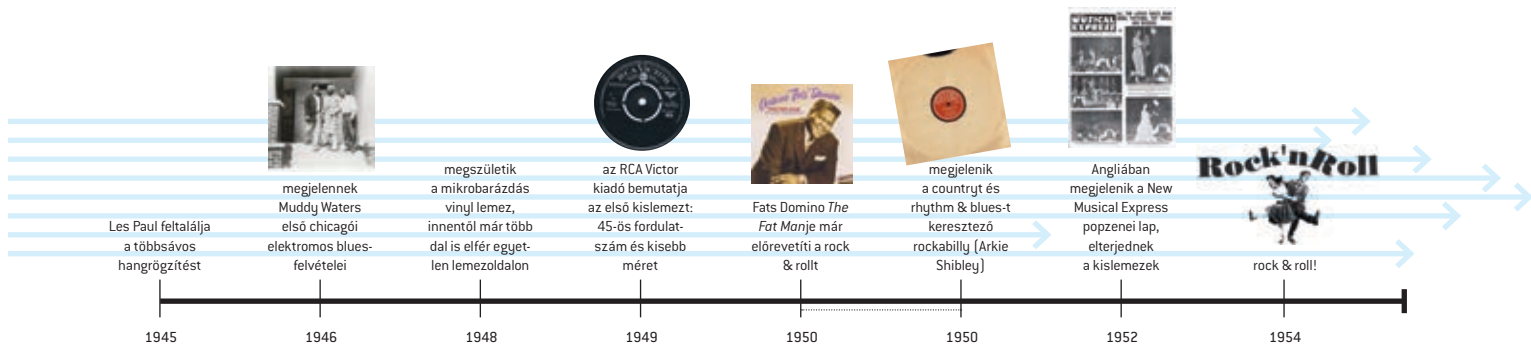
BLUES

A feketék zenéje, a közösen énekelt spirituálékából és munkadalokból, az egyénileg énekelt hollerekéből (ezeket is munka közben énekeltek) és az egyszerű, rimelő balladákából létrejött blues-t eleinte még nem jellemezte a későbbi klasszikus tizenkét ütemes szerkezet, de az AAB képletű strófák már igen. A déli államokban létrejött zene aztán az század első felében számos átalakuláson esett át és sokféle változatban élt tovább, a legfontosabb alapját képezte a rock and rollnak és így a 20. század második felét jelentő popzenének általában. A vidéki, akusztikus blues először a Mississippi Delta nevű háromszögben (ami nem azonos a Mississippi folyó deltájával) kezdett fejlődni, az első és legjelentősebb előadója Charlie Patton volt, de Son House, Tommy Johnson, Bukka White és főleg majd Robert Johnson is kiemelkedő zenész és szerző lett. A texas-i bluesvariáció kevésbé nyers, melodikusabb volt, a Blind Lemon Jefferson volt a népszerű énekes és Lead Belly a legfontosabb szerző,

aki a blues mellé folkot is jelentős mértékben csempészett az általa előadott, híressé tett, írt dalokban. A klasszikus blues-nak nevezett áramlat került először a fehér közönség elé, jellemzően énekesnők léptek fel az őket bemutató minstrel-show-kon. Az első nagy bluesdívák közé Ma Rainey, Bessie Smith és Mama Smith tartozott, utóbbinak jelent meg először lemeze, így egyben övé az első blues-felvétel is 1920-ban. New Orleans szármított a nagy olvasztótégelynek, a blues és a jazz közös gyökerei az itteni halottbúcsúztatók fúvószenekaraiban testesültek meg. Az időközben kialakult countryval kölcsönhatásban létrejött country blues mellett a harmincas években a memphisi iskola jelentett újdonságot. A Nagy Depresszió évei alatt, a harmincas évek elejétől a blueszenészek az északi iparvárosokba, elsősorban Chicagóba települtek, de útközben megálltak Memphis-ben, ahol komoly zenei élet jött létre és ahol az időközben megalkotott elektromos gitárral modernizálták a blues-t, annak városi formáit. Az így létrejött stílus Chicagóban futott fel igazán, B.B. King, Muddy Waters majd John Lee Hooker lettek a kulcselőadók, de Los Angeles-ben T-Bone Walker is hozzájárult a magét, főleg a jazzes hatások beemelésével. A ragtime-ból kifejlődő másik nagy zongorás blues-stílus, a boogie-woogie a húszas évek végén jelent meg, de csak a harmincas évek végén lett belőle népszerű stílus, a rhythm & blues egyik alapja.

DIXIELAND, SWING, BIG BAND, BEBOP

A blues és a jazz gyökerei tehát összefonódtak és ez leginkább a New Orleans-i fúvószenében mutatkozott meg, amelyből a harmincas évek legnépszerűbb zenekari stílusa, a dixieland fejlődött ki, a stílusban Louis Armstrong zenekara volt a csúcspont. A húszas, harmincas évek aztán egyértelműen a jazz korszaka lett, a legdivatosabb slágerek is ebből a műfajból kerültek ki, amely a fúvósduós dixieland felől kezdett a nagyzenekaribb swing felé tolni. A big band-korszak nagy zenekarvezetői Count Basie, Duke Ellington, Glenn Miller, Benny Goodman, Artie Shaw, a Dorsey-testvérek,

Jimmy és Tommy, valamint az énekesként is kiemelkedő Cab Calloway voltak. A korabeli tánczene áterjedt Európába is, ott a francia Quintette du Hot Club de France lett az úttörő Django Reinhardt gitáros és Stéphane Grappelli hegedős gypsy jazzével. A jazz a negyvenes években a bebop felé fejlődött tovább, itt már nem a táncoltatáson volt a hangsúly, hanem az önkifejezésen, a klasszikus, elszabaduló jazz kezdetei ezek. Thelonious Monk és Bud Powell zongoristák, Charlie Parker szaxofonos, Dizzy Gillespie trombitás voltak a stílusirányzat úttörői, a negyvenes évek végén pedig még ezt is továbbfejlesztette Miles Davis trombitás a nyugodtabb cool felé, miközben az afrokubai stílusok is kezdtek beszivárogni az amerikai zenébe, és ennek mentén jött létre a negyvenes évek végén az easy listening-előzmény exotica.

A TELEPESEK ZENÉJE – FOLK ÉS COUNTRY

Az angol, skót, ír, német telepesek anyaországból hozott népzeneje keveredni kezdett az újvilágban, ezeket a dalokat és dalosokat délen eleinte hillbillynek nevezték, aztán a kultúrák kereszteződésében a húszas években kezdett letisztulni egy tipikusan amerikai ág, ami először appalachian folkként élt északon. A balladákat és ugrálós táncdalokat váltogató stílusban a húros hangszerek uralkodtak, a bendzsó,

az akusztikus gitár, a steel gitár, de a hegedű és a harmonika is fontos alaphangszer. A blues felől érkező hatások aztán többféle ágban bontakoztak ki. A műfajnak Jimmie Rodgers és a Carter Family voltak az első sztárjai, a harmincas években a rádió népszerűsödésével párhuzamosan pedig Nashville lett a központja. A filmekben megjelentek a singing cowboyok (Gene Autry) és a jazzel való találkozásból megszületett a western swing. Az elektromos gitár ebbe a műfajba is utat talált, a dob pedig bekerült az összhangzásba, így a negyvenes évekre létrejött egy boogie-sabb ág is. A második világháború végére az akusztikusabb, bendzsóközpontú bluegrass és a nyersebb, lendületesebb honky tonk egyszerre újították meg a műfajt, amelyet ekkoriban már country and westernnek illett hívni és csak egy lépés választotta el a klasszikus countrytól.

ÚT A ROCK AND ROLLHOZ

Az Egyesült Államok volt az egyetlen ország, amely igazán győztesen került ki a második világháborúból, a gazdaság szárnyalt, mindenki optimistán tekintett a jövőbe. Az USA volt a pozitív példa mindenki számára, még a britek is egy-az-egyben másolták a stílusaikat. A televízió volt az új csoda, a zene természetesen oda is azonnal betette a lábát. Kiadók egész sora indult ekkoriban, amelyek már nem különlegességként tekintettek a feketék zenéjére,

hanem pontosan érezték, hogy ők diktálják a trendeket, muszáj foglalkozni velük. Az 1947-ben alapított Atlantic Records és Chess Records lettek a boogie-woogie-ból, a táncos jump blues-ból és dixielandből kifejlődő rhythm & blues legfontosabb kiadói, a műfaj fejlődésében Louis Jordan már riffeket is bevető negyvenes évek végi tánczenéje, Johnny Otis és Fats Domino ötvenes évek eleji bomba slágerei voltak kulcsfontosságúak. A könnyed, popos, swinges varietésztárok (Frank Sinatra, Dean Martin, Bing Crosby, Doris Day) között könnyen kitudt, hogy ez az előre-, a rock and roll megszületése felé mutató zene, na meg Hank Williams honky tonk-dalai, amelyek Elviséket vezették el a rockabilly műfajához. ^R

ARCADE FIRE

EVERYTHING NOW

A KANADAI ÓRIÁSOK
RÉGÓTA VÁRT ÚJ ALBUMA

JÚLIUS 28-TÓL

POP 1854-1954

A POPŐSKOR CSÚCSALBUMAI (1939-1953).

EGY FORMÁTUM SZÜLETÉSE.

AZ ALBUMFORMÁTUM A HATVANAS ÉVEK TALÁLMÁNYA. NOHA TERMÉSZETESEN MÁR KORÁBBAN IS LÉTEZTEK NAGYLEMEZEK, EZ A KIFEJEZÉS IGAZI JELENTÉSSEL CSAK A BEATLES MEGJELENÉSE UTÁN TÖLTÖDÖTT MEG, ADDIG AZ ALBUM LEGINKÁBB KISLEMEZES DALOK GYŰJTEMÉNYE VOLT. PER-SZE MÁR AZ ÖTVENES ÉVEKBEN IS AKADT SZÁMOS JELENTŐS JAZZ-, ROCK AND ROLL- ÉS RHYTHM & BLUES-SORLEMEZ, DE 1954 ELŐTT MÉG TÉNYLEG GYEREKCIPŐBEN JÁRT A FORMÁTUM. LÁSSUK A POPŐSKOR KORAI, JÓSZERÉVEL ELFELEDETT NAGYLEMEZ-KLASSZIKUSAIT!

Az, hogy egy lemezen legalább nyolc-tíz dal kövesse egymást két oldalon át, a mikrobarázdás vinyl (a hosszan játszható lemez, LP) 1948-as megjelenéséig eleve kizárt volt, a 10"-es, 78-as fordulátú gramofonlemezek korszakában fizikai korlátok miatt maximum néhányszámos, EP-hosszúságú kiadványok láthattak napvilágot. Így az albumok ősenek a fényképalbumokhoz hasonló, lapozgathatóan egybecsomagolt, általában három-öt darab gramofonlemezt tartalmazó, könyvszerű kiadványok számítanak (az album név is innen származik), de 1939 előtt ezek sem terjedtek el, így a formátum eredete legkorábban ekkorra datálható. De ekkortól lassan tényleg számolni kezdtek a slágerdalos – későbbi értelemben – kislemezes kiadványok mellett az „albumokkal” is, főleg,

hogy 1940-től megjelent az egyedi lemezdi-zájn és megugrott a kereslet, felszökött az első gyűjtői láz mindenféle hanghordozó iránt.

Klasszikus albumszerű album tehát kevés volt ekkoriban, kevés az olyan lemez, amin az összes dal izgalmas, értékes és inkább egyben, mint külön fejtenek ki nagyobb hatást, de azért a legjobbakat így is meg lehet találni a korszak jazzes, blues-os, countrys műfaji palettáján. A határt itt is az 1954-es év már jelentős természeténél húztuk meg.

Robert Johnson: King Of The Delta Blues Singers (1936-37, 1961)
Mindjárt egy kis csalás, hiszen Johnson klasszikus deltablues-felvételei az 1961-es össze-

válogatásig csak kislemezen jelentek meg, de enélkül elképzelhetetlen a korszak.

Lead Belly: Negro Sinful Songs (1939)
A folk- és countryblues-énekes még Kurt Cobainre is nagy hatást gyakorolt, de ő csak a jéghegy csúcsa, igaz, a gitáros-énekesek egyik origójáról van szó.

Woody Guthrie: Dust Bowl Ballads (Volume 1) (1940)
A másik origó persze Guthrie, Bob Dylan legnagyobb példaképe, akinek ezt az első albumát gyakran az első tökéletes dalgyűjteményként is emlegetik.

Judy Garland / Victor Young And His Orchestra: *The Wizard Of Oz* (1940)

Ez a lemez pedig a számtalan későbbi ultrasikeres filmzenealbum prototípusa, na meg itt szerepel a korszak legnagyobb dala, az *Over The Rainbow*.

Bessie Smith: *Empress Of The Blues* (1940)
A cím önmagáért beszél, a vaudeville, akusztikus blues uralkodónője Smith, a lemez pedig példa az egyik első újrakiadásra, hiszen 1925-28 közötti felvételeket tartalmaz.

The Almanac Singers: *Songs For Joe Doe* (1941)
A politikailag és társadalmi kérdésekben tudatos zenekarok prototípusa ez a folkos galeri, Pete Seeger és bendzsója a fókuszban, de később Guthrie is csatlakozott hozzájuk.

Count Basie: *Decca Presents One O'Clock Jump: An Album Of „Jump” Music Played By Count Basie And His Orchestra* (1941)
A swinges, big bandes, jump blues-os lemez az egyik első tökéletes jazzalbum, Basie úgy zongorázik, mintha nem lenne holnap, ennél hippebb zene nem volt akkor.

The Quintet Of The Hot Club Of France: *The Quintet Of The Hot Club Of France* (1941)
Django Reinhardt gitáros és Stephane Grappelly hegedűs zenekara kivételesen áldott volt összepasszoló géniuszokban – ez is korai újrakiadás, hiszen 1935-ösek a felvételek.

The King Cole Trio: *(Capitol presents) The King Cole Trio* (1944)
Nat King Cole első lemeze rögtön perfekt bemutatkozás, a tradicionális pop és a swinges énekes jazz között hatásosan becélzott ösvény azonnal felismerhető zenei világ.

Frank Sinatra: *The Voice Of Frank Sinatra* (1946)
A Mojo szerint a Sinatra-debüt a poplemez-formátum úttörője, egyúttal bestseller is – a Sinatra-örület először tetőzött. Nem csoda, hogy újrakiadásban ez lett az első mikrobarázdás vinylkiadvány is 1948-ben.

Billie Holiday: *Billie Holiday* (1947)
Nem kérdés, a legnagyobb jazzénekes-egyéniség első albuma az időszak egyik klasszikusa, szívzaggató hallani az ekkor még mindig fiatal hangot és páratlan énektechnikát.

Louis Jordan: *Louis Jordan And His Tympany Five, Volume 2* (1948)
A rock and roll és a rhythm and blues talán legnagyobb úttörője volt Jordan, grúvos zenekarával közös második lemeze évekké megelőzte Chuck Berryéket.

Miles Davis: *Birth Of The Cool* (1949-50, 1954, 1957)
Classics In Jazz címen jelent meg először 1954 elején részleteiben, aztán 1957-ben bővebben is ez a jazzben korszakváltást hozó 1949-50-es felvételfűzér – megkérdőjelezhetetlen a helye itt.

Yma Sumac: *Voice Of The Xtabay* (1950)
Az exotica ma már fura poptörténeti zárványnak is tűnhet, de ekkor igen előremutató stílus volt, a perui szoprán pre-világzenés LP-je pedig a műfajkirály Les Baxter zenéivel máig futurisztikus.

Duke Ellington And His Orchestra: *Masterpieces By Ellington* (1951)
A legnagyobb zenekarvezető-zongoristák egyike ekkor volt csúcson, nem téved a cím, ez bizony mesterművek egymásutánja.

Ella Fitzgerald: *Ella Sings Gershwin* (1951)
Az évszázad első felének legnagyobb dalszerzői Gershwinék voltak, dalaik legjobb interpretálója pedig Fitzgerald, aki már ezen az első lemezén nyomatékosította rangját.

Thelonious Monk Trio: *Genius Of Modern Music* (1951)
Amikor a modern zene fejlődését a jazz addig sosem hallott változatai jelentették. Monk 1947-es felvételei még 1951-ben is nagyon előremutónak számítottak.

Hank Williams: *Memorial Album* (1953)
A legjobb countryszerző, Hank Williams írta a negyvenes-ötvenes évek fordulóján a legtöbb tökéletes dalt, amik ugyan elsősorban kislemezekre jelentek meg, de ez az LP is tele van velük.

Peggy Lee: *Black Coffee With Peggy Lee* (1953)
Blues-t, jazzt, popot egyaránt nagyon magas színvonalon tudott énekelni Lee, az elmélázós *Black Coffee* pedig az első példák egyike a gondosan felépített nagylemezekre.

Moondog: *Moondog And His Friends* (1953)
A kísérleti kiadványok egyik ősatya ez a tropikus-szürreális avantfolk-LP. A ritmustanulmányok sorozataként ható anyag ma is páratlan és semmihez sem fogható hatású. 🎧

+ 30 AJÁNLOTT ALBUM

Artie Shaw: *Artie Shaw Plays An Album Of Popular Music* (1939)

Lee Wiley: *Lee Wiley Album* (1939)

Louis Armstrong: *King Louis* (1940)

Lead Belly And The Golden Gate Quartet: *„The Midnight Special” And Other Prison Songs* (1941)

Josh White: *Southern Exposure: An Album Of Jim Crow Blues Sung By Joshua White* (1941)

Benny Goodman: *Benny Goodman Sextet* (1944)

Art Tatum: *Art Tatum Trio* (1944)

Fats Waller: *„Fats” Waller Favourites* (1944)

Rózsa Miklós: *Spellbound* (1945)

Mary Lou Williams: *Signs Of The Zodiac, Volume One* (1945)

Paul Robeson: *Spirituals* (1946)

Louis Jordan: *Louis Jordan And His Tympany Five* (1946)

Merle Travis: *Folk Songs Of The Hills* (1947)

Harry Revel, Les Baxter & Dr. Samuel J. Hoffman: *Music Out Of The Moon* (1947)

Hazel Scott: *Great Scott* (1948)

Andrés Segovia: *Guitar Solos* (1949)

Barbara Carroll Trio: *Barbara Carroll Trio* (1949)

Frank Sinatra: *Sing And Dance With Frank Sinatra* (1950)

Charlie Parker: *With Stings* (1950)

Bud Powell: *The Amazing Bud Powell* (1951)

Les Baxter And His Orchestra: *Ritual Of The Savage* (1951)

Stan Kenton: *City Of Glass* (1951)

Nat „King” Cole: *Unforgettable* (1952)

Édith Piaf: *La vie en rose* (1952)

Anita O'Day: *The Lady Is A Tramp* (1952)

Milt Jackson: *Wizard Of The Vibes* (1952)

Duke Ellington And His Orchestra: *Ellington Uptown* (1953)

Thelonious Monk Trio: *Thelonious* (1953)

Georges Brassens: *1ère série...* (1953)

A KORSZAK 10 LEGNAGYOBB MAGYAR POPSZTÁRJA.

DIZŐZÖK ÉS SÁRMŐRÖK.

A POPŐSKOR MAGYARORSZÁGON ELKÉPESZTŐ PEZSGÉST HOZOTT, TÖMÖTT LOKÁLOK, BÁROK, KÁVÉHÁZAK, MÉG A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ ALATT IS PAZAR LEMZBOLTOK MŰKÖDTEK BUDAPESTEN, AHOL RENGETEG LEMZCÉG FUTTATTA A KÍVÁNATOS DIZŐZÖKET ÉS SNÁJDIG SÁRMŐRÖKET. A SZTÁRÉNEKESEK SOKSZOR SZTÁRSZÍNÉSZEK IS VOLTAK ÉS EGYMÁST CSILLOGTÁK LE A CÍMLAPOKRÓL. ŐK VOLTAK A LEGNAGYOBBAK.

FÁBIÁN TITUSZ.

KARÁDY KATALIN

Inkább bűgött, mint énekelt, de a negyvenes években pont erre volt szükség. Rajongói országsszerte klubokba tömörültek.

RÁCZ VALI

Az irodalmi dizőz. A Hangli Kioszk sztárja volt, sok filmben szerepelt. Az Idős Lehar Ferenc komolyan rajongott érte.

NAGYKOVÁCSI ILONA

Széles repertoárjába a szonon, a tangó, a népdal, a sláger és a megzenésített vers mellé még a *Lili Marleen* is belefért.

KELLY ANNIE

Tinisztaárként tűnt fel, táncdalt, filmsláger, operettet is énekelt. És a háború alatt sok indulót. 1945 után eltiltották a színpadtól.

MEZEY MÁRIA

Kivételesen nagy tehetség, kivételesen gyenge idegrendszer. A franciás slágerek hozzá tartoztak. Egy lokálban fedezték fel, de sztárszínésznőként is visszajárt énekelni bárókba.

WEYGAND TIBOR

Elsőként érzett rá a jazzre, a Columbia, az Odeon és a Patria kiadónál is jelentek meg lemezei. Közel 1500 felvételt készített. A *Meseautó* filmszlágert is ő énekelte.

JÁVOR PÁL

Nem élhetett muzikaszó nélkül. Filmvásznon, magánéletben egyaránt húzatta. Élete utolsó hónapjában a kórház kertjébe is muzikus cigányokat rendelt.

SÁRDY JÁNOS

Opera, operett, zenés film; Sárdy mindenből rekordokat döntött. Hatalmas hang, vidéki sárm és ízes akcentus, a rózsalevélnál nála „rouzsalevélnél” volt. Nem csoda, hogy imádta a közönség.

LANTOS OLIVÉR

Mindig tudta, honnan fúj a szél, magabiztosan hozta a legfrissebb angol, amerikai slágereket. Karády Katalinnal sikeres duót alkotott.

KALMÁR PÁL

Tangókirálynak nevezték, de énekelt mindent, a rádióslágertől az operettig. Az elegáns pesti kávéházak sztárja volt, külföldön is turnézott.

A BOOKOLÁS SZÉPSÉGE.

MAGYAR KONCERTSZERVEZŐK, PROMÓTEREK 2017-BEN (3. RÉSZ).

TAVALY A HAZAI LEMEZKIADÓKAT MUTATTUK BE TÖBBRÉSZES SZOROZATBAN, IDÉN A MAGYAR KONCERTSZERVEZŐCÉGEKRŐL, PROMÓTEREKRŐL KÉSZÍTÜNK PILLANATKÉPET. „A DOLGOK ÁLLÁSA” A KONCERT- ÉS PARTISZAKMA FELŐL NÉZVE – HARMADIK FEJEZET, RÉGI ÉS ÚJ, KICSI ÉS NAGY SZEREPLŐKKEL.

Minden megkérdezett promóternek, szervezőcégnek az alábbi kérdéseket tettük fel:

1. A cég neve.
2. Alapítás éve.
3. Alapító, cégvezető.
4. A lefedett műfajok, a lefedett rendezvénytípusok és rendezvényméretek.
5. Évi átlagos buliszám (magyar/külföldi arány).
6. A cég 2017-es tervei.
7. Booking, amire a legbüszkébbek.
8. Az eddigi legsikeresebb esemény.
9. Hitvallás.
10. Célok.
11. Miért éri meg koncertszervező, partiszervező céget működtetni? Mi motiválja, mi hajtja a céget?
12. A hazai promóterszakma értékei, sajátosságai, hiányosságai.

1. LIVE NATION CENTRAL & EASTERN EUROPE KFT.

2. 2006 (a cég elődje, a Multimedia Kft. a 80-as évek közepétől létezett már Magyarországon).

3. Hegedűs László és Tim Dowdall alapítók, Borsos László ügyvezető igazgató.

4. A családi szórakoztatástól a metálkoncertig szinte minden, klubbulitól a stadionméretig szintén széles a skála, bár a legtöbb rendezvényünk arénaméretű.

5. Nem buliszámban, hanem értékesített jegyek számában számolunk, átlagosan 160-200 ezer belépőt adunk el évente, kizárólag külföldi előadókkal dolgozunk.

6. Több év kihagyás után végre újra tudunk stadionbulikat csinálni itthon és olyan művészeket hozni, akik meglehetősen régen jártak már nálunk.

7. Amikor egy jobban fizető piac elől sikerül megszerezni egy bulit, az komoly promóteri háttér munka és nem csupán licitháború. Ilyen koncert volt például Bruno Mars, Michael Bublé, a Red Hot Chili Peppers vagy a Foo Fighters az elmúlt időszakból.

8. Az eddigi legsikeresebb esemény: nézőpont kérdése, kinek mi számít igazán sikernek, jegyeladás szempontjából a Metallica az abszolút csúcstartó.

9. Lehetőség szerint minden igényt kielégíteni.

10. Minél több bakancslistás előadót elhozni + javítani és fejleszteni a szolgáltatások színvonalát.

11. A legtöbb alkalmazottunk már legalább 10-15-20 éve ezt csinálja, ennyi ideig kizárólag szívből lehet ugyanott dolgozni. Amikor a rendezvényeken látjuk a rajongók boldog arcát, az a zsigeri öröm sok energiát tud adni.

12. A 2010-es évekre letisztult a hazai szakma, eltűntek a kóklerek, legalábbis egy bizonyos méretű rendezvényszint felett. Ez elég sokat

használt a piac nemzetközi megítélésének is az ügynökök körében. Ráadásul világszinten is elismert szakemberek dolgoznak néhány területen, vannak például olyan magyar produkciós emberek, akiket folyamatosan a legnagyobb turnék foglalkoztatnak. Számunkra nagy hátrány a 27%-os ÁFA, ami a világ legmagasabb kulturális ÁFA-ja, ezzel a régióban is rögtön 9-15%-os árhátránnyal indulunk a licitálásoknál.

1. CUDI PURCI BOOKING.

2. 2000.

3. Binder Gáspár.

4. Klubkoncertek, undergroundtól a mainstreamig, jazztól a black metalig.

5. 30-40 buli, 80%-ban külföldi.

6. Desszert Feszt Budapest 2017. Purci Dance Party, Delinquent Habits stb.

7. Semelyik zenekar, management nem panaszkodott még a munkánkra, általában gördülékenyen mennek a dolgok, elégedetten válunk el egymástól.

8. Hatalmas élmény volt, amikor Mike Stern egy öleléssel és óriási mosollyal az arcán köszönte meg a munkánkat. De mondhatnám a lengyel Mglá teltházás buliját, a svéd Kamchatka bármikor jön, imádják, felrobban

a küzdőtér satöbbi, satöbbi. Nálunk nincs legsikeresebb.

9. Nincs.

10. Legendás zenekarokat látunk vendégül az év második felében – a hiphop Delinquent Habits, a death metal alapbanda Possessed és lesz még 1-2 meglepi is –, szeretnénk, hogy továbbra is elégedetten távozzanak a bandák és a közönség.

11. Amikor látom a csókákön, hogy „na ez rendben volt” és fülig érő szájjal jönnek hozzám megköszönni, hogy láthatták a kedvenc bandájukat, ezért mindenképpen megéri és ez motivál a leginkább.

12. Rengeteg koncert van, ami előny és hátrány is egyben.

GORILLAZ

HUMANZ TOUR 2017

NOVEMBER 13.

BUDAPEST ARÉNA

JEGYEK KAPHATÓK: WWW.LIVENATION.HU

GORILLAZ.COM • A HUMANZ ALBUM MÁR A BOLTOKBAN!

TREND

1. BE MASSIVE.

2. 2003-ban indult a Be Massive-bulisorozat, 2015-ben a Be Massive Records kiadó. A Breakbeat Massive-bulisorozat szintén 2003-ban, a Breakbeat Massive kiadó 2016-ban. A HERZ-bulisorozat pedig 2014-ben.

3. Metha.

4. Stílusok: electronica, deep techno, techno, tech-funk. Rendezvénytípusok: label night, label showcast, open air, boat party, camp, nemzetközi label night.

5. Be Massive havonta egyszer, a HERZ nyártól minden csütörtökön, a Breakbeat Massive kéthavonta.

6. 2017 első évada az építkezésről szól. Olyan előadókat hoztunk, akiket még senki, például: Charlotte de Wittet, vagy Amperral közös szervezésben Olivier Giacomottót. Jött még UNDERCATT, Blanah, Jay Lumen satöbbi. 2017 nyár: nyolcórás Metha-szett, hajós buli, szeptember elején háromnapos tábor Zebegényben, ahol nem csak zene lesz, de filmvetítések, kirándulások, táncbemutató, sport és más is. 2017 őszétől pedig izgalmas nevekkal készülünk, de ez meg titok.

7. Nehéz kiemelni a tizennégy évből egy-kettőt, de talán azért, mert Magyarországon első alkalommal nálunk játszottak a Be Massive-on: Sam Paganini, Charlotte de Witte, Olivier

Giacomotto, Hatzler, Andre Winter, Dubspeeka, Blanah. Amire még büszkék vagyunk: az első teltházás underground buli az Európa hajón 2013-ban Elite Force-szal. Utána még volt minden évben egy-egy ilyen. És a Be Massive színpad a Balaton Soundon (a Burn által).

8. Hú, mindegyik az a maga módján, mert sikerült megvalósítani, amit terveztünk és erre büszke vagyok. Számomra a siker inkább az, ha meg tudom valósítani, amit szeretnék, és ezzel tudok újat mutatni. Ha pedig még pluszos is a rendezvény, akkor az i-re a pont is felkerül.

9. Nem stílusokban, hanem a jó zenékben hiszek. Csak azt a zenét játszani, kiadni, fellepőt elhívni, ami, aki hiteles és minőségi, aktuális és előremutató. Persze mivel ez szubjektív, a saját elvárásaim jelentik az origót, ehhez hűnek maradni, ebből nem leadni.

10. A közönségünket mindig meglepni, érdekesnek maradni, újat mutatni, zenei élményeket adni. Új emberekhez eljutni, nemzetközi Be Massive label esteket beindítani.

11. Nem mindig éri meg anyagilag, de ez nekem egy hitvallás. Tudom, mit miért csinállok, és hosszú távon a befektetések mindig megtérülnek. A gyerekevelés is lassú folyamat, gondoskodás, de ha jó szülők vagyunk, az eredmény önmagáért beszél. Amúgy nem akarok beállni a sorba! Üzletileg például tuti

jobban megérné, ha a jól bejáratott neveket elhoznám egy évben hússzor, vagy expornóst futtatnék és kaszálnék. [nevet] Új neveket hozni, abban van rizikó és van stressz (amit persze nem szeretek), de utána van katarzis, adrenalin és a buli után közösségi élmény (na, azt meg nagyon szeretem, ezért megéri)! Az motivál, hogy újat adjak, megmutassam, mi érdekel, mi tetszik. Hogy egyre jobbá váljak. (Kábé ezért kezdtem zenélni.) Hogy megoszszam az élményt. Én is ezért járok olyan buliba, koncertre, ami érdekes.

12. Ez tökéletes cím a következő könyvemhez. [mosolyog] Ide kifejtetni viszont kevés lenne hozzá a hely.

1. TEN YEARS BEFORE.

2. 2015.

3. Alapítók: Jezerszky Viktória, Rákosi Tímea, Vitéz Anikó.

4. Műfajok: akusztikus egy szólógitárostól, a live acten át egészen a metálig friss hazai, könnyűzenei produkciók. Rendezvénytípusok, rendezvényméret: kisebb klubkoncertek és fesztiválok kisszínpada.

5. Az elmúlt két év alapján nehéz átlagot vonni. A „klasszikus TYB”-sorozatban, itt két-két fellépővel dolgozunk: 2015. I. félévben (februártól júniusig, kéthetente) kilenc koncert. 2015. II. félévben (októbertől decemberig – innentől havi egy buli) három koncert. 2016. I. félévben (februártól májusig) négy koncert. 2016. II. félévben (októbertől decemberig) három koncert. 2017. I. félévben pedig (februártól májusig) négy koncert volt. Aztán a „TYB Ahoy!”-sorozatban három-három fellépővel dolgozunk: 2017 nyarán indult, négy alkalommal lesz két magyar és egy külföldi fellépővel. Ezek az állandó rendezvényeink, ehhez jönnek a különleges alkalmak: kocsmaturné 2016 – három fellépővel, VOLT fesztivál 2016 – négy nap, négy fellépővel, MésziStock 2016-2017 – egy-egy fellépővel, Sétáló karneval 2016 – három fellépővel, Szabad Szombat 2017 – két fellépővel alkalmanként, plusz vidéki koncertek és a Neo-Agavoid 2016 a Corvin Clubban.

6. Szeretnénk minél több energiát és időt fektetni ebbe az ügybe, minél többfelé terjeszteni. Ősztől folytatódik a koncertsorozat és még idén ősszel készülünk egy újabb meglepetés koncertkonceptióval. Továbbá szervezünk még egy klipbemutató koncertet is, korábbi, Overground Productions-zel közös klippályázatunk nyertesének, a Seenek.

7. Mindegyik bookingunkat nagyon szerettük, jelenleg talán az A38 hajós külföldi fellépőinkre (Helen, Brunettes Shoot Blondes, Haiku Garden, Erica Russo) vagyunk a legbüszkébbek, de ugyanígy a tavalyi VOLT fesztiválos jelenléteinkre (közös színpad az Open Air Rádióval és a Kerettel – ahol a fesztivál ideje alatt naponta egy friss zenekart mutattunk be: a The Luckies-t, a Skeemers-t, a Kaktus-t és a Puma Dangert) és a 2016-os, 2017-es MésziStock-os saját idősávonkra.

8. A fentiek, továbbá kocsmaturnénk, itt három zenekarral (Skeemers, No Eves és Puma Danger) körbejártunk négy kisebb kocsmat (Telep, Dzsz Bár, Zegzug, Vítula), ahová a közönség is jött velünk.

9. Igenis van zene a kereskedelmi rádiókon kívül, továbbá a mainstream vonalon túl is. A friss, tehetséges előadóknak ugyanúgy ott a helye a fesztiválok nagyszínpadain, a rádióban, a sajtóban – „10 éven” belül is – ahogy a régi nagyoknak is.

10. Egy nyitott, pezsgő, hazai zenei élet ködtetése. Kisebb, tehetséges produkciók bemutatása – a könnyebb térnyerésük érdekében. Legyen a mindennapok része a friss zene. Az emberek nyitottabbá tétele az élőzenére. Plusz szeretnénk bővíteni a sorozatot, továbbvinni vidékre is, több platformot, szponzorációkat elérni és természetesen ebből teljes állásban megélni.

11. Minket leginkább a zene szeretete, továbbá kitérő céljaink motiválnak és hajtának előre – még úgy is, hogy mellette van „polgári” hivatásunk is, órákat dolgozunk este és hétvégéken is. Szeretnénk jó zenét adni, a közönség ízlését is formálni és azt elérni, hogy újra mozduljanak ki az emberek, járjanak el élő koncertekre, legyenek tisztában a körülöttük pezsgő kultúrával, zenei élettel. Hiszen most van a tíz évvel előtte pillanat!

12. Értékek: nyitottság. Sajátosság: vidéki-fővárosi, főleg mentalitásbeli különbségek, a „partiszervezés” többet hoz, mint a koncertszervezés, a helyszínek hozzáállása

(a legtöbb helyen még mindig a pult megtöltése a fontosabb, mint a program minősége, vagy éppen a zenészek megfizetése [gázsijogdíj befizetés]). Hiányosság: még mindig ke-

vés a képzett, igazán hozzáértő, megbízható szakember, nem támogatott állami szinten és még mindig magasak az adók, kevés a szponzor, kevés a helyszín.

1. FINGERS CROSSED PRODUCTION.

2. 2016.

3. Katrinák Márk és Pelczéder Tamás.

4. 600-1500 nézőszám közötti hiánycikk méretet és helyszíneket próbáljuk népszerűsíteni, műfaj terén pedig nem vagyunk kirekesztőek, ha valaki tehetséges és láthatóan felszálló pályán van a környékünkön, nekünk nem számít, hogy stonerrock vagy breakbeat vagy techno, örömmel várjuk és osztjuk meg a hazai közönséggel.

5. Az eddigi működés alatt a havi egy-két bulit lőttük be, az egész Fingers Crossed működésének a célja, hogy míg egyrészt megmutatja a legfrissebb alkotókat külföldről, ezzel párhuzamosan a passzoló hazai képviselőknek is lehetőséget ad a bemutatkozásra. Így nálunk az előzenekarok hazai fellépők szoktak lenni, úgyhogy vagy 50-50 vagy 60-40 a magyar-külföldi arány.

6. Egyelőre nagyjából „tanév” rendszerben működünk, egy utolsó júliusi Listener buli után, már csak össze térünk vissza a következő szezonban. Ekkor viszont Igorrr, Apparát és Lone is a menü lesz, sőt egy nagyobb kalibe-

rű megmozdulással is készülünk a pszichedelikus műfajban, de ez maradjon meglepetés a nyár közepéig.

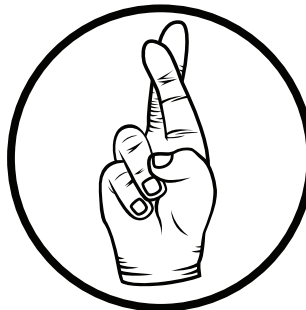
7. A Dune Rats-tól kezdve, Machinedrumon át Igorrrig, úgy gondoljuk a bookingjaink jelentős részére igen büszkék lehetünk.

8. Február: Dusty Kid (ITA), Dürer Kert / Május: Dune Rats (AUS), Dürer Kert.

9. Nálunk a minőség és a változatosság számít és hogy ezt a kettős igényt felerősítsük a magyar közönségben.

10. Életben tartani a kezdeményezést, ameddig csak lehet, stabil alapot adni a kezdeményezésnek (anyagilag).

11. Ahogyan a legtöbb kultúrával foglalkozó kezdeményezésnél, itt is nagyon nagy szerepe van az emberi tényezőnek, egy még egészséges mértékű naivitásnak és lelkesedésnek. Azért éri meg ezt csinálni, mert meghallgathatjuk azokat a kedvenceinket itthon, akiket máskülönben nem is tudjuk, hogyan láttunk volna. Meg azért, amikor egy fellépő lejön a színpadról és a legboldogabb és elégedettebb, mert kapott egy közönséget és tisztességes bookingot, amihez nincs hozzászokva (vagy

legalábbis itthon még mindig ritka). Aztán azért, amikor a közönség olyan csillogó szemmel megy haza egy kedd este, mintha a lottó ötöst nyerte volna meg.

12. Általánosságban, minden szakmában ugyanazok a hiányok és sajátosságok Magyarországon, urambátyámkodás, gáncsoskodás, önzés, mi szeretnénk az új generáció értékrendjét képviselni, amelyik belátja, hogy a hosszú távú sikerekhez és elismeréshez több kell a könyöklésnél és kavarásnál, mi például, ahol lehet, közös kezdeményezésekkel is próbálkozunk más szervezőkkel.

ÉRKEZIK AZ AUREVOIR. ZENEKAR ELSŐ LEMEZE

2015 márciusában indult útjára a zsámbéki fiatalokból álló aurevoir. zenekar. Már a kezdetektől fogva koncepciózusan jelen volt zenéjükben a sokszínűség. Többféle stílust érintenek, legnagyobb hatással azonban az angolszász beat-folk és a Kárpát-medence népzeneje volt rájuk. Ez köszön vissza dalaikban is, és innen ered a stílusmegnevezés, amellyel őket illetni szokták: ethno-beat. Sajátos zenéjüket még a kocsmazene, valamint a folk szavakkal szokás leírni. Legvalóbb lényegük azonban éppen az, hogy kategorizálhatatlanok; nem szorítják magukat műfaji határok közé.

A zenekar – fiatal volta ellenére – már számos turnén és nagyobb fellépésen van túl. Nem csupán Országhatárokon belül koncerteznek: voltak Erdélyben és a Felvidéken, több európai nagyvárosban, mint Berlin vagy Prága, sőt eljutottak egészen Kínáig, ahol a shanghai magyar pavilon megnyitóján játszottak.

Két év koncertezés után idén elkészült bemutatkozó anyaguk, az ötdalos ethno-beat, amely augusztus 3-án jelenik meg. A stúdiómunkálatokban olyan elismert szakmabeliek vettek részt, mint Dióssy Ákos (felvételek), Lee

Olivér (zenei rendező, felvételek) és Nóniusz Gábor (keverés, mastering). Aki pedig élőben is szeretné meghallgatni a dalokat, az augusztus 18-án az Ellátóházban találja meg a zenekart a lemezbemutatón. ❌

LORDE.

HÁZIBULI NÉGY ÉV UTÁN.

LORDE SZÉDÜLETES KARRIERT FUTOTT BE AZ ELMÚLT NÉGY ÉVBEN, A SEMMIBŐL AZ EGYIK LEGKE-RESETTEBB ÉS LEGELISMERTEBB NŐI DALSZERZŐ-ELŐADÓVÁ VÁLT, A FIATAL POPGENERÁCIÓ EGYIK MEGHATÁROZÓ HANGJÁVÁ. KÉTSZERES GRAMMY-DÍJAS, A LEGNAGYOBB FESZTIVÁLOK SZTÁRJA ÉS MÉG DAVID BOWIE IS A ZENE JÖVŐJÉT LÁTTA BENNE. KÖZEL NÉGY ÉV SZÜNET UTÁN JELENTKEZETT MÁSODIK ALBUMÁVAL, A *Melodrama* A SZÍVFÁJDALOMMAL BULIZÁS ÉS A FELNÖVÉS LEMEZE.

VARGA ZSÓFIA.

Az új-zélandi Ella Maria Lani Yelich-O'Connor, művésznevén Lorde még csak tizenkét éves volt, mikor egy iskolatársával megnyertek egy sulis tehetségkutatót, ugyanennyi, amikor leszerződött az Universalhoz, aztán tizenhat, amikor első EP-jével és albumával világsztárrá vált. Most, húsz évesen kiadta második leme- zét, de mi is történt az elmúlt négy évben? Egyáltalán, hogy is lett ennyire híres? És tény- leg, miért tartott ennyi ideig elkészíteni a *Pure Heroine* című bemutatkozás folytatását?

LORDE, A CSODAGYEREK

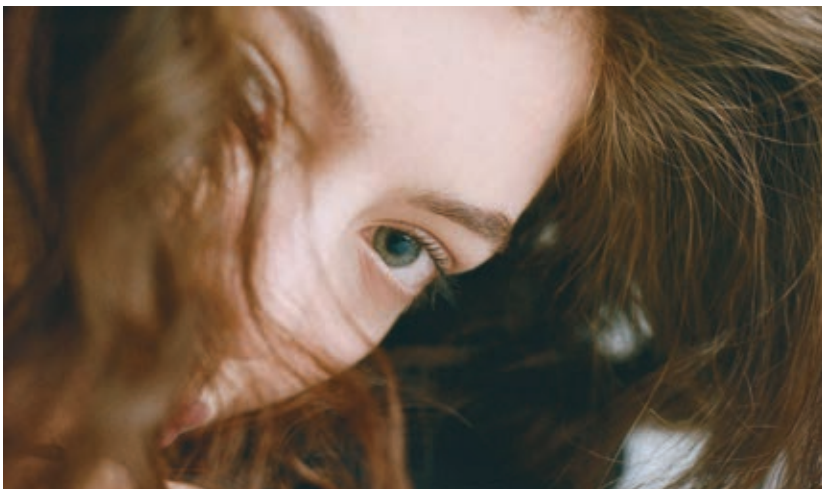
Amikor leszerződötték, alapvetően azt a sorsot szánták neki, hogy megvárják, míg elég idős lesz ahhoz, hogy mások által írt dalokat énekeljen, azonban ez sosem történt meg – elég korán határozott elképzelései voltak zenei karrierjével kapcsolatban. Némi

segítséggel már 2012-es első, indie-s attitűdű elektropopos EP-je dalait is ő maga írta, aztán ingyenesen közzétette a SoundCloudon, és hatvanezer letöltés után az ötszámos *The Love Club*ot kereskedelmi forgalomban is kiadták. 2013 júniusában a *Royals* kislemezként is megjelent, és pillanatok alatt globális áttörést hozott az énekesnek. Nemcsak az új-zélandi és ausztrál slágerlistákat uralta, hanem többek között kilenc hétig volt listavezető az amerikai Billboardon is, Lorde pedig világszerte népszerű, nemzetközileg sikeres előadó lett, csodagyereknek kiáltották ki. Ezt követően, az év szeptemberében jelent meg első albuma, a *Pure Heroine*, amivel újból a listák élére került, a kritikusok a popzene megmentőjét látták benne és minimalista dalaiban, de még a zenésztársak is bőszen dicsérték: Bruce Springsteen egy új-zélandi koncertjén a *Royals*

feldolgozásával „vette be a klubba”, Lady Gaga 2013 egyik legjobb albumának nevezte a *Pure Heroine*-t, David Bowie pedig az úttörőségét emelte ki, mintha a „holnapot hallaná”.

FELDÜHÍTETTÉK ŐKET, ETTŐL TÖBBET AKARTAK

Lorde-t sem a lemezkiadó, sem akkori menedzsere, Scott MacLachlan nem a bevett módok valamelyikén próbálta sikeressé tenni, nem volt semmilyen PR-kampány, felhajtás a zenéi mellé. Amikor megjelent a *The Love Club* EP a SoundCloudon, az egyetlen illusztráció hozzá egy rajz volt Lorde-ról, amin egy patkányt és egy kígyót tart, de leírást, valós fényképet, illetve az énekesnő életkorát nem jelenítették meg sehol. „Úgy gondoltuk, hogy ez a zene nem az életkora miatt jó, ez a zene egyszerűen csak jó” – nyilatkozta a menedzser egy interjú-

ban. Ugyanebben az interjúban elmesélte azt is, hogy nagy zenei újságok helyett inkább építéssel és divattal foglalkozó oldalaknak küldte el a zenét, valamint az első, nagyjából száz embernek tartott koncertekre sem engedték be a médiát. „*ez igazán feldühítette őket, de ettől csak többet akartak*” – ez a menedzseri hozzáállás folytatódott nagyjából egy évig. Rengeteg felkérést, címlaplehetőséget, interjút és felépést visszautasítottak. Például nem kértek abból, hogy a *Royals* sikere után Lorde lépjen fel Katy Perry előtt, annak turnéján. Vagy ami még ennél is meglepőbb: egy fehér házi felépést is elutasítottak 2014-ben. Semmiképp sem akarták, hogy bárkinek is túl sok legyen Lorde-ból, mire megjelenik második lemeze.

TIZENHAT, HARMINCÖT, NEGYVENÖT

Annak ellenére, hogy Lorde-ot sosem az életkorával próbálták még sikeresebbé tenni, egyeseknek elképzelhetetlenné vált, hogy egy valódi tizenhat éves ennyire kiemelkedő teljesítményre képes. Felmerült, hogy nem is annyi, mint amennyinek mondják, hanem idősebb, akár harmincöt éves. A vitának még az sem vetett teljesen véget, hogy egy internetes újság megszerezte a születési anyakönyvi kivonatát, amelyen 1996 szerepel, a szkeptikusok szerint egész egyszerűen az is hamisítvány lehet. Az énekesnő szórakozva figyelte ezeket az eseményeket, viccelődött, hogy nem is harmincöt, hanem negyvenöt éves valójában (az öccse különben tizenöt éves). Lorde a tízmillió példány felett fogyó *Royalsszal* 1987 óta a legfiatalabb kislemezlista-vezető lett (akkor Tiffany volt szintén tizenhat évesen #1), és bármennyire is másodlagos a dal sikerében az énekes-szerző kora, az igenis beszédes, hogy a kritikailag is az év legjobb szerzeményei közé sorolt szám egy új generáció hangját képviselte. Azé a generációé, amelyik már nemcsak elénekelni akarja, hanem maga is írja úttörő listavezető slágereit.

CSEND ÉS VISSZATÉRÉS

Lorde a korvíták idején, 2014-ben még viszonylag aktív volt, turnézott, közreműködött az *Éhezők viadala* filmzenéjén, fellépett néhány

díjátadón és különleges eseményen (ilyen volt például a Nirvana beiktatása a Rock And Roll Hall Of Fame-be), de aztán egyre inkább eltűnt, 2015-ből az egyetlen jelentősebb aktivitása mindössze egy Disclosure-rel közös szám volt. Inkább vett egy házat Új-Zélandon és visszavonultan töltötte napjait. Valamikor az év végén, háromévnyi együttlét után szakított barátjával, a fotós James Lowe-val, de Lorde a bulvárt is ügyesen hessegeti el magától, annak ellenére, hogy világsztár, erről sem lehet sokat tudni. Ő azon hírességek egyike, akik a lehető legjobban próbálják karrierjüktől elválasztani a magánéletet. A friss lemez, a *Melodrama* dalszövegeiből azonban kiderült, hogy a férfi

LORDE *Melodrama*

(Universal, 2017)

POP

A 2013-as debütáló *Pure Heroine* óta Lorde számára kinyílt a világ: tizenhat éves lányból huszonéves nő lett, aki három év együttlét után szakított barátjával és akinek kezelnie kell a hírnevet. Életét új kontinensek, szerelmek, barátok és a bulizás tölti ki – mármint az albumírás mellett. Ezekből merítve, egy tizenegy dalon átívelő, nagy házibuli koncepciója köré felfűzve született meg az idej *Melodrama*, rengeteg lélekkel és törődéssel. Ella hangja még mindig összetéveszthetetlenül bársonyos-érdes, a hangzás pedig továbbfejlődött, mégis egyedi és popos maradt – ugyan zongora mellett írták a számokat, ennek megfelelően végig az dominál. Ráadásul az album kettébontható: a határ a *Hard Feelings/Loveless*, az első részben elkezdődik és csúcsra ér a buli, még

nehezen kezelte barátnője hírnevét, talán ez (is) állt a szakítás hátterében.

Tavaly év elején aztán meghalt David Bowie és megrendült az egész világ, Lorde is feltűnt újra, hogy a Brit Awards-on előadja a *Life On Marsot*, ezt követően azonban nagyjából egy évig újra nem csinált semmit, amiről újságok cikkeztek volna. 2016 folyamán az akkor tizenkilenc éves énekesnő hónapokat töltött New York-i hotelekben élve, stúdiózással és dalírással foglalkozott, de például rengeteget metrózott is a városban, tesztelve, hogy zenei ötletei hogyan működnek majd a hétköznapi ember életében, átlagos helyzetekben. A hírnév persze híres ismerősökkel is jár, Lena Dunhamen keresztül megismerte Jack Antonoffot, aki előző producerét, Joel Little-t váltotta az új albumon. De nem csak a metrózás szokatlan az albummal kapcsolatban, Lorde színesztéziájának köszönhetően a dalírás számára abból áll, hogy próbálja hangokkal leképezni azt, amit elképzelt, addig módosítja dalait, míg megfelelőek nem lesznek a színek. Szép lassan tehát minden elkezdett összeállni: új tapasztalatok, összetört szív, új producer – idén júniusra meg is érkezett a tizenegy számos *Melodrama*. **R**

erőtlen a friss fájdalom, a másodikban azonban vége a partinak, Lorde-nak pedig össze kell raknia a káoszt és önmagát. Érződik, hogy eltelt négy év, a *Melodrama* szövegei még jobbak, mint a *Pure Heroine*-on lévők – például az albumnyitó *Green Light* helyenként vicces (Ella azt kívánja, hogy volt barátját harapják meg a cápák), máskor dühös (hazugnak nevezi exét, kiküldtaná az igazságot), de mindezen felül a tőle eddig hallott legkatartikusabb és leginkább táncolható dal. Két számmal később a *Liability* már arról szól, hogy úgy érzi, mindenkinek teher, de mégiscsak az egyetlen ember, aki igazán számít, önmaga – a dalok slágerességük ellenére komplexek, okosak és mélyek, méltó folytatása ez a nagy várakozásokat kiváltó első lemeznek. Azonban Lorde itt annál is tovább ment: az album második felében nemcsak vége a partinak és eljön a hajnal, de érzelmei is lecsillapodnak, egykori szerelme nosztalgijává válik, válaszol az album első felében magának feltett kérdésekre és magabiztosabb lesz, ezáltal a *Melodrama* dalai nemcsak a szívfájdalommal bulizásról szólnak, hanem felnövésének is szemelvényei. Egy lemez az egyedüllétről, annak rossz és jó oldalairól – csak jó dalokkal.

9/10

AZ ÚT LORDE, LANA DEL REY, CHARLI XCX
ÉS TÁRSAIK FELEMELKEDÉSÉIG.

ÁTTÖRT A NŐI POP.

/LANA DEL REY

A NŐI DALSZERZŐ-ÉNEKESEK AZ UTÓBBI ÉVEKBEN MINDEN KORÁBBINÁL LÁTVÁNYOSABBAN, MEGHATÁROZÓBBAN TÖRTEK ELŐRE A POPBAN. NEM VOLT EZ MINDIG ÍGY. NAGYON NEM, DE LORDE-ÉK GENERÁCIÓJA MÁR SZERZŐKÉNT IS URALJA A SLÁGERLISTÁKAT.

SALAMON CSABA.

„Nocsak ki van itt / Évek óta nem láttalak / De há tudtam volna, hogy jössz / Sütöttem volna neked egy tortát” – énekelte Eileen Barton 1950-es slágerében, az *If I Knew You Were Coming I'd've Baked a Cake*-ben. A háború utáni és Woodstock előtti Amerika női előadói úgy juthattak csak a listák élére, hogy kislányos bájukat, kamasz naivitásukat és a házastársi kötelességeiket gyúrták egybe a munkából fáradtan hazatérő férjüknek. Mármint ezt gyúrták nekik össze férfi dalszerzők és producerek.

AZ ELSŐ NŐI POPSZERZŐK

A popzenében persze mindig is voltak öntudatos, akaratkut határozottan átvívó nők. A század első felében a popzenét megelőző stílusirányzatokat meghatározó énekesnők közül Bessie Smith, Billie Holiday és Ella Fitzgerald a swing, a blues és a vokális jazz kiemelkedő előadói voltak. De ahogy a New York-i Tin Pan Alley dalszerzői átadták a helyüket a Bill Building-eseknek – élen a Jerry Leiber-Mike Stoller dalszerzőpárossal –, a rádió pedig a televíziónak, egyre több énekesnő jelent meg a képernyőn. Big Mama Thornton énekelte először a *Hound Dog*-ot, mielőtt Elvis kifehéřítette volna magának, Sister Rosetta Tharpe pedig felejthetetlen, ahogy egy lovasszekérről leugorva felkapja Gibson Les Paulját és eléneklí a *Didn't It Rain*-t a manchesteri vasútállomáson. Ekkor, az ötvenes évektől már megjelentek a popban a jelenős női szerzők, de még csak férjük vagy

egy másik férfi oldalán volt joguk bemasírozni a kánonba. Carole King Gerry Goffinnal, Cynthia Weil Barry Mann-nal ontotta a gigaslágereket, Rose Marie McCoy pedig Charles Singleont kapta maga mellé dalszerzőpárnak.

AZ ÉNEKEGYÜTTESEK ÉS DÍVÁK KORA

Amíg a britek próbálták lépést tartani a tengerentúliakkal, Amerikát ellepték a női zenekarok: The Ronettes, The Crystals és a tucatnyi Billboard-elsőséget jegyző Supremes írtak történelmet és égtek örökké az emlékezetünkbe újranezve a *Dirty Dancing* vhs-eket – azóta tudjuk, hogy a *Babyt* senki sem ültetheti a sarokba. Viszont a slágerlista-éllovas számoknak még mindig csak az ötödét jegyezték nők a hatvanas években, és ez az arány egy évtizeddel később sem változott. A girl groupok eltűntek és megkezdődött a dívák korszaka: Diana Ross a Supremes-ből kiválva lett még sikeresebb és pont a napokban volt negyven éve, hogy Donna Summer és Giorgio Moroder kiadták az *I Feel Love*-ot, ami alapjaiban változtatta meg a popzenét és robantotta fel a diszkókorszakot. A női szerzők Joni Mitchellől Patti Smith-en át Kate Bush-ig egyre határozottabban léptek elő, de a slágerlistákat nem ők uralták.

MADONNA-ÁTTÖRÉS

Amíg a hetvenes években David Bowie lépte át a nemeket övező korlátokat *Hunky Dory*

és *Ziggy Stardust* lemezeivel, a nyolcvanas években Annie Lennox, a Eurythmics énekesnője tette ezt meg a másik irányból, öltönyt húzva a szintippra. A nyolcvanas években látványosan nőtt a női előadók szerepe, de a dalokat jellemzően még mindig nem ők írhatták. 1981-ben elindult az MTV és Michael Jackson *Thrillere* beteljesítette Martin Luther King álmát: a *Billie Jean*-nel képernyőre kerültek az afroamerikai előadók – ennek is köszönhető Whitney Houston hét listavezető slágerre. A korszak ikonikus pillanatai persze Madonnához kötődnek – a csúcson melltartó; a lángoló kereszt a *Like A Prayer* videójában és ahogy az 1984-es MTV VMA-n egy hatalmas tortából kiemelkedve előadja a *Like A Virgin*-t, menyasszonyi ruhában, nyakában a “Boy Toy” feliratú nyakláncsal – ő bizony már szerzőként is kézben tartotta lemezeit.

ŐRSÉGVÁLTÁS ÉS EGYRE NAGYOBB BELESZÓLÁS

A kilencvenes években már nem csak Madonnához kötődtek megosztó pillanatok, de kezdett beérni a korai dalszerzők munkássága is: a kopaszra borotvált Sinead O'Connor élő adásban tépte szét a pápa fényképét egy listavezető kislemez után; Janet Jackson szerző-producerként is belefolyt 1993-as sikerlemez munkálataiba, de még a tipikus PR-t sem hagyta el: melleit férfikezek takarják a Rolling Stone címlapján; Fiona Apple milliós lemezel-

adások mellett, félmeztelenül, a kádban fekve, férfi lábakat a nyakába téve próbál megküzdeni drogoktól és anorexiától sebzett testképével. És persze ott volt Mariah Carey, aki mellett a nyolcvanas évekből átmentett Madonna, Whitney Houston és Janet Jackson is csak mellékszereplők voltak. Ő egyedül tizennégy elsőséget tudhat magáénak a kilencvenes években, pont annyit, mint az utóbbi három összesen – és mindben társszerző is volt! Aztán újra divatba jöttek a lánycsoportok, az En Vogue, a TLC és a Destiny's Child a soul/r&b/hiphop háromszögben uralta az eladásokat (utóbbiban Beyoncé producerként is meghatározó, akárcsak a korszak másik úttörője, Missy Elliott). A briteknél pedig az All Saints és a Spice Girls a sokszínűséggel próbáltak meg minél sikeresebbek lenni, kiszélesítve a célcsoportot a sportostól a divatosig, a panelblokkok lakóitól a kertesházak szomszédságaira.

A 21. SZÁZADBAN A TORTA FELE MÁR A NŐKÉ

Az ezredforduló után jött az őrsgérváltás: a szülőlánnyból womanizerré váló Britney Spears, a szülőloban még sikeresebb Beyoncé, a lányokkal csokolózó Katy Perry és a barbadosi Rihanna, akinél csak a Beatles, Elvis és Carey töltött hosszabb időt a listák élén és szerzett több első helyet. Az MTV-ről közben lassan eltűntek a zenei videók és valóságshow-csatorna lett belőle, helyét az internet vette át. Az új korszak találmányának, a MySpace-nek köszönhetünk két, archetipikus, szerzőként is jelentős énekesnőt: a hűjelmezben táncoló és melegbárok játsszói listáit vezető Lady Gagát (Madonna 2.0) és a trendektől független, profi marketinges Adele-t, aki új lemezeivel úgy jut el egyre szélesebb célcsoportokhoz, hogy nem árulja el rajongóit sem. A mondás szerint minden sikeres férfi mögött egy nő áll. Minden sikeres női előadó mögött pedig egy marketinggépezet, ami elképesztő eladásokat generál. Taylor Swift három lemezéből is egymillió eladott példányt tudott felmutatni az első héten, Katy Perry *Teenage Dream*-je pedig beállította Michael Jackson *Bad* lemezének rekordját, öt kislemezelsőséggel. A női előadók

új generációja már a torta felét osztja fel egymást közt, Rihanna pedig nem kínálja meg az ő szeletéből, még akkor sem, ha tudja, hogy jössz és rég nem látott.

SZERZŐT, SZERZŐT

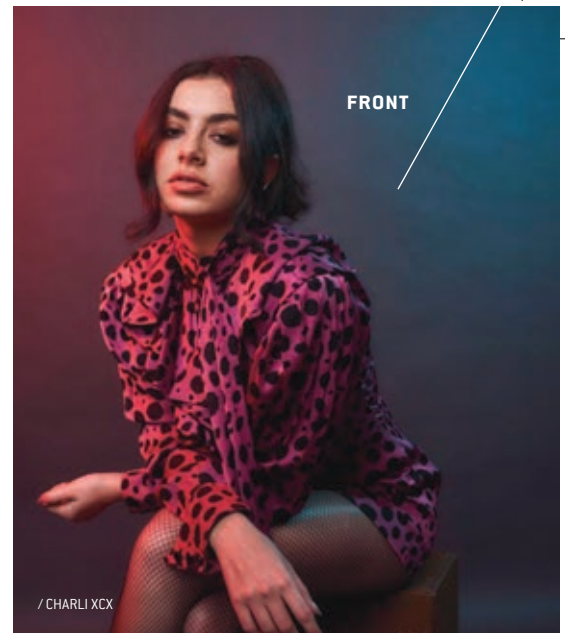
A meghatározó női dalszerző-énekesek az utóbbi években minden korábbinál látványosabban törtek előre a popban. A kanadai Grimes az utóbbi két lemezével a közízlés keretein kívül kísérletezve, minőségi módon tette fogyaszthatóvá a műfajt, példaként szolgálva a szintér előadónak. Florence szintén egy egész generációt inspirált. Sia másoknak és magának is ontja a sikerdalokat. Ma már nem kivétel, hanem a popban is trend a dalszerző-előadók szerződtetése: Halsey, Dua Lipa, Maggie Rogers, csak hogy mondjunk pár friss példát. És itt vannak a további legnagyobb ideidurrások Lorde-n túl – aki új lemezén egy buliról hazasétálva a siker, a hírnév, a magány és az elidegenedés határán, alkoholtól ködös tekintettel néz szembe a jövővel.

CHARLI XCX

A skót-indiai énekesnő leginkább mások világlágereiből ismerős (Icona Pop: *I Love It*, Iggy Azalea: *Fancy*), naná, hogy mindkét számnak társszerzője is. Tizennégy éves korában figyelt fel a MySpace-oldalára egy promóter, aki kelet-londoni illegális rave-ekre hívta el fellépni, a szórólapokra pedig az MSN-neve, Charli XCX került. Néhány éves útkeresés után a HAIM és Adele producere, Ariel Rechtshaid producer vette szárnyai alá. A vele közösen írt két sláger (*Nuclear Seasons*, *Stay Away*) visszahelyezte XCX-et a térképre, és utána már ő kezdett el dalokat írni Rihannának, Sky Ferreirának és Gwen Stefaninak. Zeneje a szintetizátorok és a dancepop keresztmetszetében rajzolódik ki, szerepelt már Danny Brown, Giorgio Moroder, Santigold és Mura Masa lemezein is. Új albuma régóta csúszik kiadójával való harca miatt, dühében kiadott helyette egy mixtape-et néhány hónapja (*Number 1 Angel*) Uffie-vel, MØ-vel és Abrával, ami saját bevallása szerint inkább pezsgőbe sírás, mint belőle ivás.

HAIM

A zenekart egy San Franciscó-i zsidó zenészcsalád három lánygyermeke alkotja. A szülők muzikalitása nagy hatással volt a lányokra, zenéjüket sokan hasonlítják a Fleetwood Mac softrockjához és bár a Stevie Nicks-szel való összevetés mindig hízelgő, ugyanúgy visszautasítják, mint a girlband jelzőt. Az Angliában listavezető debütálást majd négy évvel követő *Something To Tell You* című friss, júliusi lemezük megírásában a fentebb már említett Ariel Rechtshaid mellett segített az ex-Vampire Weekend-es Rostam és Dev Hynes is a Blood

Orange-ből. Bár a lemez súlytalan és nélkülöz minden mélységet, poplemezként működik, a *You Never Know* a Fleetwood Mac *Dreams*-ének negyven évvel fiatalabb kishúga, a *Want You Back* pedig a nyár egyik slágere.

LANA DEL REY

Álmunkban Lana Del Rey éjjelig tartó videójátékozás közben, fehér felsőjét és kék farmerét időnként levéve lehűti magát a medencében, és ha megfelelő helyen kóstolod meg, maximális ízt érzel, kalóriák nélkül. A bűgő hangú femme fatale nem kaliforniai hippik között, hanem szigorú, katolikus családban nevelkedett, és egészen addig volt gyűlekezetének kántora, amíg tizenöt évesen, alkoholproblémái miatt el nem tanácsolták onnan. Költő szeretett volna lenni, de miután a nagybátyja megtanította hat akkordra a gitáron, rájött, hogy milliónyi dalt tudna rajta szerezni. A legtöbben, ha figyelemre vágyunk, felemeljük a hangunkat, ő szembemelve a producerekkel, mélyítette azt, kontra-altja köré el is kezdtek gyűlni a rajongók milliószám. 2012-es *Born To Die* lemezével megalkotta a téli melankólia nyári ellenpárját, a hollywood sadcore-t, klasszikus, filmzenei alapjaival az ötvenes-hatvanas évek americanját idézve. A lemezein úgy sétált végig, mint egy apakomplexusos Nancy Sinatra az éjszakában, akit az utána fűtyülő fiúk csak Lolitanak hívnak. Most megjelent, negyedik nagykiadás, friss, *Lust For Life* című lemezén visszatért az életkedve és nem is veszi rajta túl komolyan magát, ami határozottan jól áll neki. Úgy nyúl vissza kezdeti sikereihez, hogy kimerévit egy idilli, júliusi délutánt annak minden vágyával és szorongásával. Rajongóiról és elidegenedésről fantáziál, megáldja és megkérdőjelezi Amerikát, aztán eldobva minden félelmét, önfeledten táncol, mint Iggy Pop a 2006-os Sziget Nagyszínpadán, életvágyról és szerelemről énekelve.

ARCADE FIRE.

MEGÉRDEMLI-E A SZERETETET?

EGY ZENEKAR CSAK ÚGY TUD NÉGY-ÖT LEMEZ UTÁN IS ARÉNATÖLTŐ SZTÁR MARADNI, HA VÉGIG MEGŐRZI EGYEDI KARAKTERÉT ÉS EGYSZER SEM HIBÁZIK NAGYOT. AZ ARCADE FIRE ELJUTOTT EBBE A KEVESEK LIGÁJÁBA, RÁADÁSUL ÚGY, HOGY EDDIG FÜGGETLEN STÁTUSZBÓL TETTE A DOLGÁT. MOST VISZONT LESZERZŐDÖTT A COLUMBIÁHOZ ÉS ÖTÖDJÉRE, AZ *Everything Now* CÍMŰ JÚLIUS VÉGI LP-VEL MINDEN KORÁBBINÁL POPOSABB MEGSZÓLALÁSBA CSOMAGOLTA KOMOLY MONDANI-VALÓJÁT.

DÖMÖTÖR ENDRE.

A FORGATÓKÖNYV

Ha egy zenekarban működik a kémia, kimagasló tehetségű dalszerzők alkotnak benne, akkor általában az első lemez kiemelkedő lesz, sokszor később megugorhatatlan magasságba juttatja a társaságot. A második album – ami ugye majdnem minden esetben, pláne egy sikeres start után – nehéz menet, ezek a célok vezérlik: továbblépés, nagyobb igény, jobb, szebb. És ez nagyon-nagyon ritkán jön össze, helyette felemás a végeredmény, hullámmzó a színvonal, nem egységes a benyomás. A harmadik LP a bizonyítás, ha tényleg jó vagy, akkor itt új irányt szabsz az eddigi törekvéseknek és azt perfektül be is teljesíted. Aztán innentől a tehetség és a körülmények határozzák meg, hogy meddig marad érdekes a szinte kötelezően új hangzásokkal kísérletező produkció. Jó eséllyel a negyedik, ötödik lemez még erős, emlékezetes, hatásos, viszont már soha nem, vagy csak nagyon-nagyon ritkán elsöprően újszerű és körberajongott. Valahol itt tart most az Arcade Fire és többé-kevésbé igaz is a fenti forgatókönyv a kanadai szextetre.

A KANADAI SÁG

Az Arcade Fire Montrealban alakult, kanadai zenekar, de kulcstagjai nem egészen kanadaiak. Win Butler énekes-dalszerző-mindenes

amerikai (akárcsak a zenekarban szintén sokféle hangszeren zenélő öccse, William Butler), Régine Chassagne szülei pedig Haitiből, Papa Doc diktatúrájából menekültek Kanadába, az énekes-dalszerző-mindenes már Montreal külvárosában született. A zenekart Win Butler alapította középiskolás cimborájával, Josh Deu médiaművésszel, miatta kezdett el tanulni a montreali egyetemen, ahol megismerkedtek Régine-nel. Ő és Win egymásba szerettek, a jazzt tanuló énekest bevették a zenekarba és trióként folytatták. Aztán elkezdett szeptette nőni a formáció, és kétdobos felállásban adott intenzív koncertjeivel valamint első EP-jével kivívta a jónevű, független Merge kiadó figyelmét. Ugyan az első EP után volt egy komolyabb tagcserehullám, de a két fő szerző-frontember eddigre már férj és feleség voltak, a családi zenekarban pedig ott volt Win öccse is, tovább erősítve a rokoni köteléket.

A BETELJESÜLÉS

A fenti forgatókönyvet szinte pontról-pontra kipipálhatjuk az Arcade Fire esetében. Amikor 2004 őszén megjelent a *Funeral*, akkor a semmiből robbant be a zenekar (és ennek a katalizátora a Pitchfork révedező online kritikája volt – az utolsó példák egyike, amikor a sajtó még fel tudott emelni egy előadót), de

mivel bőven volt az együttesben tartalom, nem a semmibe hullott vissza. Az indierockból kiinduló, de ebben a zsánerben szokatlanul színesen hangszerelt lemezen ihletett, tökéletesen megvalósított dalok sorakoznak (oké, a felvétel egy kicsit tompa), amelyek elsősorban érzelmeket fejeznek ki (több haláleset is formálta a szerzeményeket) és az érzelmek felvállalásának korában természetesen fejtettek ki nagy hatást. A recepten a későbbiekben sem változtatott a zenekar, és mivel szinte az összes tag több hangszeren is bevethető, a csereberékkel folyamatosan frissen tartják magukat és megszólalásukat. Ritka kivételként sikerült megőrizniük korai koncertjeik extatikuságát is, az együtt-tombolás élményét, ami az elején összekovácsolta a zenekart. A *Funeral* évekig meghatározta az indie-zene világát, olyan sikeres album volt, mintha nagykiadás támogatás mellett fogyott volna (közel egymillió ment el belőle), pedig pusztán a dalok vitték el a produkciót.

A TOVÁBBLÉPÉS

Az Arcade Fire hozzászókot a hype-hoz, amit tényleg apait-anyait beleadó koncertjei tovább generáltak. A későbbi lemezeket is laza koncepciók köré fűzték, okos stratégiákkal vezették fel és látványos vizuális megjelenésekkel

körítették. A 2007-es *Neon Bible*-ről ordított a nagyobb igény (például Budapesten rögzítettek egy nagyzenekari és egy férfikórusos részt hozzá), és bár némileg hullámmozóbb a színvonal, de ma talán jobban szól, mint megjelelésekor, amikor mind az USA-ban, mind Nagy-Britanniában az albumlisták második helyéig jutott. A 2010-es *The Suburbs* a második lemez drámaisága helyett a problémákkal, félelmekkel, felelősségvállalással való szembenézés érettebb és hétköznapiabb módját mutatta és már az óceán mindkét partján listavezető lett. Az egységesebb és tényleg lenyűgöző lemez azokban is helyre állította az Arcade Fire-hitet, akik az „új U2” rémképét látták a *Neon Bible* után. A 2013-as *Reflektor* aztán hozta a kötelező új kanyart és ugyan Butlerék mindig nyíltan idéztek kedvenc zenekaraiktól (főleg a harmadik lemezen tobzódtak a hatásokban), az ezúttal LCD Soundsystem-főnök, James Murphy produceri közreműködésével készült LP-n hangsúlyosabb a dance-rock fúzió, némileg több a szokatlan elem (erős a dub hatása), és picit egyenetlenebb is, de attól még ez is ugyanúgy No. 1 lett mindenhol.

A SIKER

Az Arcade Fire úgy volt No. 1 mindenhol, és úgy képes szinte berobbanása óta minden fesztiválon headliner lenni, arénákat, stadionokat tölteni, hogy tipikus albumzenekar, nem pedig kislemezes. Nincs is igazi, kiemelhető, mainstream sikerdala, igaz, albumainak majdnem minden száma emlékezetes, a legtöbb lehetne kislemez is. És persze Butlerék nagyon értik, többnyire nagyon érzik, hogy mikor mit kell adniuk, hogyan kell felvezetniük egy lemezt és miről kell beszélniük. Ha valaki jó, akkor természetesen nő a közönsége, még ha nem is tipikusan népszerűség-hajhász formáció. És az Arcade Fire jó és nem népszerűség-hajhász, a hatásvadászatot is mindig kontroll alatt tartó társaság. Akinek egy-egy koncertjén tíz-húsz-harmincezrek jelennek meg, annak persze előbb-utóbb lesznek kiábrándult rajongói. Nem beszélve a károgó nem-rajongókról.

A U2 biztosan tudna mesélni. Az Arcade Fire sikerességben most jutott el arra a szintre, hogy sokaknak már semmi sem lesz elég jó az előzményekhez képest. De ez része a forgatókönyvnek, része a természetes körforgásnak.

MINDENT, DE MOST

A természetes körforgásról is szól az új Arcade Fire-LP, az ennek tükrében kétféle borítóval (nappali, éjszakai) megjelent *Everything Now*, amelyen minden korábbinál népesebb producereggel segédkezett (a *Neon Bible* óta hűséges Marcus Dravs mellett: a Daft Punk-os Thomas Bangalter, a Portishead-es Geoff Barrow és az ex-Pulp-os Steve Mackey). A kanadai zenekar továbblépett független kiadójától a Sonyhoz, ez jelzi ambícióit, és minden korábbiál poposabb is lett a megszólalás, de ez nem a kommersz törekvések azonnali megvalósítását mutatja, hiszen a minden korábbiál szélesebb hatásspektrumot feltáró anyag örzi az Arcade Fire-esszenciát, inkább szerves továbbfejlődés eredménye. A lemez egésze alapján a zenekar nyilvánvalóan szándékosan választotta a „komoly témákról, könnyed hangszerelemmel” típusú dalokat, amelyekben teljesen szabadon engedték fantáziájukat: az ABBA-tól a Talking Heads-en át a New Orderig annyi a zenei idézet, mint soha korábban. A legtöbb dal táncos, diszkós, szintis, a gitárok a sarokban porosodnak, van viszont reggae-s lüktetés és soulós fúvósok. Egészen biztosan ez lesz a szextett leginkább ellentmondásos fogadtatású albuma.

NEM ÉRDEMLÜNK SZERETETET

Továbbra is hisznek az albumformátumban, úgy építették fel a lemezt, hogy a körkörös szerkezet ezúttal szó szerint legyen értendő: a címadó szám a lemezt nyitó és záró verzióban egymásba ér (de az A-oldalt záró téma is visszatér a B-oldal nyitányában). Egyhelyben járunk e zettel már a világról mond vélemény a zenekar, merthogy most ez a főtéma. Már jelezték ezt az év eleji, Trumpnak szóló dalban [amelyben a szabadságot féltik], és

jelzi a lemezt felvezető álhír-kampány, hamis kontentáradat is – hamis a lemezborító nappali és éjszakaija is. De közben ugyanúgy érzelmi kísérletekről énekelnek, mint az elejétől mindig, csak a személyesség helyett ezúttal az univerzálisra koncentrálnak. Ebben a tartományban pedig könnyű félrelépni és egyszerűen csak a nagyszínpadról prédikálni, nem túl szimpatikus figura képét sugározni (pláne, hogy az Arcade Fire körül van is némi vallásos rajongás, Win Butler pedig vallástörténetet tanult az egyetemen). De Butlerék egyelőre elkerülik ezt a csapdát, mégha végig a határon táncolnak is: *mindent most* és azonnal akarunk, de az értelmes élet jeleit egyre nehezebb fellelni, helyette önértékelési problémákkal küzdünk és a végtelen tartalomáradattól várjuk a végtelen elégedettséget. Van-e még hitünk egy „good God damn”-ban? Vagy már nem is érdemlünk szeretet sem? Sötét idők járnak az Arcade Fire szerint. Is. De ezután újrakezdődik valami, *minden most* kezdődik újra.

Az élet körforgása azt is jelenti, hogy ennek is vége lesz egyszer, van remény.

ARCADE FIRE ÉLŐ (2017. 07.17., MILÁNÓ)

Az Arcade Fire 2017-ben is felemelő és káprázatos, pont mint tizenkét éve, amikor először láttam párszáz álmélkodóval együtt Bécsben. Az új lemezt felvezető turné milánói koncertje után leszögezhetjük, hogy az akkor megismert, örületté fokozódó színpadi energia máig nem csappant semennyit. Örömeze ez a köbön, olyan túlsorduló érzelmekekkel, amik egy nagyszínpadot is könnyedén betöltenek. Erre az estére extra is járt: élőben debütált az *Electric Blue*, az új lemeztől így öt számot játszottak, fokozatosan szoktatják a rajongókat a friss szerzemények élményéhez. Persze a kulcsdalok sem maradtak el, miközben a show magába szippantó, mitikus színpadi vetítésekkel ütött szíven. A záró *Neon Bible* végére a legtöbbben be is léptünk Win Butlerék szektájába. *Dömtör Géza*

POHODA FESTIVAL, 2017. JÚLIUS 6-8., TRENČÍN.

WHEN THE SUN HITS.

OKÉ, AZT TALÁN MÁR NEM KELL HANGSÚLYOZNUNK, HOGY A POHODA A KÖRNYÉK LEGJOBB FESZTIVÁLJA, AZ ITT ÖSSZESZEDHETŐ ZENEI ÉLMÉNYEK A NAPRAKÉSZSÉG ÉRZÉSÉT OKOZZÁK, MAGYARORSZÁGON ESÉLYÜNK SINCS LÁTNI A VISSZATÉRT SLOWDIVE-OT, THE JESUS & MARY CHAINT VAGY ÉPP A CSÚCSON LÉVŐ SOLANGE-T. SZÓVAL KIRÁNDULNI KELL, MINDEN ÉVBEN. DÖMÖTÖR ENDRE.

Azt viszont talán még sokévnnyi beszámolóztás után sem lehet eléggé aláhúzni, hogy ezt az élményt egy olyan háromnapos fesztiválon kapjuk, ahol minden emberléptékű, nyugis és normális. Babakocsi családok tömegével, hűsölés napraforgók árnyékában, kedves beszélgetések bármilyen random idegenekkel. Az idén is gyakorlatilag teltházas esemény helyszínén a harmincezer ember úgy oszlik el, hogy sem a színpadok előtt, sem a büfésonon, sem a véccéknél nincs örjítő tumultus. Aki ide jön, azért jön, hogy minőségi szórakoztatásban legyen része és ezt meg is kapja. A bármi megtörténhet hajnali örülete alighanem kevésbé jellemző a Pohodára, de egyrészt, persze, itt is bármi megtörténhet, másrészt aki ilyesmire vágyik, az aligha erre a jól strukturált, zenei programokban gazdag fesztiválra vált jegyet.

Azt persze tudni kell, hogy a Pohodán az első nap – ami mindig csütörtök – a hangolódásé, néhány fellépés van csak, a másik két nap délelőttje pedig a komolyzenei koncerteké, a fesztiválterületen – ami hegyek között, egy völgyben van, így esténként hűvösebb a leve-

gő, mégha nappal perzsel is a hőség – a kora délutáni beindulásig viszonylag kevés a program, de szerencsére Trencsén kedves városa bőven szolgál időkitöltő lehetőségekkel (szép vár, remek sztrapacska, strand, Red Bull fagyj, a világ egyik legjobb fekvésű lakótelepe stb.). A fesztiválhelyszínen, ami egy repülőtér (esőben jól jön a kifutók aszfaltja) görkori-diszkó, silent disco, hatalmas családi sátor üzemel, a 2-5 euró között megoldható étkezés és piasvásárlás előtt nem kell paypass-os kártyákat váltani és pénzzel töltogetni, de a visszaváltható poharat számtalanszor meg lehet tölteni korrekt szlovák sörrel.

Ha nagyon le akarnám egyszerűsíteni, akkor idén a **Slowdive** miatt mentem a Pohodára. Sokan másokhoz hasonlóan az elmúlt tíz-tizenöt évben lettem a zenekar rajongója, és ugyan valamennyire ismertem őket 1995-ig tartó első korszakukban is, de hogy mára az első három lemezük mind nagy kedvencem, az egy lassú folyamat és hosszú évek eredménye. Aztán az idén májusban megjelent új, negyedik albumnak már nem kellett annyi idő, a shoegaze visszatérése miatt a lemez miatt érte meg igazán. És ez már univerzális vélemény, az év egyik legünnepeltebb LP-jéről van szó. Szóval ezt látnom kellett élőben és az első este meg is volt az élmény. Kisebb meglepetés, hogy a nyitónap nagykoncertje nem ez volt, hanem a vicceskedő norvég paródiazenekar, az **Ylvis** kapta a pozíciót, de annyi baj legyen, a második legnagyobb szabadtéri színpadnál legalább közelebb volt az öt zenész (és valljuk be, egy döntően magyar közönségű eseményen még

ez a helyszín is túlzottan nagy lett volna). Merthogy a Pohodán amúgy egy mérhető cseh magon kívül lényegében csak a helyi szlovákok vannak – jó, meg évről-évre egy kicsit több magyar. Na jó, kerülgetem, de persze hogy hatalmas élmény volt élőben hallani azt, amit nagyon szeretek, jók az új dalok, jól szólak a régi-ek, minden hangszin bizsergetett, a zenekar nagyon egyben van, a *When The Sun Hits* alatt pedig boldogságomban sírtam, ez azért nem esik meg olyan gyakran velem egy koncerten. Szóval nekem inntől minden ráadás, már az első órákban megérte ez az egész.

Másnap **Tommy Cash** kezdett délután egykor, a balansz kedvéért volt feltörekvő dalszerző (**C Duncan**), népszerű rádiópapas énekesnő (**Birdy**), de az esti hétórás dőmping beindulása után is a kiegyenlítetttségről szólt a program. A stílusok sokszínűsége pipa, az előadók ismertségi skálája a feltörekvő obskürustól a népszerűekig terjedt, de az utóbbi végen megállt ott, hogy **alt-J**, **Solange**, **Jake Bugg**. A Pohoda erőssége, hogy még mindig a jó ízlésű szervezésen a hangsúly, a line-up minden évben reflektál arra, ami popzenében történik, ami aktuális és akit ez izgat, annak egyszerűen ez a jó fesztiválválasztás.

Alice Phoebe Lou, a Berlinben élő dél-afrikai dalszerző-énekes karizmatikus előadó, érdemes lesz a Szigeten felkeresni a Music Box nevű apró új helyszínt, ahol majd fellép szombaton. **Thurston Moore** zenekarával meggyőzően adta elő remek új lemeze dalait, de Solange koncertjét muszáj volt egészben látnom. Lett

volna. Az elejétől hatásosan felépített, nagyon jó színpadképpel kitalált koncert úgy negyven percig dacolt az időjárással, a Pohoda éveken át megúsza a nagy esőt, de nem ezen az estén, a koncertet félbe kellett szakítani, úgy szakadt. A nap másik nagyszínpadosa se tartózkodott sokkal többet ott, de az a koncert látszólag **M.I.A.** dühe miatt lett ennyire rövid, valami gond volt a fülébe visszajutó hangosítással. Ő is egyszerű eszközökkel épített fel jó látványt, de a buli a beindulás után rendre leült, hogy aktuális hangulata miatt, vagy mert mostanság ilyen a műsor felépítése, azt ki tudja – mindenestre beszédes, hogy még mindig az első lemeztől való *Galang* és a *Bucky Done Gun* szólt a legjobban. Meg az is megjegyzenivaló, hogy a 21. század egyik legfontosabb előadója nálunk még soha nem koncertezett, itt pedig másodszor lépett fel.

Benjamin Clementine kifinomult-összetett zenéje nem biztos, hogy fesztiválon mutatja legjobb formáját, az **Austra** operaáriáit is meszszire vitte a szél, **Mark Lanegan**, **Squarepusher** kimaradt, de **Mykki Blacót** másodszor csíptem el és egy rövid részlet alapján is egyértelmű, hogy még ma is igen szórakoztató, akciódús koncerteket ad, most például egy szempillantás alatt termelt a sátras helyszín nézőtéri tribünjén, állt meg előttünk egy méterrel és percekig figyelhetők izzadt fél-

meztelen hátát, miközben vehemensen rappelt. A **Sleaford Mods** az elmúlt öt év egyik nagy brit csodája, dobgépes-basszusos alapokra hallhatjuk a korszak összes érdekes közéleti-társadalmi-társasági problémáját vicces zanzásításban, miattuk is érdemes lenne külföldi koncertre utazni, tiszta mázli, hogy itt voltak és letolták minimálpunk szettjüket igen szórakoztató dalokkal és megunhatatlan színpadi mozgással. Utánuk jött a magyar blokk: **Új Bála** a technodobozban tolta, a **Szászcsávási zenekar** a táncsátorban húzta.

A harmadik nap a viharos éjszaka után a másik kínzó fesztivál-időjárás végelettel startolt: a **Black Lips** vehemenciáját idéző **IDLES**-t tűző napon kellett élvezni. **Princess Nokia** a következő rapper-reménység, ő egyelőre kevésbé meggyőző és az év egyik legjobb lemezét jegyző **Les Amazones D'Afrique** nyugat-afrikai női szupergrup is kis családias élőben, nem is amiatt, hogy a nyolctagú zenekarból közel sincs itt mindenki, erre lehetett számítani, de valahogy a műsor is összefésületlen benyomást keltett, pedig amikor jó volt, akkor így is nagyon jó volt. A **Future Islands** még mindig igen szerethető élőben, az alt-J ismételten nagy blöffnek tűnt, de a **Jesus And Mary Chain** alaposan rácăfolt várakozásaimra. Merthogy azok – jók – nem nagyon voltak. Persze, megvan az első négy lemez vinylen, igencsak szeretem én őket, de

egyrészt a legtöbb előadó karrierje zenitjén jó élőben, akkor érdemes látni, másrészt a JAMC híresen rossz koncerteket adott 2007-es visszatérése után. De ahogyan a **Slowdive**-ot is nagyon jó volt látni ebben a második fázisában, idősebben, úgy a **Reid**-tesók zenekara is meglepően kompakt volt, sőt bizonyos pontokon lehengerlő. Mondhatni zajrock-keretbe került az idei Pohoda, nem is volt érdemes mással agyoncsapni ezt az élményt.

A 2018-as Pohodára a június közepén meghirdetett legolcsóbb kategóriájú bérletek két nap alatt elfogytak, most tízezer jegy kiárúsítása zajlik 89 euróért, ami alig drágább, mint sok más fesztiválra egy napijegy. Nem érdemes hezitálni, itt jövőre is garantáltan jó lesz a zenei felhozatal. 🚫

Gyomorégés? Nem kell elköszönnie kedvenc ételeitől.

 RICHTER GEDEON

10 mg famotidin tartalmú, vény nélkül kapható gyógyszer. Gyártó: Richter Gedeon Nyrt. 1103 Budapest. Gyömrői út 19–21. Gyógyszerbiztonsági Osztály: +36 1 505 70 32, drugsafety@richter.hu – www.gyomoreges.com

A KOCKÁZATOKRÓL ÉS A MELLÉKHATÁSOKRÓL OLVASSA EL
A BETEGTÁJÉKOZTATÓT, VAGY KÉRDEZZE MEG KEZELŐORVOSÁT, GYÓGYSZERÉSZÉT!

A NEW BEAT BEMUTATJA:

THE HORRORS, LITTLE BIG, EMA ÉS AZ ÚJ KEDVENC ZENEKARAI A DÜRER KERTBEN.

SÚLYOS ŐSZNEK NÉZ ELÉBE A DÜRER KERT, AHOL AZ AKUSZTIKUS FOLK-POPTÓL A KÍSÉRLETI AMBIENTEN ÉS INDUSZTRIÁL-POPON ÁT EGÉSZEN AZ ÜVÖLTÖZŐS PUNK-ROCKIG ADOGATJÁK EGY-MÁSNAK A VILÁG LEGKURRENSEBB ELŐADÓI A KILINCSET.

/LITTLE BIG

SZEPTEMBER 29. Little Big (RU)

Jegyárak: 3.500 / 4.000 Ft

Visszatér Budapestre a poszt-szovjet társadalomkritika lehangosabb képviselője, a szentpétervári LITTLE BIG! Súlyos rave és kemény hip-hop keveredik az egyszerre fanyar humorú és botránysos számokban. A koncert után a tavaszi TOMM¥ €A\$H-buli afterén debütáló DJ Vladidas és vendégei biztosítják az aftert.

SZEPTEMBER 30. Forest Swords (UK)

Jegyárak: 4.000 / 4.500 Ft

Forest Swords zenéje pont olyan, mint egy ágas-bogas dzsungel: sűrű és sötét fák, leveleken megcsillanó napfény, ismeretlen, érintetlen területek és meghatározhatatlan szépség. A brit producer, gitáros egyszerre fest ambient, dub, drone, folk és még megannyi zenei elemmel, hatalmas műgonddal. Ezúttal *Compassion* című lemezét mutatja be nálunk.

OKTÓBER 1. Spiral Stairs (US)

Jegyárak: 2.000 / 2.500 Ft

Scott Kannberg neve a '90-es évek kaliforniai indie bandája, a Pavement kapcsán lehet ismerős, aki a zenekar feloszlása után a Preston School of Industry alapítója volt. Már 2009 óta jelentetett meg szólóanyagokat Spiral Stairs néven, de első albumának, a *The Real Feel*nek csak mostanra érkezett meg a folytatása,

a laza, lo-fi- s, indie-s dalok gyűjteményével, a *Doris & Daggers*-zel.

OKTÓBER 11. EMA (US)

Jegyárak: 3.200 / 4.000 Ft

EMA – azaz Erika Michelle Anderson – nem rejt véka alá véleményét, legyen szó provokatív vagy éppen kényes témáról. Az amerikai indusztriálpop-énekesnő friss, *Exile In The Outer Ring* című lemezével érkezik hozzánk, mely ezúttal sem lesz szolid. Erről árulkodik a nemrég bemutatott *Breathalyzer* klipje is, ami egy drogos kábulatban töltött utazásról szól.

OKTÓBER 19. Stu Larsen (AU)

Jegyárak: 2.000 / 2.500 Ft

Stu Larsen igazi vándorzenész, aki egy nap maga mögött hagyta hazáját, most pedig ott-hon érzi magát bárhol, ahol vele van a gitárja, dalait is a világ legkülönbözőbb pontjai ihlették. Az énekest gyakran hasonlítják Passengerhez, a két utazó pedig egymásra is talált és több számot is jegyeznek közösen. Stu Larsen *Resolute* című albumával először lép fel nálunk.

NOVEMBER 12. Otherkin (IE)

Jegyárak: 1.500 / 2.000 Ft

Az ír négyes nyers garage rockjával kollégiumi és házibulikból indult világhódító útjára, majd vette be módszeresen előbb Dublin és Írország klubjait és fesztiváljait, majd az egész Egyesült

Királyságot. De ők akarják az egész világot! Az *Otherkin* debütáló albumát hordozza körbe Európában és hozzánk is beugranak borzongató riffjeikkel.

NOVEMBER 27. Together Pangea (US)

Jegyárak: 2.000 / 2.500 Ft

A together PANGEA kompromisszummentes, kiszámíthatatlan, helyenként veszélyes, mégis intelligens és érzelmes garage punkot játszik és nem fél a kísérletezgetéstől sem. A Los Angeles-i négyes novemberben európai körútra indul augusztus 25-én megjelenő *Bulls and Roosters* albumával, a zajos turnéból pedig mi sem maradhatunk ki.

NOVEMBER 30. The Horrors (UK)

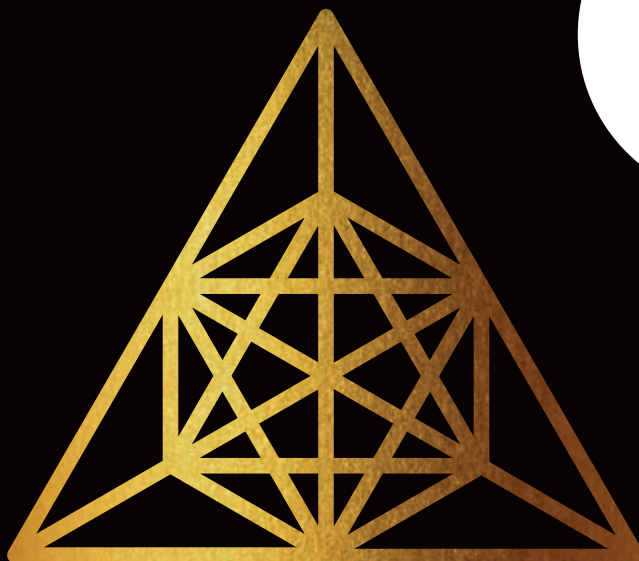
Jegyárak: 5.500 / 6.000 Ft

Klubkoncerttel tér vissza hozzánk a The Horrors, az Egyesült Királyság egyik legkiválóbb zenekara. A kvintett a poszt-punk revival hullámaiból született, de fekete ruházattal, sminkjükkel és persze horrorisztikus zenéjükkel egyből kitűntek a tömegeből. A debütálás óta a gótikus vonaltól a pszichedelikus rock és a shoegaze felé fordultak el, második, *Primary Colours* albumukkal végképp megnyerve a szakmát és a rajongókat is. Eklektikus életművük legújabb dala, a *Machine* nemrégiben jelent meg, mi pedig hamarosan előben is átadhatjuk magunkat változatos világuknak. ✘

/THE HORRORS

* A nevezési
időszak
hamarosan
elindul!

3. ARHUNGRYDÍJ

Grafika & Design

ARTHUNGRY

A hazai kreatív közösség.

arthungry.com

Támogatók:

HYGGE

PLAY

VARINEX

PHENOMENON.HU

DESIGN
HÉT

KOLLÁR-KLEMENCZ LÁSZLÓ (KISTEHÉN).

MOSTANRA LETT ISZONYATOSAN JÓ ZENEKAR.

A KISTEHÉN ZENEKAR KÜLÖNBÖZŐ INKARNÁCIÓIVAL MÁR TÖBBSZÖR FELJUTOTT A CSÚCSRA. SZINGETHIMNUSZ, SZÁJBER GYEREK, NEMZETKÖZI LITTLE COW-SIKEREK, RÁADÁSUL MOST, TIZENÖTÖDIK SZÜLETÉSNAJPA KÜSZÖBÉN (JUBILEUMI BULI A BUDAPEST PARKBAN, AUGUSZTUS 31-ÉN) TALÁN ERŐSEBB, MINT KORÁBBAN BÁRMIKOR.

INTERJÚ MIHÁLYI DÁVID.

Meglepő is lehet a tény, hogy már tizenöt éves a zenekar. Számodra nem tűnik rendkívül rövid időszaknak, még ahhoz képest is, hogy mennyi minden történt veletek?

Ha összegzésként nézzük, hogy a zenekar tizenöt éves, akkor nem kellene nekünk semmit sem ünnepelnünk. Folyamatosan alakulunk, formálódunk a tagok belső változásaival párhuzamosan. Éppen ezért úgy érzem, hogy a zenekar valaminek a derekán van, nem pedig egy hosszú munkának a végén. A közepén tartunk, de bizonyos dolgoknak még csak az elején. Furcsa is ez az ünneplés. Ugyanis én még abban szocializálódtam, hogy a rockzenészek a mosónőkkel kéz a kézben, hamar halnak. De aztán láttam, hogy vannak a rockzenének túlélői és fenn tudják tartani a határokat feszítő attitűdöt. Mindezt úgy, hogy nem lesz neveltség.

Ez a folyamatos változás a Kistehéne is érződik. Az *Elviszlek magammal* és a *Szomjas nők* című legutóbbi albumokkal színes artrockzenekar lettetek, mintha most érett volna be igazán a formáció, egy hosszú út eredményeként.

Vannak autentikus, önazonos rockzenészek, akik idősebb korban is fenn tudnak tartani egyfajta progresszivitást. Az irodalomban ez

természetes, a rock & rollba viszont csak most kezd beivódni. Itt nemcsak a Kistehén tizenöt évére gondolok, hanem az én ötvenegy évemre is. Hatvanévesen is van mit megkérdőjelezni. Egyre több rálátása van az embernek a körülöttünk zajló dolgokra. Ennek következményeként simán meg lehet tartani egy kritikus attitűdöt ötven-hatvanéves korban is. Nekem szerencsém van, mert engem nem csak az érdekel, ami a generációmat foglalkoztatja. A mai napig az izgat, hogy új utakat keressek. Valószínűleg emiatt nem jelent számomra problémát megszólítani a fiatalabbakat. De már direkt módon nem akarok olyan dalt írni, mint a *Szerelmes vagyok minden nőbe*. Annak ellenére, hogy a mai napig szerelmes vagyok minden nőbe. *(nevet)*

Művészi kihívásokkal bátran szemben álló alkotó vagy és itt gondolhatunk arra is, hogy folyton új dolgokba kezdesz bele, főleg ha már valami felfutott. Mi vár a Kistehénre?

A Kistehén mostanra lett iszonyatosan jó, mint zenekar. Minden egyes zenésztársam nagyon kreatív és sokat tud beleadni a közös munkába. Az új lemezünket teljes egészében együtt készítjük. Nem azért, mert nincsenek ötleteim. Nagyon sok van, de visszafogom magam, mert iszonyú jó dolgokat hoznak a többiek. Ez

az együttes munka pedig jobban izgat, mint bármikor. Tavaly kezdtük el az új lemezt, amit ősszel folytatunk is. Eddig talán soha nem álltunk neki úgy albumnak, hogy ennyire erősek lettek volna hozzá az ötleteink. Most áll össze ennek az öt embernek a közös munkája. Nagyon várom, hogy albummá alakuljanak ezek a dalok.

Ugorjunk kicsit vissza az időben. A Kistehénet az Andersen zenekar után kezdődött animációs rendezői karriered, konkrétan egy animált figura indította el, még Zene a nyulaknak néven. Ez a figura még a 2004-es, *Csintalan* című második lemez borítóján is szerepelt. Nehéz volt megválni tőle?

Nagyon nehéz volt. Pont amiatt, mert olyan dolgok kerülhettek előtérbe, amelyek engem érdekelnek. Nem pedig elvárásokat követtem. Még a régi Gödörben szerettünk volna egy eseményt, ahol a *Szajber gyerektől* látványosan megszabadulunk. Ez a dal is ugyanolyan peccsét volt, mint a kistehén. Ez nem sikerült. Viszont bennünk ez nem vetett vissza semmit és folyton változtattunk. Azok a zenészek mindig elhagyták a zenekart, akik nem akarták a változást. Ebben az a legnehezebb, hogy mire ezeket a változásokat, új dolgokat elfogadja

a közönség, addigra lehet, hogy a zenekar már egy teljesen új dologban gondolkodik. Szerintem mostanra ért be minket a közönségünk.

A kissé minimalista, novelty popos, skás, Manu Chaó-s, gypsy jazz-es korai lemezek után a Szerelmes vagyok minden nőbe című 2006-os album hozta el az igazi kiteljesedést és egyben az igazi áttörést, nemzetközileg is. Hogyan értékelte ezeket az éveket?

Iszonyú jó időszak volt. Volt egy ilyen elképzelésem, hogy ezt a félig-meddig világot, ezt az alternatív-lakodalmos zenét még kéne próbálni kivinni Európába. Jött egy berlini kiadó, akit ez érdekelt. Ők hoztak egy német producort, aki keverte az anyagot. Innentől hirtelen beindult minden. Berlinben játszottunk kétszer egy évben, Európában iszonyú jó fesztiválokon léphettünk fel, turnékat csináltunk a kontinensen és mentünk Amerikába. Itthon viszont a Kistehén még mindenkinél a fa tetején ült, a *Szájber gyereket* meg a szakma nem tudta mire vélni. Ennek az volt a következménye, hogy itthon nem hívtak fesztiválokra. Mindezt úgy, hogy felléptünk Hollandiában egy nagy fesztiválon [*a Lowlands-en, ahol teltházias helyszínen több ezer ember tombolt a zenekarra – a szerk.*]. Az első szigetesi szereplésünk viszont egy nagyon szép történet és kicsit látszik a Szigetnek a magyar zenekarokhoz való hozzáállása. Egy berlini rajongónk Budapesten járt és írt, hogy nem lesz-e a fesztiválon a Little Cow, mert ő imádja és Németországban ez nagyon jelen van. Utánanézett a Sziget, hogy ki is ez a Little Cow, majd leesett nekik, hogy az a Kistehén. Így kerültünk Berlinből a Szigetre.

Nagy kerülő volt!

Nagy kerülő! Akkor kicsit úgy gondoltam, hogy ennek a magyar valóságnak nem is szeretnék a részese lenni és szorosabbra szerettem volna fűzni a külföldi szálakat. Rockzenekarként külföldön nem biztos, hogy el tudtak volna adni minket akkor, viszont ez a világzene és rockzene keveréke segítette a zenekart. Amerikába is így kerültünk el. Ott pedig hirtelen nagy lehetőségekhez jutottunk. Játszottunk például a Joe's Pubban, ahol előttünk Sinéad O'Connor lépett fel, és ahová még David Letterman zenei producere eljött és tárgyaltunk is arról, hogy fellépjünk a *Letterman Show*-ban. Nagyon közel voltunk, hogy ott álljunk. Aztán amikor kezdtük azt hinni, hogy ezekről a külföldi turnékról fog szólni a zenekar élete, akkor nem sikerült visszamennünk egy harmadik koncertsorozatra az USA-ba. Ezek a turnék nagyon komoly befektetések és harmadikat már nem tudtuk finanszírozni. A másik gond pedig az emberi oldalon volt. Az akkori zenekartársaimnak teljesen mások

voltak a prioritásai, mint nekem. Nem akarták ezt a nemzetközi karriert annyira, mint én. Ez egy iszonyatosan melós dolog. Egyik este fellépsz egy olyan helyen, ahol óriási tömeg van, a másikon pedig egy kis kocsmában, ahol vannak húsban. Hiába mondtam nekik, hogy még egy-két év és bejön, nekik a kis foci itthon jobban kellett.

A Kistehén a 2010-es években a mainstream-ből a sokszínű alternatív zenébe úszott vissza, ebben a folyamatban segítségére voltak az Andersenben töltött éveid?

Igen. Viszont nem is hozzásegített, hiszen én abból a világból jövök, az vagyok én. De kiderült, hogy nemcsak az vagyok, hanem olyan is, aki el tud merülni a *Szájber gyerekes* világban is. Az Andersen egy nagyon alterzenekar volt. A művészi szabadság az alterben mindenképp felett helyezkedik el. Az olyasvalami létrehozásának vágya, ami még nem született meg, vagy éppen új rálátást adni valamilyen szegmensre, ezek a mozgatói. Ezt próbáltam a *Szájber gyerekes* időszakban is megvalósítani, de az nagyon félreérthető volt. Rájöttem, hogy világosabb kódokkal kell beszélni. Amikor megváltoztattam ezt az időszakot és jobban visszanyúl-tam az alterhez, azt nem is a dalok miatt tettem. Ezekkel semmi bajom nem volt. Sokkal inkább azzal, amit generáltak. Pontosabban, amilyen közönséget generáltak. Nem tudtam azonosulni azzal a közönséggel, amikor lenéztem a színpadról. Ez egy durva mondat, de...

... de az ember akkor érzi jól magát, ha a társaság is olyan.

Pontosan. A Kistehén közönsége pedig egyre súlyosabban nem olyan volt, akikkel tudtam volna azonosulni. Ők tudtak a dalokkal, de valószínűleg kevés részük érezte azt az iróniát és azokat a finomságokat, amely azokban megvolt. Valószínűleg jópofának tartották és átértékelték a koncertek energiáit. De ez részben pár zenésztől is elmondható, hiszen köztük is volt olyan, aki nem értette, hogy miről szólnak a szerzemények. Ha az előadók és a közönségük kapcsolatáról beszélünk, nem lehet azt mondani, hogy nem számít a közönség. Inkább arról van szó, hogy nagyon jó érzés az, amikor mond valamit az ember a színpadon és erre olyan közönség nyílik meg, akikkel jól érzi magát.

Augusztusban rendezték a két és félórás születésnapi koncerteket a Budapest Parkban. Milyen tematika mentén zajlik az este? Várható visszatérők a zenekar múltjából?

A Kistehén minden felállásából ott lesznek a fontosabb zenészek. Újra összeáll minden felállítás. A koncerten pedig végigmegyünk a zenekar minden jelentős periódusán.

MARGITSZIGETI SZABADTÉRI SZÍNPAD

5 kontinens világszárjai június - július - augusztus

augusztus 24. 20:00

Magashegyi Underground
Szimfonikus
Remix Koncert

Közreműködik:
Molnár Levente
3D kórus
Fugato Orchestra
Talamba ütőgyűttes

www.szabadter.hu

Tel.: 06/1 301-0147

E-mail: iroda@szabadter.hu

 /bnyfesztival /szabadter /budapest_summer_festival

   A Szabad Tér Színház Nonprofit Kft. Budapesti Fővárosi Önkormányzata támogatásával működik.

/ MATE PÉTER

TILTAKOZÓ AKCIÓK AMERIKÁBAN ÉS ITTHON

Az USA vezetése a hatvanas években bőven adott okot a tiltakozásra. Az amerikai feketék polgárjogaiért indított demonstrációk az évtized közepére a vietnami háború elleni tüntetéseken kanalizálódtak, amelyek újabb tízezres tömegeket hívtak az utcára, és az egyetemek falai között is elterjedtek a tiltakozó megmozdulások. A magyar sajtó Amerika-ellenes propagandájának köszönhetően a rendszerkritikus mozgalmak hírei a magyar közbeszédbe is beszivárogtak, és aktivizálták a fiatalokat is, akik hamarosan „Veled vagyunk Vietnam” és „Segítjük őket, mert minket védenek” feliratú molinókkal vonultak az USA budapesti nagykövetsége elé, vagy éppen a Pilis zöldjébe, tiltakozni és szolidaritási túrákon sétálni. A kultúrpolitika irányvonalába jól illeszkedtek

50 ÉVE VOLT BUDAPESTEN A POL-BEAT FESZTIVÁL.

SZÓRAKOZTATVA POLITIZÁLNI.

AZ ELSŐ ÉS EGYBEN UTOLSÓ POL-BEAT FESZTIVÁLT A KISZ KB KULTURÁLIS OSZTÁLYA ÉS A MAGYAR RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ SZERVEZTE 1967. JÚLIUS 1-JÉRE A VÍGSZÍNHÁZBA. A NAGYSZABÁSÚ POLITIKAI DALVERSENYEN A BARÁTI KGST-TAGORSZÁGOK ELŐADÓI MELLETT MAGYAR AKUSZTIKUS GITÁROS KISEGYÜTTESEK ÉS NÉPSZERŰ BEATZENEKAROK IS RÉSZT VETTEK. A KULTÚRPOLITIKA ÁLTAL LÁTVÁNYOSAN TÁMOGATOTT FESZTIVÁL NEM MARADT NYOM NÉLKÜL A FELLÉPŐK EMLÉKEZETÉBEN.

SZABÓ KATA.

ezek a megmozdulások, és hamarosan cikkek garmadája szólt azokról a fiatalokról, akik immár nemcsak szórakoznak, hanem gondolkodnak is (lásd például: Révész László: *Mi, fiatalok...*, Rádió és Televízió Újság, 1967/07), és lelkesen tüntetnek az amerikai imperializmus ellen.

PROTEST-SONGBÓL POL-BEAT

Ezzel egy időben a kultúrpolitika egyes illetékesei látványosan támogatni kezdték az USA-ban a tüntetések szárnyán újra népszerűsödő folk- és protest-song műfajt, mondván, ez a zenei irányzat őszintén szól az elnyomott néprétegek problémáiról, miközben hangsúlyosan közösségi szellemű és kellően társadalomkritikus. Hamarosan meg is született a politikai beat fogalmából a pol-beat elnevezés, amely címke nehezen értelmezhető az egy szál gitáros énekesek szövegközpontú dalaira, de még nehezebben azoknak a beategyütteseknek a zenéjére, akiknek nem volt sajátja ez a stílus, csupán alkalmilag kaptak társadalmi vonatkozású dalszöveget egy táncdalszövegírótól.

A Kádár-kori politikai daltípus létrejöttének egyik kiemelkedő példája az 1967-es Pol-beat fesztivál. A díjazásos vetélkedőt *Mi, fiatalok* címmel a Vígszínházban rendezték meg, és bár nem volt telt ház, a médiában így is nagy visszhangot kapott az esemény. De még mélyebb nyomot hagyott azokban a résztvevőkben, akik a kínos siker és megalázottság érzésével

távoztak a fesztiválról, és később szabadkozva, a „visszagondolni is rossz rá” felhanggal számoltak be róla.

A FESZTIVÁL FELLÉPŐI: KÉT KATEGÓRIA

A fesztiválon külön kategóriában díjazták az akusztikus kisegyütteseket és a beatzenészeket. Előbbiek a folklzene hagyományos hangszerelését követték Woody Guthrie, Pete Seeger, Bob Dylan vagy Joan Baez mintájára, utóbbiak viszont tudhatóan nem voltak elköltelezettek sem a folk, sem a politikai tartalom iránt, és a fesztiválon csupán S. Nagy István – akkoriban a pályája csúcán lévő dalszövegíró – meghívására vettek részt. A zenei irányzat több szempontból is ellentmondásos megvalósulásának másik fontos szereplője Maróthy János zenetudós volt, aki a munkásdalok örökségét kutatta Magyarországon, és mivel a városi népzene hallotta ki szerzeményeikből, fellépésre buzdította az akusztikus irányzat előadóit.

AKUSZTIKUS KISEGYÜTTESEK

A fesztivál sztárzenekara egyértelműen a **Gerilla** együttes volt, amely nevével Che Guevara előtt tisztelgett, és a korabeli újság-cikkek szerint a műfaj úttörőjének számított. Alapítói **Berki Tamás és Vámos Tibor** énekesgitárosok, valamint **Haraszti Miklós** író voltak. Berki később híres jazzénekes, Vámos Tibor Vámos Miklós néven befutott író lett, Haraszti pedig politikus, egyetemi tanár. Az együttes

már a hatvanas évek közepén elkezdett vietnami és civiljogi témájú dalokat játszani. Politikai aktivitásának legjellemzőbb példája, hogy úgynevezett házizenekara volt az ELTE Bölcsészkarán és Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen akkoriban megalakuló Vietnami Szolidaritási Bizottságoknak, és az ő megmozdulásai fejezték ki elégedetlenségét nemcsak az amerikai imperializmus, hanem a magyar pártvezetés politikai passzivitása miatt is. A fesztiválon az együttes négy dallal szerepelt, közöttük a *Várunk este a szobornál* a rasszizmus ellen tiltakozott egy konkrét politikai esemény tükrében: az USA déli államainak egyikében a hatvanas évek közepén először sikerült elérni, hogy egy afroamerikai diákot is felvegyenek az egyetemre. [Név szerint James Meredith-et, aki ezek után a polgárjogi mozgalmak egyik vezetőjévé vált.] Az együttes *Nem lehet tudni* című száma viszont nem közvetlenül politikai témát dolgozott fel, hanem erkölcsi kérdéseket feszegetett, a kispolgári életmódot, az önzést és a sznobizmust kritizálta. Az előadók által gyakran közérzeti vagy közéleti daloknak nevezett szövegközpontú irányzat meghonosításában részt vett még **Dinnyés József** és – a később a Kex billentyűseként ismert – **Doleviczényi Miklós** is, akik a budapesti közönségnek először a Lengyel Kulturális Egyesület akkor Münnich Ferenc [ma Nádor] utcai klubjában mutatkoztak be, és a fesztiválon dobogós helyezést értek el. A **Viet-beat** tagjai a fenti gitáros-énekesekkel ellentétben nem voltak jelen a műfaj kezdő lépéseinél, hanem gimnáziumi beatzenekarként, az iskolai KISZ-szervezet felkérésére vettek részt a fesztiválon. Daluk George Steinbeck amerikai író vietnami szereplését kritizálta, innen jött a cím is: *Van, akinek nem elég a Nobel-díj sem*. Az apropót az adta, hogy a magyar médiában nagy port kavart a hír, miszerint az addig humanista nézeteiért tisztelt író ellátogatott Vietnamba, és hazaérkezése után cikkeiben az amerikai katonákat dicsőítette. Az együttes egyik gitáros-énekes, Huzella Péter elmondása szerint az eredeti dalszöveg kicsit másképp szólt, Mezei András költő írta át még harciasabbra.

ELEKTROMOS NAGYEGYÜTTES

Máté Péter már a fesztivált követő cikkek szerint sem kellett bemutatni a közönségnek, Bergendy István felfedezte a Rádió tánczenekarának tagjaként addigra már többször fellépett a Budai Ifjú-sági Parkban és a tv-ben is. A **Dobsa együttes** S. Nagy István szövegére komponált, „Sakk-tábla lett a világ” soral induló dal a pénz hatalmáról, a feketék és fehérek harcáról szól színesen könnyed, tánczenés stílusban. A zenekar ezzel a számmal elnyerte a KISZ KB különdíját [kéthetes üdülést Szocsi-ba, amely egyben belépőül is szolgált az ott megrendezett nemzetközi pol-beat fesztiválra], valamint a nagyzenekari kategória győzteseként 15 ezer forintot vihetett haza. A nyertes dalról Máté Péter így nyilatkozott a *Világ Ifjú-sága* című lapnak: „Első politikai jellegű dalom A néger zongorista dala. *Úgy érzem, a zenében és a szövegben benne van az egész négersors. Ezzel szeretnék fellépni Szocsiban is, de lehet, hogy addigra új, hasonló jellegű számom is születik...*” **Magy Klementina** az Atlasz együttesrel egy magyar fiú és egy vietnami lány szerelméről énekelt. Az Atlasz egyébként az elsők között kísérletezett Magyarországon a soul stílussal. [Legnépszerűbb slágereik a *Boldog vagyok* és a *Töröld le a könnyeidet*. Magy legismertebb dala pedig Huszár Erika és Payer András szerzeménye, az *Almát eszem*.] Az együttes a nagyzenekari kategória második helyezettjeként szintén meghívást kapott Szocsiba, és a Demokratikus Ifjú-sági Világszövetség [DIVSZ] támogatásával az 1968-as szófiai Világifjú-sági Találkozóra [VIT]-re is.

A **Syrius** zenekar még a legendás felállása előtti formációval vett részt a fesztiválon. Az S. Nagy István szövegére hangszerelt *Fekete Patkány* című daluk elítéli a huligánkodást: főszereplője, a Fekete Patkánynak becézett fiú értelmetlen halált hal egy utcai verekedés során. A korszak sztárzenekari közül az **Omega** és az **Atlantis** is fellépett a fesztiválon, szintén S. Nagy dalszövegeivel. *Az Azért mert a faterod göré* és a *Ki ölte meg Kennedy-t?* egyaránt a társadalmat vádló, gunyoros stílusú dalok. Utóbbi jellegzetessége, hogy egy olyan ismert protest-song daltípust követ, amely refrénként visszatérő kérdéssel indul, írt illyet Pete Seeger és Bob Dylan is a hatvanas évek elején *Who Killed Norma Jean?* és *Who killed Davey More?* címmel. Prozódia és dallam ritkán talál egymásra a magyar verzióban, de a tanulság megmarad: nyugaton a hatalom, nyugaton a halál.

JÖVŐRE IS LESZ POL-BEAT FESZTIVÁL?

A fesztivál után a sajtóban sokan ígérték, hogy 1968-ban hasonlóan nagyszabású keretek között újra színpadhoz jut a Magyarországon az idáig ismeretlen zenei irányzat, de a tervek mégsem valósultak meg, csupán a *Halló fiúk, halló lányok!* című ifjú-sági tévéműsorban tűntek fel a műfaj már ismert szereplői és külföldi előadói, a *Magyar Ifjú-ság* hetilap Pol-beat klubjának szervezésében.

Az ötletért és az interjúkért köszönet illeti Balázs Jánost, Berki Tamást, Haraszi Miklóst, Huzella Pétert, Neményi Bélát, Révai Gábert, Takács Ádámot és Vámos Miklóst.

Bajnai Zsolt, a Cseh Tamás Program Ideiglenes Kollégiumának vezetője

„Ekkora pluszforrást még sosem kapott a hazai könnyűzene”

A júliusban megjelent pályázatokkal elindult az NKA Cseh Tamás Program negyedik évada. A következő hónapokban további kiírások is megjelennek. Az előző három évről és a folytatásról Bajnai Zsolttal, az NKA Cseh Tamás Program Ideiglenes Kollégium vezetőjével beszélgettünk.

Hogyan értékeli az elmúlt három évadot?

Őszintén remélem, hogy az üres adathordozók után szedett jogdíjakból a kollégium rendelkezésére bocsájtott közel 2 milliárd forint nemcsak jó helyre került, de a szakma minél nagyobb részét szolgálva és jövő érdekében is hasznosult. Ezt persze részben a következő évek igazolhatják. Az azonban biztos, hogy ekkora pluszforrást, ilyen célzottan még soha nem kapott a hazai könnyűzene. Lehet, hogy tévedek, de a kollégium vezetőjeként azt érzékelem, a CSTP-nek köszönhetően elindult vagy láthatóbbá vált a szakma összetartása, közös gondolkodása, ügyek mellé állása. Szeretném azt hinni, ez részben annak is köszönhető, hogy az elmúlt három évben legalább másfélszer szakmabelivel dolgoztunk együtt. Ha pedig hozzátehetek valami személyeset is: hatalmas élmény volt ez a három év, mert ennyi nagyszerű, pozitív gondolkodású, szeretetre méltó emberrel még soha nem dolgozhattam.

Az eddigi tapasztalatokból okulva lesznek változások a program működésében?

Annak köszönhetően, hogy a szakma jelentős része valamilyen módon kapcsolódik a Programhoz, folyamatosan kapunk visszajelzéseket. És mivel a CSTP nem egy kész projekt, bármikor finomíthatjuk vagy bővíthetjük. A *Hangszert a kézbe* roadshow-ja megmutatta, hogy a könnyűzenei oktatással hangsúlyosan kell foglalkoznunk. Ugyancsak figyelmet kellene fordítanunk azokra a zeneiskolai zenekarokra, amelyek fontos utánpótlás-nevelők, és az azokat vezető pedagógusok emberfeletti munkával építik évről évre újjá a bandákat. De megkerülhetetlen lesz,

hogy a településeket rávegyük valamiféle könnyűzenei koncepciók kidolgozására, ami nemcsak az oktatásnak, de a próbálási és fellépési lehetőségeknek is jót tenne. Ezek egyébként olyan ügyek, amelyeknél az NKA többi kollégiumával együttműködhetünk, és akár közös pályázatokat is kiírhatunk. Mindezekről függetlenül folyamatosan jönnek a három év alatt megszokott pályázataink. Hamarosan megjelenik az előzenekari, ősszel pedig a nemzetközi piacra lépést támogató kiírás. Érdemes lesz alaposan átolvasni őket, mert ha nem is jelentős, de apróbb változás mindegyikben lesz.

A legnagyobb érdeklődés és a legtöbb vita jellemzően a pályakezdő produkciók támogatását kíséri. Itt lesz változás?

A nyertesek „feladataiban” és a támogatás mértékében nem, a kiválasztásban viszont igen. Egyrészt két éve segítjük az egységes, megyei tehetségkutatók kialakulását, így ettől az évtől ezek nyertesei – amennyiben szabályos pályázatot nyújtanak be – automatikusan meghívást kapnak a meghallgatásra. Aminek a zsűrije idén már nem rotációban hallgatja meg a kollégium által kiválasztott formációkat, hanem minden ítéskor minden produkciót megnéz, és így dönt. Ez azt jelenti, hogy kevesebb kollégát kérünk fel zsűrizni, nekik viszont minimum három napjukat elviszi majd a meghallgatás.

Az elmúlt év talán legnagyobb sikere a Hangszert a kézbe volt. Lesz folytatása?

Az a cél, hogy a következő évadban minden megyeszékhelyre eljusson a program. A költségvetésünkben az idei öt állomás költségvetését látjuk, aminek szervezésére hamarosan kiírjuk a meghívásos pályázatot. A 2018. első félévi, még hiányzó hét helyszínhez szükséges pénz forrását azonban elő kell teremtenünk. Mivel azonban úgy tűnik, hogy az első nyolc helyszín 24 ezer látogatója sokakat meggyőzött a Hangszert a kézbe fontosságáról, optimista vagyok.

A CSTP Feszt megnyitóján Balog Zoltán miniszter határozott ígéretet tett a program folytatására. Ugyanakkor az NKA elindította a Halmos Béla és az Imre Zoltán Programot is. Létezik olyan, hogy „CSTP-modell”?

A jövőre 25 éves NKA történetében ez egy régi modell, ami mindig akkor került elő, ha a megszokottól eltérő forrásból jutott az Alap plusz pénzhez, és ezt az általános gyakorlattól kicsit eltérve, egy-egy jól meghatározható ügy köré csoportosítva szerette volna elosztani. Fontos, hogy ezek a Programok nem az állandó kollégiumoktól, azaz a nagy művészeti ágaktól vonnak el pénzt, lehetőséget, hanem azokat kiegészítve vállalták át feladatokat. A CSTP az elmúlt években talán csak abból a szempontból lett modell, hogy megmutatta: ha egy szakma össze tud fogni, egy ügy mellé oda tud állni, akkor az a politika, a politikusok számára is fontossá válhat. Aminek olyan eredménye lehet, hogy immár a negyedik évadnak futhatunk neki, és újabb 625 milliót fordíthatunk a hazai könnyűzenére.

Tízezer látogató a CSTP Feszten!

A Cseh Tamás Program június 21. és 24. között fesztivált rendezett a Várkert Bazárban és az A38 Hajón, hogy bemutassa a program eddigi három évét. A fesztivált szimbolikus dátumok fogták közre: A zene ünnepétől a Múzeumok éjszakájáig zajlott.

A nagyszabású, ingyenes fesztiválon négy nap alatt ötven zenekar három színpadon szórakoztatta rajongóit és az érdeklődőket. A fesztivál tükrözte a Cseh Tamás Program céljait: igyekezett bemutatni a magyar

könnyűzene változatosságát és gazdagságát, tömegeket megmozgató headlinerektől pályakezdőkig, a létező összes műfajban és stílusban.

A Várkert Bazárban nem csak koncerteket tartottak: négy napra a Déli Palotába költözött be a *Hangszert a kézbe* országjáró hangszerkiállítás, mely száznál több kipróbálható hangszerezellel elsősorban gyerekeknek és fiataloknak adott élőzenei élményt. A rendezvénysorozat februári elindulása óta hét hazai nagyvárosban is járt, és több mint húszezren voltak rá kíváncsiak. A Hangszert a kézbe budapesti állomását Balog Zoltán miniszter nyitotta meg.

A CSTP Feszt minden igényt kielégített: a családok a HAK kiállítását élvezhették; a zene szerelmesei és fesztiválrajongók az Öntőház Udvarban és Szárazárok színpadon (illetve a külön az e célra kiépített Zene ünnep színpadon) tombolhattak kedvenc előadójukra; míg aki a zeneipar elméleti, stratégiai, történelmi aspektusaira volt kíváncsi, az az A38 Hajón rendezett konferenciákon mélyíthette el tudását.

Itt ugyanis a június 21-i „Vászonról ránk néztek” című poptörténeti konferencia keretén belül a prezentáló történészek, zenei szakírók és zenetörténészek a film és zene összefonódását vizsgálták a Kádár-korszakban. A június 22-23-án „Juss ki, hozd be” címmel megrendezett konferencián Európa-szerte elismert zeneipari szakemberek mutatták be hazájuk és a helyi intézmények helyzetét, problémáit és exportképességét.

- ☆ BETHLEN TÉRI ZSINAGÓGA
- ☆ HEGEDŰS GYULA U. ZSINAGÓGA
- ☆ GOLDMARK TEREM

☆ **DOHÁNY UTCAI
ZSINAGÓGA**

**2017.
szeptember
3-14.**

**BUDAPEST KLEZMER BAND –
BUDAPEST BÁR**

KONCZ ZSUZSA

**NEMZETKÖZI
KÁNTORKONCERT**

**TRIO MIDNIGHT –
SZAKCSI LAKATOS BÉLA –
TONY LAKATOS**

**GERSHWIN - EST –
BUDAPEST JAZZ
ORCHESTRA –
JOANNE FAULKNER –
BALÁZS JÁNOS**

**SABBATHSONG
KLEZMER BAND ÉS A
100 TAGÚ CIGÁNYZENEKAR**

**RÉVÉSZ SÁNDOR:
"ROCK AND ROLL KÖZLEGÉNYEK"
AKUSZTIKUS KONCERT**

**Zsidó
Kulturális
Fesztivál**

zsidokulturalisfesztival.hu

MÁZSIHISZ
a világozó világra nyitott zsidóság

BROADWAY
EVENT

BZSH
BUDAPESTI ZSIDÓ SZÍNHÁZ

JEGYJEGYEK KAPHATÓK A BROADWAY JEGYIRODÁKBAN, A WWW.BROADWAY.HU ÉS A WWW.JEGY.HU OLDALON, VALAMINT A BELVÁROSI SZÍNHÁZ JEGYIRODÁJÁBAN.

SZERDÁN
ÉS PÉNTEKEN!

WUW

HENRI
GONZO

ANTONIA VAI AKUSZTIK,
TELMA LINCOLN & MINIMYST
AKUSZTIK

ÁRON ANDRIS 'APEY'

KODACHROME,
MURIEL AKUSZTIK

BARBI
ÉS
JANCSÓ

MANOYA AKUSZTIK

NOÉMÓ, SZEDER,
HANGÁCSI MÁRTON

JÓNÁS VERA,
DRASTIK PUTTO
AKUSZTIK

LÓCI JÁTSZIK
AKUSZTIK

Egész nyáron akusztik!
Warm-up Udvar az Esernyősen
www.esernyos.hu

2017.08.
26-27.

JADE BEACH
DUNAVARSÁNY

AKOS V | CRIMSON | CHROM | SUHAID | FOSSILES DE L'ATLAS
GALACTIC JACKSON | HEADSHOTBOYZ | HI | MAXIMILLIAN SINCLAIR
NEMKOOL | NU_CLEAR | SAZABIO | SOUNDBANK

WWW.EZER.SPACE

telep

FAME

Kárpát-medencei Ifjaitól Amatőr
Húzócsapat Egyesület

ÚJRAKIADÁSOK ARCHÍVUMA.

HULLJ, BÍBORESŐ!

2016 DECEMBERÉBEN INDÍTOTT ROVATUNKBAN IDŐRŐL IDŐRE AZ ÚJRAKIADÁSOK PIACÁT JÁRJUK KÖRBE ÉS FELMUTATJUK AZ ADOTT IDŐSZAK LEGINKÁBB FIGYELEMRE, VAGYIS FÜLELÉSRE MÉLTÓ, RÉGI ALBUMOKBÓL, DALOKBÓL KÉSZÜLT FRISS KIADVÁNYAIT. 2017 ELSŐ FELÉNEK LEGFONTOSABB ÚJRAKIADÁSA PRINCE 1984-ES CSÚCSLEMEZÉNEK, A *Purple Rain* NEK A TELJES BÓNUSZLEMEZNYI KIADATLAN FELVÉTELLEL BŐVÍTETT VÁLTOZATA.

DÖMÖTÖR ENDRÉ.

A *Purple Rain Deluxe – Expanded Edition* (Warner / Magneoton, 2017) esetében nem az van, amit elsőre gondolnánk. Meghalt a herceg, éljen az archívum! A legendás, valószínűleg több ezer órányi kiadatlan dalt tartalmazó Prince-archívum feltörése nem lesz olyan egyszerű művelet, mint azt a 2006-2008 között rögzített felvételeket tartalmazó *Deliverance* EP tavaszi, utolsó pillanatban visszavont ki-nem-adása is bizonyítja. A *Purple Rain* idején rögzített értékes felvételek azért kerülhettek most közönség elé, mert arról **Prince** és a Warner még 2014-ben megegyezett egymással. Prince szerette volna visszaszerezni a maszterei feletti tulajdonjogot, a Warner ebbe úgy ment bele, hogy még az ő kiadványukként megjelenik néhány újradiadás teletömve ritkaságokkal. A deal mindenkinek jó volt, a legjobb nekünk, rajongóknak. A sorozat első darabja tehát egy lemeznyi, 1984 körül rögzített, sem a *Purple Rain*re, sem kislemezekre nem került dalt tartalmaz a remaszterelt eredeti LP mellett (a luxuskiadás másik bónuszlemezen az összes 7", 12"-felvétel szerepel, de a legbővebb csomagban van egy 1985-ös pazar koncert-dvd is. A *Purple*-hangzás ordít a dalokról (az is, hogy ezeket a számokat feszesebbre vette volna Prince, ha akkor lemezre kerülnek), a csúcs a később átalakítva kiadott *We Can Fuck*. Jöhet a folytatás!

Az év első felének másik két nagyszabású megjelenése, a két modernkori rockhérosz, a **U2** és a **Radiohead** csúcslemezeinek újradiadása. Előbbi *The Joshua Tree*-jének harmincéves jubileumi *Super Deluxe Edition*-je (Universal, 2017) egy korabeli koncert mellett tartalmaz nem túl érdekes remixeket, meg egy lemeznyi ritkaságot, kiadatlan dalt (sok izgalom itt sincs, de nem is erről híresek az írek), ám az eredeti lemez még mindig annyira jó, hogy nagyon. Az *OK Computer* idén lett húsz, az *OKNOTOK 1997-2017* (XL / Bertus, 2017) csomag lényege három kiadatlan dal, amelyek

teljesen más lemezt eredményeztek volna, ha akkor rákerülnek az eredetire. Alternatív történelem-kísérlet hallgatni rendes stúdióverzióban ezeket a kultikus számokat (bár a *Lift* azért sehogy sem egy *Creep 2*).

Az elmúlt hónapok további fontos reissue-i a *Twin Peaks*-zenék vinyles újranomásai. Az eredeti lemezek méregdrágán cserélnek gazdát, abszolút ideje volt az újradiadásnak, amik ugyan tavaly már kaptak egy szépen kivitelezett új csomagolását limitált változatot, de – mint a most futó harmadik tévésorozat-évad sikere is jelzi – ezekre a filmzenékre igen nagy igény van. Örök darabok és a mostani nyomások (*Soundtrack From Twin Peaks* sorozatzene, 1990, *Twin Peaks: Fire Walk With Me* filmzene, 1992, Warner / Magneoton, 2017) visszakapták az eredeti borítókat is. **Angelo Badalamenti** legjobb zenéi ezek, mindkettő kötelező. Izgalmas, amit az utolsó jó **Fleetwood Mac**-album, az idén harmincéves *Tango In The Night Deluxe* (Warner / Magneoton, 2017) kiadása kínál: majdnem egy lemeznyi kiadatlan demo jobbnál jobb számokkal és a harmadik bónuszlemezen a 12" változatok is tökéletesek – hosszú autótak mellé.

Kiadatlan dalok bőven akadnak **Van Morrison** idén húszéves albumának, a *The Healing Game*-nek (Sony, Hear Hungary, 2017) a három cd-s változatán is, egy újabb lehetőség, hogy elmerüljünk a nagy dalszerző-előadók között a leginkább alulértékelt ír munkásságában. Vinyl-újramegjelenésben örömteli hír még, hogy ismét kapható az igen ritka utolsó kiemelkedő **OutKast**-LP, a *Speakerboxxx / The Love Below* (Sony, Hear Hungary, 2017) – négy lemezen. **Beyoncé** *Lemonade*-je (Sony, Hear Hungary, 2017) pedig végre egyáltalán kijött vinylen! És még mindig **Laura Marling** rajongói a formátum nagy rajongói is, úgyhogy az LP-i általában gyorsan sold outok és csak drágán beszerezhetőek. Hát most meg lehet

kaparintani a már eredetileg is limitált és ragyogó 2012-es *Live From York Minster* koncertlemez (Universal, 2017), de még ennél is nagyobb szó, hogy újra kaphatók a **Cocteau Twins** utolsó kiadványai, az 1993-as *Four Calendar Café* (Mercury, Universal, 2017) és az 1996-os *Milk And Kisses* (Mercury, Universal, 2017) a korabeli EP-kkel, kislemezekkel megtoldva!

Az újradiadások legnagyobb értelme, hogy a nagyszerű, de sokszor elfeledett zenék ismét kapnak egy kis fényt – ezt nagyon megérdemli a **Lift To Experience** *The Texas – Jerusalem Crossroads* (Mute / [PIAS], 2017) című alt-country-space-zaj-pszich-posztrock mesetermüve, ugyan 2001 nem volt olyan régen, ez a lemez mégis nagy újrafelfedezés lehet! De ugyanez hatványozottan igaz az ausztrál folk-pszich-janglerock **Triffids** ragyogó sorlemezeire ([PIAS], 2017), mind szintén kötelező hallgatnivalók. **Yoko Ono** korai, hetvenes évek eleji experirockos, protopunk-albumai ([PIAS], 2017) pedig komoly meglepetéssel szolgálhatnak azoknak, akik lesajnálják Lennon feleségének zenei teljesítményét. Hasonló reveláció lehet az **Alice Coltrane** spirituális, nyolcvanas- kilencvenes évekbeli new age-kazettaritkaságaiból készített *The Ecstatic Music Of Alice Coltrane Turiyasangitananda* válogatás – zene a szellemnek.

A csúcs pedig továbbra is a Music On Vinyl holland újradiadó (terjesztő: Bertus) hetente több tucatnyi kiadvánnyal bővülő katalógusa, kiemelni is nehéz belőle, inkább rendszeres böngészését javasoljuk, biztosan érkezik nála valamelyik kedvenc lemezed rég megérdemelt, jól szóló újradiadása. A végére pedig a legjobb: **Evan Dando** egyetlen, zseniális szólólemeze, a *Baby I'm Bored* újra kapható vinylen, ráadásul egy bónuszlemezzel megtoldva. A 21. század egyik titkos csodája!

ÓBUDAI NYÁR 2017

INGYENES!

CSOBÁNKA TÉR

WWW.OBUDAINYAR.HU

06.16.-08.26.

08. 26. SZOMBAT 10.00

HÉKÁS BÉKÁS

10.00-18.00 Levendula játszóház, kosaras körhinta, bábaautomata

11.00 A BonBon Matiné bemutatja: Hot Jazz Band gyerekkoncert

15.00 Guruló cirkusz - Mikropódium Családi Bábszínház: Aracs Eszter

16.00 The Giant's break bemutató

17.00 Molnár György Lyra-díjas harmonikaművész és koncertzenekara

19.30 B52

20.30 Révész - Závodi: Piramis évek

Fesztiválfon: 06 30 452 0204 | A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk.

ÓBUDA
A BUDAPESTI VÁROS

TÁMOGATÓK: HÉLIATÁMOGATÓK: APP

#obudainyar

25
PESTÉNYI

APP

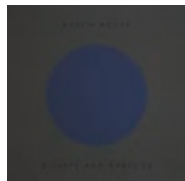

CSORDÁS ZITA (MAYBERIAN SANSKÜLOTTS) AJÁNlja.

MINT A KIRAKÓS RÉG ELVESZETT DARABJA.

A BEACH HOUSE AZ ÁLLANDÓSÁG ZENEKARA ÉS EHHEZ A MEGBÍZHATÓSÁGHOZ HAT KIVÁLÓ NAGYLEMEZ TARTOZT EDDIG. MOST ITT A HETEDIK, AMELYIK AZ ÉVEK SORÁN ÖSSZEGYÜLT KIADATLAN, ITT-OTT ELSZÓRT, A STÚDIÓALBUMOKRA NEM ILLESZKEDŐ DALOKBÓL ÁLL ÖSSZE. A MAYBERIAN SANSKÜLOTTS KVARTETTEN IS OTT AZ ÁLLANDÓSÁG: EDDIGI HÁROM LEMEZANYAGUK SZINTÉN EGYARÁNT REMEK ÉS AZ Ő DALAIK IS MELANKÓLIÁBÓL FELEMELŐK. CSORDÁS ZITA FRONTEMBER ELMÉLKEDETT A *B-Sides And Rarities*-RŐL – NEKI KÜLÖNBEN NEMSOKÁRA SZÓLŐLEMEZE JELENIK MEG, DE A SANSKÜLOTTS IS ELKÉSZÜLT A KÖVETKEZŐ LP ANYAGÁVAL, HAMAROSAN FEL IS VESZIK AZT ÉS EZÜTTAL NEM KELL MAJD NÉGY ÉVET VÁRNI RÁ.

BEACH HOUSE

B-Sides And Rarities

[Bella Union / [PIAS], 2017]

DREAMPOP

/ Aki hallott már valaha Beach House-lemezt, az biztosan érzi azt az egységességet, amit nevezhetünk egysíkúságnak is, vagy akár egyfajta koncepciózusságnak, ahogy azt maga a zenekar is megemlíti az új lemez sajtóközleményében.

Mintha egy kiállítás anyagát válogatnánk – ami nem illeszkedik a látványba, azt nem tesszük bele, akkor sem, ha az épp egy jól sikerült darab.

Véleményem szerint a *B-Sides And Rarities* nem szenved hiányt fülbe-mászó, Beach House-os értelemben vett szívszorító slágerekből, mint amilyen az album első dala, a *Chariot*, ami szerintem akár a 2012-es *Bloomon* megjelent *Wishes* párja is lehetne. Bár első hallásra csak a megszokott Yamaha PS-30-as szintű imádnivalóan egyszerű hangzása és a szintibe beépített dobalapok monotonitása cseng össze azon felül, hogy ugyanazon két ember alkotta dalokról van szó, mégis mindkét szerzemény ugyanolyan akaratlanul és eszközeiben visszafogottan himnikus, hogy az agyamban nem tud nem összekapcsolódni a kettő.

A lemezt tovább hallgatva elérkezünk a hazafelé gyalogláskor végtelenítve pörgethető, varázslatos, két percig húzódó befejező taktusokat magukba foglaló dalokhoz, mint például a *Baseball Diamond*. Amikor először hallgattam a 2015-ös *Depression Cherry*-t, az egész egy kellemesen álomszerű, a saját életem filmjéhez remekül illő aláfestő zenének tűnt, kivéve egy dalt, a *PPP*-t, amit a mai napig sem tudtam megenni. Annyira tragikus, annyira elgondolkodtató, annyira szép, hogy egyszerűen egy-

ből az egyik kedvenc számommá vált. A *Baseball Diamond* esetében valami hasonlót éreztem. Egy koncertről éjszaka hazafelé hallgatva a kocsi-ban ugyan minden dal képes felértékelődni, de ennek ellenére is olyan volt, mintha végre megint a saját világomba kényelmesedve gondolkodhatnék el mindenen, amin egyébként már képtelen vagyok, valaki más világán keresztül tekintve.

Ez az érzés tulajdonképpen bármelyik Beach House-dalt vagy -lemezt hallgatva el tud kapni. Nem is kell túl messze mennünk, a *B-Sides* következő száma, a lemezverziótól eltérő *Norway* egészen hasonló hangulatot áraszt. Nagyon szeretem azokat a zenéket, amikre magányos, megállás nélküli világkörűli gyalogtúrába tudnék kezdeni. Ez a dal pont olyan.

A fentebb említett, kőből faragott szinti ridegnek tűnő nyolcbites hangjai minden esetben képesek egy végtelenül romantikus atmoszférát szülve belesimulni a dalok jellemébe. A túlvilágiságot nyomokban sem képviselő hangszerek összességében egy olyan univerzumba vezetnek a hallgatót, amiben csak álmaiban járt. A harmóniák zenetörténeti értelemben vett romantikus klasszikusokat idéző vezetése és az eleinte fel sem tűnő, okosan elrejtett, egyáltalán nem hivalkodó zenei megoldások tökéletesen ellensúlyozzák a szintetizátor jellegéből fakadó merev esetlenséget. Kész is a tökéletes dreampop.

A jéghegy csúcsa természetesen Victoria Legrand (szerintem) csodálatos hangja. Egy jéghegyé, aminek a melegségétől ő maga nem, de én minden alkalommal elolvadok.

Összegezve ez a lemez olyan, mint a kirakós rég elveszett darabja. Minden a helyére került. B-oldal ide vagy oda, mindent összegez, amiről a Beach House szól, és ugyan a duó szerint ezek a dalok nem illettek rá eddigi nagylemezeikre, remekül megtalálják egymást ezen a válogatáson.

Véletlen? Nem hinném.

FRISSÍTSD FEL A PILLANATOT!

VINCE STAPLES

Big Fish Theory

(ARTium / Blacksmith / Def Jam / Universal, 2017)

OKOS ELEKTRONIKUS HIPHOP

VINCE STAPLES

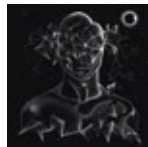

/ Vince Staples az egyszerre okos és – érzelmileg és hangzásban is – odabaszó hiphop kritika által körülrajongott, kereskedelmileg is sikeres vezéralakja lett a 2014-es *Hell Can Wait* EP-vel (rajta minden idők egyik legkirályabb hiphopszáma, a *Blue Suede*), majd a 2015-ös *Summertime '06* lemezzel. A tavalyi *Prima Donna* EP ezt a vonalat folytatta, a *Big Fish Theory* viszont egy kisebb kanyart vesz. Az alap az elektronikus tánczene, olyan producerektől, mint Jimmy Edgar, Flume, GTA, a PC Music-os Sophie, no meg Jusin Vernon (Bon Iver). Több szám annyira brit, amennyire amerikai hiphop tán még sose volt, máshol mélytengeri basszusok és jéghideg fura szintihangok kaszabolnak. Húz rendesen, tele van szuper kis és nagy ötletekkel, frappánsan köti össze az előre mutatást a múltba tekintéssel – ha csak ennyi lenne a lemez, akkor is beteljesítené mindazt, amit csak az elektronikus alapú hiphoptól várhatunk. Ámde Vince Staples kicsit sem átlagos rapper. Nem ő a legtechnikásabb a maiak közül (az Kendrick Lamar, aki a *Yeah Right*-ben vendégeskedik), nem száll be a furasági versenybe; ő annak a mestere, hogyan lehet feszültséget kelteni és aztán *nem* feloldani. A lezárás mindig elmarad, helyette magára hagyja a hallgatót, és ez a titka máshoz nem hasonlítható hatásának (még egy rossz vég is megnyugtatóbb, mert ismerős, katartikus). Interjúiban sokat beszél arról, hogy nem akarja „megfejtetni” a saját szövegeit, neki az a dolga,

hogy megírja és elreppelje őket, aztán értse mindenki úgy, ahogy akarja. A *Big Fish Theory* egyik legtöbbet idézett mondata a *Party People*-ben hallható, mélyen mormoló basszusok és mutáns szintik közé beszorítva: „*Hogyan érezhetném jól magam, amikor csak halált és rombolást látok magam körül?*” Sokan úgy értik, hogy az implicit válasz a „sehogy”, pedig az a lényeg, amit Vince Staples a Pitchforknak meg is fogalmazott: „*Éz egy kérdés. Nem nekem kell megválaszolni. Ha tudnám a választ, nem tenném fel a kérdést.*” Bulizz, úgys végé a világnak / ne bulizz, mert szar a világ – ezek jól bejáratott válaszok. Vince Staples csak megmutatja, átélhetővé teszi a dilemmát, a lehetőségeket nyitva hagyva. Van azért egy katartikus pillanat, amikor a *BagBak* megüzeni a kormánynak, hogy kapja be. De aztán a *Rain Come Down* egy elmosó, mindent újra megnyitó (nem) zárás. Lehet indítani újra. Vagy csinálni *valamit*. *Rónai András*

KULCSDAL *Party People*

9.5/10

SHABAZZ PALACES

Quazarz vs. The Jealous Machines Quazarz: Born On A Gangster Star

(Sub Pop / [PIAS], 2017)

COSMIC FUTURE HIPHOP

SHABAZZ PALACES

/ A hiphop, mint minden negyvenéves kort megéző zenei műfaj, rengeteget alakult az oldskool-napok óta és ebből a folyamatos megújulásból Ishmael Butler, a Shabazz Palaces vezetője is alaposan kivette a részét. A Digable Planets-szel a kilencvenes évek elején irányította a műfaj egyik ágát a jazzes megszólalás felé, aztán a 2000-es évek végén a szülővárosában, Seattle-ben alapított Shabazz Palaces duóval lötte ki az űrbe a hiphopot. Koszmosz, futurisztikus, hangzásban és szellemiségben sem sok mindenhez hasonlítható nagylemezeik (*Black Up*, 2011, *Lese Majesty*, 2014) trendeken felül állnak és zseniális egyediséggel

tűnnek ki. A páros 2014-ben Magyarországon is fellépett, de azóta túl sokat nem hallhattunk felőlük. Mivel trendeken kívül állnak, ez nem is volt meglepő, és különösebben az sem, hogy a visszatérés nem egy lemez, hanem rögtön kettő lett. Nem meglepő, hiszen a Palaces már első jelentkezésekor is duplán támadt, a 2009-ben gyors egymásután kiadott két figyelemfelkeltő EP-vel (*Shabazz Palaces*, *Off Light*). Az előzmények tükrében nem tévedünk, ha komoly koncepciót sejtünk a kiadványok mögött, már csak a címek is beszédesek a furcsa hangzású *Quazarz*-zal, ám a két album ötlete nem eleve elrendeltetett volt, Butlerék a *Quazarz vs. The Jealous Machines* című albumot tervezték harmadik LP-nek, hét hónap alatt rögzítették is Los Angeles-ben Sunny Levine producerrel (ő Quincy Jones unokája), ráadásul a koncepció csak a felvételek kétharmadánál kezdett kristályosodni. *Quazarz* egy Földről kiküldött csillagközi felfedező, de nem is annyira az élet kiterjesztett lehetőségeit kutatja, mint inkább általa kerül perspektívába az, ahol most tartunk ezen a bolygón. A *vs. The Jealous Machines* lemez leginkább az ember felett egyre inkább uralkodó gépek, technológiák hatásairól szól. Az előző anyag jellemzően ütemszerény pszichedelikus kollázsra után ezúttal csúszkáló-szédítő, kényelmetlen ritmusokon utaztatnak, az áomszerű dalszerkezetek ezúttal még kevesebb kapaszkodót nyújtanak. El vagyunk veszve. Az anyag készen várta megjelenését, amikor Butler producer-hangmérnök haverja, Erik Blood hosszabb szünet után visszatért Seattle-be és a Shabazz Palaces még néhány ötletét ki akarta dolgozni egy lehetséges kísérő EP-hez, de aztán olyan ihletett állapotba kerültek, hogy alig két hét alatt megszületett még egy lemezanyag. A *Born On A Gangster Star* némileg nyersebb, lazább, r&b-sebb LP, több rajta a kicsavart elektronika és talán sokszínűbb is, ezektől pedig izgalmasabb. A koncepció itt már kevésbé fókuszált, de a végeredmény attól még ezúttal is új helyekre küldi kirándulni az agyunkat. *Dömötör Endre*

KULCSDALOK *Effeminece (The Jealous...)*, *When Cats Claw (Born on...)*

8.5/10 (*The Jealous...*) **9/10** (*Born on...*)

FRISSÍTSD FEL A PILLANATOT!

RECORDER

LAUREL HALO

LAUREL HALO**Dust**

(Hyperdub, 2017)

EXPERIMENTÁLIS POP

Laurel Halo szerint ez az eddigi legboldogabb lemeze, ami elég csalóka jellemzés lehet azoknak, akik még semmit nem hallottak tőle. A *Dust* ugyanis – a helyenként felszabadságról áruklodó szövegek, vagy az itt-ott előbukkanó, fülbemászó dallamtöredékek ellenére – nyakig elmerül az experimentális, sokszor diszsonáns hangok világában. Ami mégis élvezetesség, bizsergetően izgalmas hallgatnivalóvá teszi az LP-t, az Halo kivételes képessége arra, hogy a legváratlanabb pillanatokban dobjon be napsütötte popmelódiákat az egyébként a szétesés határán billegő, jazzből és elektronikus zenéből egyaránt merítő alapokra. Sokrétű, mély, roppant megnyerő lemez.

Csada Gergely

KULCSDAL *Jelly***9/10****CHRONIXX****Chronology**

(Virgin / Universal, 2017)

REGGAE **LOVERS ROCK** **DANCEHALL**

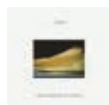
A jamaicai zenében a nyolcvanas évek eleje óta a dancehall alakulása jelenti a progressziót, és mivel van több száz megunhatatlan ska, rocksteady, roots reggae, dub, lovers rock satöbbi album a hatvanas-nyolcvanas évekből, amihez vissza lehet nyúlni, olyan örült nagy verseny nincs is ezen

műfajokban manapság. De ahogyan a – teszem azt – szintipop sem nyolcvanas évek eleji zárványstílus, úgy jó reggae-LP is rendszeresen születik. Csak mondjuk már úttörő nem. Na most, Chronixx a reggae és egyéb jamaicai stílusok (leszámitva a popzenei mainstreambe mostanság minden korábbinál jobban beépült dancehallt) egyértelműen legnagyobb újonnan feltűnt tehetsége ebben az évtizedben, de észveszejtően újat és eredetit ő sem tud felmutatni hosszú évekig készült debütalbumán. Ám nagyon jót igen, annyira jót igen, hogy sokszínű *Chronology*-ját nyugodt szívvel az utóbbi évek – mondjuk Popcaan formabontó dancehall-LP-je óta a – legjobb jamaicai lemezének nevezhessük. Drake mehet a fenébe, a dancehallt nem ő uralja [kapja meg a kiváló *Likes*-ban], de a szerény Chronixx sem, ő csak okosan, szívvel teszi a dolgát: „you nuh feel how reggae music sweet.”

Dömötör Endre

KULCSDAL *Likes***9/10****ALGIERS****The Underside Of Power**

(Matador / Bertus, 2017)

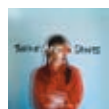
GOSPELPOSZTPUNK

Zenei újságírók kedvenc foglalatossága, hogy minél elvadultabb „X zenész beáll Y-hoz” párosításokat találnak ki, ezekből aztán persze úgysem lesz semmi. Nos, az Algiers esetében az egyik legképtelenebb ilyen alkothatjuk meg: képzeld el, hogy James

Brown összeáll mondjuk a Preoccupations-zel. A zenei alap olyan hideg, barátságatlan és kemény, hogy valami lepukkant ipartelepen állíthatták elő, Franklin James Fisher énekes viszont egyedi módon behozza emellé a gospel és a soul, olyan energikus produkciót nyújtva, amely méltó a nagy elődökhöz. A bemutatkozáshoz képest most több a dallam és jobban elkülönülnek a dalok, de inkább a „többet, jobban” elve érvényesül, mintsem a nagy revelációé – hisz az már eleve megvolt. *Mika László*

KULCSDAL *The Underside Of Power***8/10****SIOBHAN WILSON****There Are No Saints**

(Song, by Toad Records, 2017)

FOLK

A skót Siobhan Wilson szerint semmi tipikusan brit nincs a zenéjében, de ezt ne higgyük el neki. Új lemeze legjobb száma, a *Whatever Helps* nem lógna ki a hálszobapop-istenség, a walesi Young Marble Giants életművéből sem. Összességében viszont inkább a hatvanas, hetvenes évek pasztorális folkja nyomta rá a bélyegét az anyagra. Törékeny, atmoszférikus vokál, de nem ám eldugva, hanem legelőre toltan, a minimalista kíséret pedig csak szerényen követi. Kár, hogy a lemez színvonala némileg egyenetlen. *Kálmán Attila*

KULCSDAL *Whatever Helps***7.5/10****PETER PERRETT****How The West Was Won**

(Domino / Bertus, 2017)

ROCK

A nyugat tényleg nyert azzal, hogy Peter Perrett 2012-ben legyőzte több évtizedes drogfüggését és több mint húsz év lemezcsend után idén visszatért – első igazi szólóalbumával. Perrett ugyanis

a közepesen ismert, de nagyon jó The Only Ones powerpopos, punkrockos zenekar vezetője volt a hetvenes évek végétől, majd egy hosszabb szünet után a rövidéletű The One-nal csinált hasonló stílusú zenét egyetlen 1996-os lemezén. Közben és azóta meg többnyire heroinozott, crackezett és túlélt. A Lou Reed-orgánumú, Johnny Thunders-ös, Richard Hell-es zenei attitűdű Perrett a Babyshambles környékén is feltűnt fiatal rögzítette első szólódalait, a végeredmény pedig olyan, mint egy meglepően sokféle témát feldolgozó, bölcs Television-album, tele személyes megfigyelésekkel és tapasztalatokkal. Egy ex-junkie felszabadult, optimista következtetése arról, hogy a szeretet, a szerelem a legjobb drog – bármilyen közhelyes is, erre nem árt gyakran emlékeztetni magunkat. *Dömötör Endre*

KULCSDAL *Something In My Brain***8.5/10****BEDOUINE****Bedouine**

(Spacebomb, 2017)

SZOFISZTIFOLK

A Bedouine néven zenélő Azniv Korkejian a szíriai Aleppóban született örmény családban, de Los Angeles-ben él és alkot, első nagylemeze pedig annyira feltűnően és letagadhatatlanul amerikai, hogy ez alapján a család tényleg teljes joggal nyert anno a zöldkártya-lottón. Bár ezt a fajta jóléti folkos, americanás szoftrockot mondjuk Weyes Blood sokkal izgalmasabban és több hozzáadott értékkel csinálja, azért ha valakit érdekel, milyen lehetett Nixon elnök Amerikáján keresztülautózni ragyogó napsütésben, az anyósülésen egy virágkoszút viselő lánnyal, aki végig az autórádiót babrálja, annak ez a lemez tökéletes választás. *Szabó Sz. Csaba*

KULCSDAL *Dusty Eyes***7.5/10**

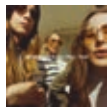
FRISSÍTSD FEL A PILLANATOT!

HAIM

Something To Tell You

(Polydor / Universal, 2017)

RETROPOPR&B

A Haim-testvérek (és a sztárproducer Ariel Rechtshaid) örülten ügyes

popmérnökök: gond nélkül illesztik össze az ezredforduló utáni dance popot a hatvanas évek girlgroup-hangzásával vagy a kilencvenes évek r&b-jét a hetvenes évek AOR-folkpopjával. Úgy, hogy a végeredmény közben nem öncélú retró, ellenben nem is áramvonalasított kortárs pop. Inkább egyfajta amalgámja az elmúlt ötven év összes toplista-pozitív stílusának – másodsorra talán kevesebb slágeres (és hiteles) pillanattal. *Kollár Bálint*

KULCSDAL *Right Now*

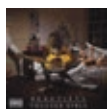
7/10

YOUNG THUG

Beautiful Thugger Girls

(Atlantic / Warner / Mgneoton, 2017)

TRAP RAP ÉS A KORTÁRS R&B KÖZÖTT FÉLÜTON

A 21. századi rapkaméleon váratlanul dobta be, hogy következő

projektje egy „singing album” lesz. Nos, a borítón láb nélkül látható Thugga valóban többet énekelget, dúdolgat, meg persze szerinte ez egy country (trap) album. Ha nagyon messziről nézzük, akkor talán igaznak is tűnhet, azonban itt ugyanaz a furán zseniális flow-val megáldott Young Thug szól, aki korábban, csak még poposabb, szórakoztatóbb formában, az eddigi legjobb refrénekekkel – és meglepően jó napot kifogó vendégekkel (Jacquees, Snoop Dogg).

*Szepesi Dániel*KULCSDAL *Relationship*

(feat. Future)

8/10

WAXAHATCHEE

MURA MASA

Mura Masa

(Interscope / Universal, 2017)

DISCOFUNKHOUSE

Alex Crossan zenéje pont úgy elzár, mint az a hely, ahol felnőtt: a Csatorna-

szigetek egyikén, Guernsey-n. A tropical house most egzotikussá teszi, de idővel el fogja veszíteni aktualitását és az évek múlva visszatérő hallgató zátonyra futhat. Sokat merít Jamie XX és Flume stílusából, van könnyen kitapintható popvénája, viszont a jól összeválogatott közreműködőkkel (Desiigner, A\$AP Rocky, Charli XCX, Christine And The Queens, Damon Albarn) felvett albumon mintha ő lenne a vendéglőadó. Ám ha elhagyja a túlhasznált marimba- és stíldob-elemeket, akkor elkerülheti a Disclosure sorsát. *Salamon Csaba*

KULCSDAL *Who Is It Gonna Be*

(feat. A.K. Paul)

7/10

WAXAHATCHEE

Out In The Storm

(Merge, 2017)

INDIE

Katie Crutchfield negyedik szólólemeze az énekesnő eddigi

legjobbja. Akiknek bejön Angel Olsen, ők itt is meg fogják találni a számításukat. Nagy érzelmek, intím pillanatok, de véletlenül sem balladai szomorkodással, hanem rohanós rockszámokba csomagolva, amiket akár egy stadion közönsége is együtt üvölthet Katie-vel. Ráadásul az album hangulata végig olyan, mintha egy kilencvenes évekbeli tinifilm túl jól sikerült soundtrackje lenne. *Kálmán Attila*

KULCSDAL *Silver*

9/10

ELEKTRONIKUS TÁNCZENE

NYÁRI KAVALKÁD.

EDDIG ROPPANT VÁLTOZATOS AZ ÉV LEGFORRÓBB IDŐSZAKA, KLASZSZIKUS ÉS SÖTÉT TECHNÓK, MODERN RITMUSOK ÉS KLASZ ESTI AMBIENTEK FOROGNAK A LEGTÖBBSZÖR LEJÁTSZÓINKBAN.

/ Az **SW.** álnév mögött rejlő német Stefan Wustról máig nem sokat lehet tudni, de tavalyi nagylemeze a földalatti elektronika egyik kiemelkedő megjelenése volt. Idén az R&S imprintjeként működő Apollo jelentette meg *The Album* címmel rendes terjesztésben is a gyűjteményt, ami a kilencvenes évek house és techno aranykorából meríti a legtöbbet, ám atmoszférikus drum and bass-t és rendkívüli ambienteket is tartalmaz. Tervezésében egyenesen kiváló. Második albumát adta ki Oliver Ho a **Broken English Club** nevű ipari/EBM projektjével. A *The English Beach* (L.I.E.S., 2017) sokszor barátságtalan, ürességtől visszhangzó tájain rozsdás szintik és koszos technók fuzionálnak, fura drone-hangok kelnek életre veszélyesnek tűnő vasakból. A brit elektronikus zene több évtizednyi öröksége hallható tizenkét számon át: az ipari elemek vezérmotívumot alkotnak, de a kilencvenes évek nyers, analóg technója is kiveszi a részét a fémes hangzásból.

Stuart Howard aka **Lapalux** zenéi mindig rendkívül összetettek: nem annyira agyaszak, mint

Flying Lotus munkái, de hivatkozás szintjén itt is megvannak az absztrakt áthallások; eközben nem megy el nagyon az r&b-s irányába, ám a szexi faktor kivül. Lapalux szereti a modern elektronika eszköztárát is, viszont így sem követhetetlenül progresszív. S valószínűleg ebben rejlik a szerző sikere: az arányok jó alkalmazásával sok színteret megszólít. Harmadik, *Ruinism* (Brainfeeder, 2017) című albumán több a tánczene, mint eddig, de a jól bevált stílusjegyek megint felismerhetőek – a rajongók elégedettek lehetnek.

Egy meglehetősen furcsa felállású trió az **Island People**, mivel Conor Daltonból (a Soma kiadó és a fél technovilág hangmérnöke), David Donaldsonból (Craig Armstrong szerzőtársa több filmzenében) és Graeme Reedie-ből (a Silicone Soul egyik fele) áll. Az még furcsább, hogy a saját magukról elnevezett debütlemez a megújult Raster kiadónál jött ki, és az utóbbi hónapok legszebb ambientjei hallhatóak rajta, legutóbb a PAN-féle *Mono No Aware* válogatás (a *REC052*-ben irtunk róla) lehetett ekkora hatással a hallgatóra. Mindenképp ajánlott! *Velkei Zoltán*

FRISSÍTSD FEL A PILLANATOT!

AUGUSZTUS 22. / A38

Foxygen

Belépő: 3900 / 4500 Ft

Négy éve már, hogy a Foxygen megkapta a Recorder egyik legnagyobb elismerését, az „év albuma” címet – és hogy ezáltal egy velük való levélváltásból kiderült: a duó egyik fele magyar származású. Az öntörvényű zenekar azóta kiadott még két remek lemezt, melyek közül az egyik egy kimerítő másfél órás artrockopusz, a másik pedig egy poposabb, szórakoztató idei anyag. Utóbbi fél órában süríti mindazt, ami korábban is jó volt Jonathan Radóék barokkos, progos, glames popzenéjében. Hogy élöben mit várhatunk tőlük? Váratlan hatásosságot, hiszen mindannyiszor meglepik közönségüket esztelen élő produkciójukkal. Teljes szívvel ajánljuk!

FOXYGEN

AUGUSZTUS 4. / A38

Ryley Walker

Belépő: 2900 / 3500 Ft

Tavaly csodás koncertet adott Budapesten, nem sokkal később meg kiadott egy még csodásabb új lemezt, idén pedig visszatér hozzánk és az A38-ra Ryley Walker (és akkor most utána megint album jön, ugye?). A 70's énekes-dalszerző-retrohullámot legautentikusabban, egyedí jazzes elemekkel interpretáló zenész nemcsak dalszerzőként, de előadóként és gitárosként is vastagon az élvonalba tartozik.

AUGUSZTUS 5. / Budapest Park

Rival Sons

Belépő: 2499 – 3999 Ft

Nem lehetett könnyű a Black Sabbath búcsúkoncertjére éhes tömeg előtt fellépni tavaly az Arénában, de a Rival Sons nem csak hogy helyt állt, hanem sokakat érezhetően meg is gyógyított rövid, de energikus fellépésével. Legnagyobb erejük talán önazonosságuk, nem is akarnak sokkal többnek látszani egy képzeletbeli LedZep hommage-zenekarnál, és hiába csinálják ezt még sokan, ilyen jól senki más.

SZEPTEMBER 9. / A38

Beach Fossils

10900 / 12900 Ft

Hasonlót csinált idén a Beach Fossils a harmadik lemezével, mint anno azok, akikhez annyiszor hasonlítják őket, a Real Estate: a napfény és a barbecue-illat mögött váratlanul beszívárgott zenéjükbe a szürkület és az eső, az eredmény pedig a zenekar eddigi legjobb anyaga, Rachel Goswell (Slowdive) és Jonathan Rado (Foxygen) közreműködésével. Tökéletes nyárbúcsúztató koncert lesz.

AUGUSZTUS 7. / A38

Wolves In The Throne Room

Belépő: 3900 / 4500 Ft

Minden idők legmenőbb nevű zenekara lép fel nálunk, már csak ezért is érdemes lenne megnézni a modern amerikai-blackmetal királyokat, de ráadásul még új lemezzel is jönnek idén, plusz fellép előttük a hasonlóan reszelős Cough is. Csodás este lesz!

AUGUSZTUS 23. / Groupama Aréna

Robbie Williams, Erasure

Belépő: 10900 – 33900 Ft

Robbie Williams meztelenkedni talán nem fog a Fradi-pályán, mint teszi azt új lemeze borítóján, de hogy magasba juttatja rajongóit, azt könnyű szívvel megtennénk bármilyen fogadóirodában. Ezúttal ráadásul 1-et fizet 2-öt kap: az előzenekar Erasure is friss lemezzel érkezik!

SZEPTEMBER 4. / Pontoon

Dâm-Funk

Belépő: ?

A Pontoon egyre jobban érez rá a nálunk eddig elhanyagolt műfajú események szervezésére (jazz, afrobeat, soul), eddigi talán legnagyobb fogásuk a boogie-funk jelenlegi zászlóvivője, helytartója, mindene, Dâm-Funk. Seggrázás szabadtéren, a Duna partján? Ide vele!

JÚLIUS 31 - AUGUSZTUS 6. / Dádpuszta

O.Z.O.R.A.

Bérlet: 170 €

Leírhatnánk a szokásos jószágokat az O.Z.O.R.A.-ról, de helyette inkább kiemelünk két olyan fellépőt, akik furcsának tűnhetnek a line-upban, ám közben remekül beleillenek. Az egyik a nyakatekert elektronikus zene veteránja, Squarepusher, a másik pedig a világhírű beduin-blues Tinariwen. Menós!

AUGUSZTUS 23-26. / Zamárdi

B.My.Lake

Napjegy: 9500 Ft-tól; Bérlet: 29900 Ft

Akik az előző évek tendenciája alapján megijedtek, hogy a B.My.Lake-ből hamarosan Sound 2 lesz, azok megnyugodhatnak, a fesztivál (legalábbis zenei felhozatalát tekintve) megtartotta underground pozícionáltságát. Jackmaster, Matthew Dear, Solomun: pazar nyárvégi csapatás.

AUGUSZTUS 31 – SZEPTEMBER 3. / ?

UbikEklektik

Belépő: ?

A környezettudatosságot és fenntarthatóságot szem előtt tartó Ubik rendezvények közül az idén harmadszor megrendezésre kerülő UbikEklektiket ajánljuk, nézd meg festői környezetben a Middlemist Redet, a Ricsárdgírt, a Blahalouisianát, a Galaxisokat vagy épp az Agavoidot.